

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvánterék és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELNŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztii önszegélyző szövetkezet”, a „Csaktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Hirdetések még elfogadottak:
Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelk A., Daube G. L. és társánál és Herndl Brünben: Stern M.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilvántér petitaora 10 kr.

Biztosítás szövetkezés útján.

Az emberi természetben fekszik az e törekvés, a melylyel értékes javait a lehetőleg biztonságba kívánja helyezni a kárt okozó behatások ellen.

Ez a törekvés a társadalom közgazdasági fejlődésének mértékében mindinkább előtérbe lépett; és alkalmas módokat keresett a lehető tökéletes megvalósulásra. Ez a törekvés hozta létre a vagyon munkaképesség, testi épség és életbiztosításnak mindama neveit, a melyeket ma ismerünk és ez keresi a tökéletesedés további formáit és fejleményeit ezen a téren.

Közgazdasági kulturális fejlettségökhöz képest találjuk a biztosításnak különböző módjait az egyes államokban, mert maga a biztosítás értékes közgazdasági eszme, a mely a többiekkel együtt fejlődik és mindig egyre nagyobb kört hódít meg.

Rohamosan terjedt el a biztosítás szükségének eszméje hazánkban az utóbbi egy pár évtized lefolyása alatt, a mely időszakra éppen közgazdasági fejlődésünknek legélénkebb fellendülése is esik.

Ez időszert leggyakoribb és nálunk

majdnem kizárólagos módja a biztosításnak a részvényekre alapított biztosító társaságoknál való karbiztosítás és pedig legtöbbször csak tűzkár biztosítás. Ezért mint legáltalánosabbnál — most maradjunk csak ennél.

Ma már sok millióra rug az az összeg, a melyet hazánk közönsége évenként kifizet a részvényekre alapított biztosító társaságok pénztáraiba értékeinek tűzkár ellen való biztosítása fejében. És pedig 1886—90. évek átlaga szerint 36 015 1691-ben 35 883, 1892-ben 36 051 millió forint volt hazai intézeteink bruttó tűzkár-díj bevétele.

Ezzel szemben ugyane biztosító társulatok tűzkárokért kifizettek: 1886—1890. években átlag 15 444, 1891-ben 13 683 és 1892-ben 14 610 millió forintot. Pedig tudvalevő dolog, hogy összes tűzkárt szenvedhető és biztosítható értékeinknek mintegy egyharmad része van biztosítva ez idő szerint és így idővel ezek az összegek még sokkal tekintélyesebbek lesznek.

Itt kell rámutatnom arra a szomorú körülményre, hogy a hazánkban üzleteket kötő biztosító társaságok legtekintélyesebb része idegen, sőt, hogy e nemű hazai vál-

lalataink részvényei is nagyrészen idegen tőkék tárczaiban őriztetnek. Ilyenformán a biztosító részvénytársaságok jövedelmei is — kis kivétellel — a külföldre folynak s hazánkban kevéssel marad több belőlük, mint a mennyit a tényleg beállott káresetek megtérítése igényel. A mi pedig ezenfelül nálunk marad az sem oszlik meg a biztosító f-lek között, hanem természetesen a biztosító társulatok hazai részvénytulajdonosainak jut részben osztalékul, részben pedig tartalékalapjaik növelésére fordítatik.

Igen természetes, hogy a részvényekre alapított biztosító vállalatok évi tisztasági nyeresége mindig a részvénytulajdonosok vagyonaat öregbíti; hiszen éppen e célból rakták össze alaptőkéjüket és ennek reményében vették magukra a vállalkozással járó kockázatot.

Kis hasznot ígérő vállalatba okserűen senki sem fekteti vagyonát, ha az még a befektetett tőke elvesztése kockázatának is ki van téve. Már pedig a biztosítással, látszólag nagy mérvű tőkekockázat van egybekapcsolva.

Ebből önként következik, hogy a biztosító vállalatoknak olyan előrelátással kel-

A „Muraköz” társasága.

Emlékezés Gróf Zrinyi Miklós a költő 1664. november 18-án történt haláláról.

(Folytatás.)

— Irta: Szokoly Lajos. —

A bán vadászai reggel kimenvén, ebéd előtt több elfogott vadak között hoztak egy vadkant is, melyet a vár ura, Zrinyi elé vittek. Zrinyi Bethlen Miklóstól kérde: „Őcsém uram! Erdélyben szoktanak-e terneni ilyen vadkanok?” Bethlen erre így válaszolt: „Kegyelmes uram, Nagyságodat alázatosan követem, ennél sokkal nagyobbak is teremnek.” — Zrinyi e szavaknál mintegy megszeppenve érezte magát, s mondja Bethlennek: „Ha tetszik Kegyelmednek, ebéd után menjünk ki vadászni, meglátja kegyelmed, itt is a horvátországi erdőknél találunk ennél nagyobbakat is.”

Az alatt ez ebéd elkészülvén, a vendégek az ebédtől teremben összegyűlvén, ebédeltek. Zrinyi ebéd alatt — szokása ellenére — rendkívül kedvetlen állapotban volt, de okát senki sem tudta.

Ebéd után két óra lehetett, midőn Zrinyi Miklós Bethlen és Vitnyédivel egy hintón ülve elindultak Csaktornyáról számos puskással vadászni. Utközben Zrinyi társaival adomázott. Az adomáz volt: Találkozik egy ember kenyeres pajtásával, kit az ördög vitt. Az ember így szól hozzá: Hová mész pajtás? Erre az illető így válaszol: Nem megyek, hanem visznok. De rossz dolgod van

— Szól az ember. — Már hogy volna — felel a kenyeres pajtás — mikor úgy visznok, hátha gyalog kellene mennem, akkor még rosszabb lenne. Ezen adomában Zrinyi Magyarországra és Ausztriára célzott:

A vadászat színhelyére nemsokára megérkeztek. Ottoknál a hajást megkezdtek vaddisznókra Kursáncz (Zrinyifalva) felé. Zrinyi levetvén a nagy, bő csizmáját, puskával bement az erdőbe, szokása szerint csak egyedül bujkálván, egy nagy erdei disznót lőtt, a gyalogosok is lőttek egyet, s ezzel vége lön a vadászatnak.

Zrinyi és vendégei a hintóhoz közeledtek, hogy immár hazainduljanak, de a végzet oda hozott egy Póka István nevű fővadászt, (a bécsi udvar által elfogadott orgyilkos) ki mondá horvátul: „En egy vadkant sebesítettem, mentem a vérén, ha utánna mennének, elveszthetők.”

Bethlen Zichivel rögtön indulni akart a vad után, Zrinyi ezt látva, így szól hozzájuk: „Őcsém uraim kegyelmeitek csak maradjanak itt.” Vitnyédinek és Gusics kapitánynak pedig ezeket mondta: „Csak beszélgetsenek kegyelmeitek itt uram-őcsémekkel, csak meglátom, mit mond ez a bolond (i. i. Póka) mindjárt visszajövök.” A félhomályos sűrű erdőben, a semmi rosszat sem gyanító Zrinyi Póka után nyargala. Vétlenül Zrinyi talált is egy vadkanra, mely üldözőbe vette, Póka fővadász ezt látván, nehogy veszély érje, egy horgos fára felmászott s a kedvező s tanuk nélküli alkalmat felhasználván, a veszélytől szabaduló Zrinyit puskából golyóval főbe lőtte s az elekvén, a vadkan a már puskagolyóval megölt Zrinyinek fején és torkán mély sebeket ejtett.

Ez alatt Majláni jön nagy lelekeszkadva az urakhoz, s kiáltja: hamar a hintót, oda az ur! A hintóval rögtön a sűrűbe indultak, de már késő volt minden, Zrinyi kiszenvedett. Póka István pedig, az orgyilkost a fán találták.

Zrinyi Miklós a költőt tehát a bécsi udvar által elfogadott vadász, Póka István lőtte főbe igazolja ezt egy, a magyar nemzeti múzeum régiségtárát díszítő puszka, a melynek ezüstözött lapjába a következő felirat van vésvé: „Ego sum illa Flineta, ex qua Comes Nicol, a Zrin in Sylva Ottok Insula Muraköz in Venatione ab Apro persecutus a Venatorum supremo N. Stephano Póka. 1664 die 18 va 9-bris trajectus est. A nepote Gabriele Póka P. ac G. D. Paulo Benyovszky Dominium idem conscribenti dono data Anno 1755. in perennem rei gestae memoriam.”

A Póka család Muraközben élt, mely a vérdíjon vagyonilag és szellemileg is emelkedett; így Póka Imre, aki valószínűleg fia volt a muzsumi puszka felírásban ajándékozól elalijott s 1755-ben élt Póka Gabornak, a történelmi névre szert tett Póka István orgyilkos vadász unokájának, az 1795-ik évi Magyar Almanach szerint ugyanez évben Zalamégye muraközi járásában rendes esküdt volt. Ennek fia lehetett Póka Antal Zalamégye főmérnöke 1820-40 között, ennek fia pedig Póka Ráfael a negyvenes években Kerkaszent-Miklóson plébános volt, kit egy urad. gazdasági — veszekedő természete miatt — arsenicummal megmérgezett, s vele a Póka család is kihalt. (6. Dervarics K. Gróf Zrinyi Miklós költő halála 1664-ben. Előszó. 7. l.)

A kursánczi katasztrófa után Zrinyi holttestét haza szállították. A vár népsége nagy sirásra fakadt, ki érezhető, hogy legjobb s legneembesebb urat veszítette el benne.

A bécsi udvar azonban: „oly nagy örömmel vette Zrinyi halálának hírt, hogy örömet alig tudta az illemlivánta gyászszal eltekarni.” (Pauler Vesselenyi s társ. Összeesküvése. I. 35. l.)

A mint hazatértek a holttesttel, nevének nem merték azonnal tudtára adni férje halálát.

lett berendezkedniük, a mely a befektetett alaptőkének minél nagyobb tiszta jövedelmet biztosítson, hogy rövid idő alatt lehetővé tegyék — az osztalékon felül — nagyobb tartalékalapok egybegyűjtését és ezzel a kockázatot minél gyorsabban apaszák illetőleg kiküszöböljék.

Eme kitűzött célt rendszeresen rövid idő alatt el is érte, valamennyi észélyesen alapított és helyesen adminisztrált biztosító részvénytársaság. Alaptőkéjük után igen tekintélyes jövedelmet élveztek és ezenkívül félretettek különböző tartalék alapok képzésére — nem ritkán — az alaptőkéket többszörösen túlerő összegeket és így rövid idő alatt a kockázat veszélyét alaptőkéikre nézve teljesen megszüntették.

Mi sem igazolja jobban a biztosító társaságok valóban fényesnek mondható üzleti eredményeit, mint részvényeiknek tőzsdei árfolyamai. Sok van e papírok között, melyeknek értéke megsokszorozódott; sőt több olyan társulat is akad, melynek részvényei annyira keresettek és értékesek, hogy a tőzsdékre soha nem kerülnek.

De még részletesebb betekintést nyújt hazai biztosító társulataink üzleteibe a becsatolt kimutatás, mely az 1891. és 1892. évi üzletévek eredményeit egybehasonlítva tünteti fel. Ebből csak futólag annyit említek itt fel, hogy a hazánkban nagyobb üzleteket kötő nyolcz társulat összes befizetett alaptőkéje együtt 14.425 millió forintot tett, míg ma társulatok összes vagyona nem kevesebb mint 115.371 millió forintra rug. A társulatok összes nyeresége 1894. évben 2.870 millió, 1892. évben pedig 3.079 millió forintot tett ki. A régebbi és újabb keletű társaságok működési idejét egybevetve, az tűnik ki, hogy alig néhány évtizedre terjedő működésüknek gyümölcse ez a bámulatos eredmény.

Kivehető továbbá e kimutatásból az is, hogy a fényes eredmény megteremtésé-

ben a két fő üzletág, tudniillik a tűz és életbiztosítás hasonló arányban részes.

Vizsgáljuk kissé közelebbről, hogy mi okozhatta ezeket a fényes üzleti eredményeket?

A biztosító vállalat működésének kezdetén: kisebb mennyiségben egyberakott — néha teljesen be sem fizetett — alaptőke, viseli a vállalatnak látszólag nagy veszélyű kockázatát; és ennek dacára rövid idő alatt tartalékalapokkal megsokszorozódik és busás osztalékot nyújt!

A nagy kockázattal járó biztosító üzlet állítólag a lehető legalacsonyabb díjtételekkel dolgozik; és ennek dacára egyre fényes üzleti eredmények során izmosodik.

Mindez egymásnak ellentmond.

Valamelyik állítás tehát csak látszólagos, csak képzelt? Melyik a kettő közül? Könnyű igazolni, hogy mind a kettő.

A kockázat veszélye nem olyan nagy, mint látszik.

A biztosítási díjtételek nem olyan mérsékelték, mint lehetnének.

Nyugati külföldi államokban már régebben feltűnt a biztosító részvénytársulatok fényes üzleti eredménye: és módok után kutattak, a melyekkel a biztosítást olcsóbbá és ezzel általánosabbá, kiterjedtebbé tehessek.

A kutatás fáradozását eredmény kísérte; és korunk egyik közgazdasági vezéreszméjének, a szövetkezésnek, jutott a kérdésnek társadalmi uton való helyes és igazságos megoldása, a kölcsönös biztosító szövetkezetek megalapítása útján.

Mindegyre jobban tért foglalnak ott a szövetkezeti alapon álló kölcsönös biztosító intézetek és mindinkább kelet felé tolják — ennek folytán a biztosító részvényvállalatok üzletének súlypontját.

A szomszédos Ausztriában több ilyen biztosító szövetkezet működik, melyek közül a régebbiek ma már oly alacsony díjtételekkel biztosítják tagjaikat, a melyek alkalmasak arra, hogy működésük vidékekre majd minden polgárát körükbe vonják.

Nálunk ma az egyenes állami földadónak legalább 30—40 százalékát teszi egy rendszeresen kezelt középterjedelmű gazdaság tűzbiztosítási kiadása (jéggel együtt 70—100 százalékát.) A legnagyobb számú kis birtokos és földmives osztályra nézve ez az arány sokkal rosszabb és legalább 50—80 százalékra tehető (jéggel együtt 80—130 ra). Ehez képest tehát egy terhes második adóval állunk szemben; és így elérkezett az ideje, hogy emez újabb teher lehető apasztásán fáradozzunk. Megtörténtek nálunk is az első kísérletek a szövetkezés alapján való tűzbiztosításra két vármegyében.

Ezeknél a biztosító intézet ügyeit egy vezérügynök vezeti, ki nyugdíjigényével bíró és hatvétenként választott, rendszeres megyei tisztviselő. Az alispánnak közvetlenül van alárendelve, melléje egy irnok van beosztva.

Minden kérést becsü útján — felesketelt becsülőkkel — állapítatik meg és a kárösszeget az alispán folyósítja. Biztosítási és kártalanítási ügyekben első fokban az alispán, második fokban a közigazgatási bizottság és harmadfokban a vármegye közgyűlése határoz. Az intézet részére az ajánlatok a falusi bírák, körjegyzők, szolgabírák útján és közvetlenül a vezérügynökhöz is tehetőek. A díjkövetelések szintén közigazgatási uton szedetnek be a megyei másfajta rovatalok módjára.

Ilyenformán valóban kevéssé üzletkés és sajátos szervezettel a megyei közgazgatás keretébe illesztve is folyton fokozó-

dó jó eredményekkel működik ez a szövetkezet.

A mint láttuk, kis területre szorítva, csak egy-egy kisebb vármegyére terjedőleg alaptőke nélkül indult meg e két tűzbiztosító szövetkezet működése. Bizalom hiányában csak kevés, kis összeget biztosító, szegényebb gazdák körében folytak le a kezdet nehézségeivel küzdő első üzletévek. A biztosítási üzlet mai követelményeinek meg nem felelő szervezettel, a kisebb-nagyobb kockázaltú biztosítások között okszerű díjtételekülönbözések felállítása nélkül, alaposabb szak-képzettséget nélkülöző személyzettel, s így valóban a nehéz körülmények halmozódása alatt történtek a kísérletek — és mindennek dacára az eredmény kiválóan értékes. A tűzbiztosítás — mindama nehéz viszonyok együttes közrehatása dacára — olcsóbb, mint a részvényekre alapított társulatok bármelyikénél.

Elvitathatlan tények igazolják tehát nálunk is, hogy a biztosító közönségre nézve üdvösebb a biztosításnak szövetkezeti alapon való szervezése, mint a részvénytársulati rendszer.

Különfélék.

Dr. Szivicska Kálmán kir. tanfelügyelő ur e hó 25. én Csáktornyára érkezett, a hol a tanítóképző intézetet meglátogatta, jelen volt az előadásokon és az óvodaegyesület elnökével együttesen az itteni kisdudóvodánál szervezett hat havi tanfolyam berendezéséről tüzetesen intézkedett. Örömmel jelezhetjük, hogy a szóban forgó tanfolyam a ministerium által kiadott utasítás magaslatán fog állani. Ugyanis már a legközelebbi napokban a munkaterv akként fog megállapíttatni, hogy a tanfolyam nevelésügyi mozzanatait Margitai József képezői igazgató, a kisdudónevelés gyakorlati vezetését Dekkert Józsefné óvónő, a kisdudóvédelem egészségügyi tárgyait dr. Schwarcz Albert egyleti orvos, az éneket Alszeghy Alajos polg. isk. tanár fogja tanítani. A tanfolyam vezetését a miniszteri utasítás értelmében Ziegler Kálmán óvó egyleti elnök látja el. — Kir. tanfelügyelő meghallgatta még a polgári iskola igazgatójának előterjesztését a Szinkovics Ferenc elhalálozása folytán megüresedett polgári iskolai segédtanári állás betöltése iránt. Kir. tanfelügyelő Csáktornyáról Kottorba távozott.

Görnya Bárány pénzügyigazgató ur e hó 25—28. ig a csáktornyai kir. adóhivatalnál rendes hivatalos vizsgálatot és rovarcsalást teljesített.

Közgyűlés. A csáktornyai kereskedő ifjak önképző egylete ma délután 3 ór kor tartja rendes évi közgyűlését, a következő tárgyszorozattal: 1) A választmány jelentése. 2) Pénztár és vagyonkimutatás. 3) A felmentvény megadása. 4) A jövő év költségvetésének megállapítása. 5) Az alapszabályok 3. szakasz 21. pontjának módosítása. 6) Netáni indítványok. 7) A választmány és felügyelő bizottság megválasztása.

Ér. Az első hó szitáló pelyhei közt kongott, november hó 24. én reggeli 6 óra kor Z-Teskánd kis harangja, mely a lakosságot megrémülve kergette a falu déli végén Boncz János lángokban álló házához, melyet a vörös kakas rövid egy negyed óra alatt hamuvá pusztított. Négy tűzoltóegylet vett részt a tűz lokalizálásában, a teskándi, a szenterzsébethelyi, a vorhoti és andráshidai. Bekk Ferencz szenterzsébethelyi gazdaember a felebaráti szeretet szép tanujelét örökitette meg önfeláldozó bátorságával, ki akkor, midőn már a tető leros-

De Zichy később kitérte előtte a titkot, s Zrinyiné mikor férje borsasztó haláláról értesült ajultán rogyott össze.

A halott magyar díszruhában, vállán fehér prémes mentével feküdt a ravatalon mely a vár nagy palota nevéjében volt felállítva.

Zrinyi holttestét a szentilonai kápolnában édes atyja mellé helyezték el.

A kursánczi erdőben pedig a hely, a hol a véres jelenet lejátszódott, Pignatelli Agnes hercegnő saját költségén 1782. ik évben emlékkövel jelöltetett meg.

Az emlékkövet most is óriási tölgerek veszik körül, melyeknek viharodott koronái mintegy szemférdéllel borítják be a rémes helyet. Ezek voltak néma tanúi a rettentő küzdelemnek, mely gyászba borítá az édes magyar hazát.

Zrinyi Miklós korai és váratlan halála nemcsak a hazában, hanem egész Európában mély részvételt keltett. Magyarország alkotmányos szabadságának erős oszlopát, bölcs és igazságos államférfiát, korában legtehetségesebb és legzserenesebb hadvezérét siratta, Európa pedig a török hatalom legerősebb rékezőjét gyászolta meg benne. Kortársai előtt Zrinyi iróli tevékenysége elhangzó szó volt a pusztában, pedig ő lángszellemű költő is volt, s az államférfi és hadvezér kettős borostyánja mellett méltán megilleti a költő hervadhatlan koszorúja is.

Zrinyi Miklós a költő, ki mint hazafi, oly sokszor mély megilletődéssel börtült le az Urnak szent hajléka előtt s halát adott a haza adáz el leneségein vett győzelmekért, ne feledkezzünk el róla. Há képe legyen előttünk, tettei buzdítsanak bennünket, ha a haza hívő szavata értünk jön.

Boruljunk mi is le a magyarok Istenének trónusához, imádkozzunk s kérjük, hogy óvja meg mi drága magyar hazánkat minden veszélytől. Zrinyinek pedig, ki a szentilonai kápolnában alussza örök álmát, küldje el sirja fölé az örök béke angyalát.

kadt ajtó, ablak égni kezdett, a lángok között a szobába rohan, s onnan egy jaj vezérelő anyja 4-5 éves gyermekét kőtenybe takarta és saját élete kockáztatásával a halál torkából megszabadítja. Bekk hat gyermek atyja. E tűz 5 szegény napszámos családnak hamvasztotta el mindenét. A tűz keletkezése — állítólag — szándékos gyújtás.

— **Korcsolyázó egyesület.** Csáktornyan e hó 29-én tartotta közgyűlését, melyen megválasztott elnöknek dr. Hajós Ferencz, jegyzőnek és pályagazdának Nagy Elemér, pénztárosnak dr. Wolf Béla; választmányi tagokul Dr. Fárnek László, Vollák Rezső, Vásony József, Sztrahia Ferencz, Benedikt Béla és Mesterics Aladár. A tagok száma 106.

— **Filloxera.** Alsó-Páhok, Felső-Páhok, Rez és Köveskut községek szőlőiben a filloxera jelenléte megállapítottván, a földműveléstudományi miniszter nevezett községek határait zár alá helyezte.

— **Perlaki szegény tanulókat segélyező egyesület** folyó évi nov. 21-én 72 pár csizmát osztott ki a szegény sorsu tanulók között. — Valóban öröm fogja el az embert azon gondolatra, hogy 72 gyenge gyermek megkíméltetett — talán kemény tében — a meztelenséggel járástól! Köszönet Perlak minden jó és szépért lelkesülő s bőkezűen adakozó közönségének, mert csak az adakozások tették lehetővé azt, hogy egy népes iskolát kitévő gyermekcsereg, tőlen a legszükségesebbel, lábbelivel látassék el. —

Kiosztatott 11 pár új-, 14 pár fejelés-, 39 pár talpalt és 8 pár javított csizma.

Az egyesület céljaira szánt legutóbbi adakozások a következők: Perlak m. város évi segélye 15 frt. Az őszi gyűjtő iven: „Alsó muraközi takarékpénztár“ 5 frt. Sipos Károly, Banelly Sándor, Sostyrics Pál, Varga János, Barsch Henrik, Varga Jakab, Ebenpanger Miksa, Lánge Kelem Grész, Alajos Kostyál Ferencz, Horvát Csongor 1—1 frtot, Kramarics Viktor, özv. Csizmadiané, Spitzer József, dr. Tamás János, N. N. 50—50 krt; Sipos, Viener Ferencz, Molnár István, Horvát Pál, Plichta Kázmér, Bernát Mihály, Zdelár József, dr. Vizteleki Frigyes, Babics Sándor, dr. Kemény, Pávcsucz Róza, Málek János 30—30 krt; Málek István, Glavina András, Ujlaky Balázs, Baranasics Ferencz, Horvát Ferenz, Glavina György, Dürr Ádám, Sonnenvald Sándor, Glavina Pál, Gáspárics Lipót, Novák Mátyás, Kozjak Gyura, Horvát Mihály, H. J. Dolencsics Luka, Sostarics Péter, Svágell, Gáspárics Vincze 20—20 krt, Petrics András 15 krt; Jellachich Mihály, dr. Schulcz, Prémus, Mlinarics Károly, özv. Mattesdorferné, Andrasecz Lénárd, Glavina Felix, N. N. Purgár Tamás, Loncsarics Mihály, 10—10 krt. Összes gyűjtés 42 frt 05 kr., melyet hozzáadva a tőkéhez és az egészből levonva a kifizetéseket: marad az egyesületnek 218 frt 94 kr. készpénz vagyona. — Csizsár József egyeleti gazda.

— **Irodalom.** Biztosítás szövetkezés útján cím alatt egy füzet jelent meg Dobránszky budapesti könyvkereskedő cég bizományában Felszeghy Ferenczről. A munkából lapunk más helyén mutatunk be részletet. Ajánljuk a munkát az érdeklődők figyelmébe, ára 25 kr.

— **Gyermekünk számára a legjobbat!** Ki ezt akarja, ki nem akar könnyen törő játékszert vásárolni, ki gyermekeivel a játékon gyönyörködni akar, szóval, a ki kedvencei számára az elismert legjobbat kívánja, annak a Richter F. Ad. és társa bécsi cég szépen illusztrált árjegyzékének áttekintését ajánlhatjuk. Nevezetesen minden anyának kellene ezen árjegyzéket figyelemmel átol-

vasni, a karácsonyi ajándék bevásárlása előtt már azért is, mert ezen könyvecske ingyen és bérmentesen beküldetik.

C S A R N O K.

Emlékeztető.

Emlékezel-e,
Mikor ketten
Sétálgattunk
A ligetben?
S utunknak hogy
Vége szakadt,
Viráglombos
Akác alatt,
Megállottunk
Egymást nézve,
Egymást fogva
Kéz a kézbe,
Hogy szemléljük
A nyugalmat!
S átéltünk egy
Forradalmat.
Arcunk égett,
Szívünk lángolt,
Bennünk egész
Tűzvilág volt.
Egyszer aztán
— Ki tudja már? —
Szomjas ajkam
Ajkadhoz ért,
S míg te függteél
A keblemen,
Mint harmatcsepp
A levelén.
A sugárhoz
Szólt a szellő:
„Nézd, mi boldog
Ez a kettő!”

Emlékezel-e,
Mikor ketten
Együtt voltunk
A ligetben?

Domonkos János.

A „Vörösmarti kör“.

A somfalvi sajtó külön Cliónak postamunkája akadt: ama bizonyos ércztáblákat kellett elővennie, hogy az ismeretlángszavakat írja fel a jövőendő elkápráztatására.

Prózaival szavakkal: Somfalun a kulturának ünnepe vagy, ennek allegóriája volt az „Ördögös Vipera“ elsőrendű hotel erkélyén csüngő trikolor, az összes hat osztályu elemi iskolák szünetje is fényes dokumentuma volt a nagy napnak. Hogy egész Somfalun lázban volt, ezzel nagyon keveset mondok.

De mi történt?

Szóljon erről a legilletékesebb ajak, Somfalun érdemes nótáriusa, a ki a következő kiáltványt bocsájtotta ki.

„A Kárpátoktól Adriáig mindenki megértette a kor intő szövegét. Milliomosok és koldusok sorakoznak egy jelige alatt: Viribus unitis! Egyesülnie kell a somfalvi intelligenciának is. Felhivom Somfalun intelligenciáját, méltóztatassanak az Ördögös Vipera sámbre szeparéjába (ujjonnan van vakolva) ma délután 4 órakor bizalmas értekezletre megjelenni.

Ez a nap volt az, mikor az „Ördögös Vipera“ portásának (egyéb közönséges időkben hetes a lelkem) S alakra görbült a háta a merő hajlongások következtében. Megjelent Somfalun ész- és pénz-arisztokracziája: az előbbihez (keresztényi irgalomból) a minimumos néptanítót, az utóbbihoz a Segítő Szentlélekhez valamint az Olcsó Jánoshoz címzett útlelek törvénytől.

bejegyzett tulajdonosait is hozzá számították. A nótárius fulminans beszédet vágott ki. Ebben megemlékezve az orosz császár haláláról, az egyházpolitikai javaslatokról, az általános európai haladásról oda konkludált, hogy Somfalunak a modern haladás útjára kell térnie, e végből követelniük kell férfias bátorsággal: aszfaltot a nótárius lakásától legalább a község házáig, mondjuk a meggyőződés világosságával, hogy legyen világosság! Nekünk — szavalt a jegyző — egyedülünk kell, mert hátra vagyunk olyan alkotásokkal, melyek másutt valósultak, mint esső után a gomba. (Közbevallás: De már kövesse meg magát az ur: a gomba nem virágozik.)

A jegyzőt ez nem hozta zavarba, hársányan kiáltott: Nekünk pártolni kell a hazai ipart és literaturát. Első feladatunk világosságot gyujtani az utcákon, aztán világosságot gyujtani az agyakban Uraim; Alakítsuk meg a Vörösmarti Kört.

Frenetikus lelkesedés zugott. A kántor külsőből berekedt, mintha két rekviemes misét énekelte volna.

Hogy milyen tüneményes lelkesedés volt, legjobban az igazolja, hogy a frissen megalakult egyesület azonnal elhatározta, hogy biliard-asztalt szerez be. Mert a biliard uri passzió.

A részletek megbeszélésére 20 tagu bizottságot küldöttek ki.

Eddig csak haladtam a történetemmel, de most érzem, hogy Homerusz tollára volna szükségem. Mert a biliard-asztal körül folytatott bizottsági értekezletből egész sereg mellékkérdés akadt. Hogy karambol asztal legyen-e vagy dupla? A zöld posztó alkotmányos szín, de a piros, az keleti és nemzeti. A husz tagu bizottság majd hajba kapott.

Más megoldás nem maradt hátra: kisebb bizottságot kellett kiküldeni. Azok talán hamarabb dűlőre juthatnak. De egy négy tagu bizottság se jutott megállapodásra. Két tagu legalább bizottságot bizottságot biztak meg javaslatlétellel. Földi Jánost, meg a kántort. Földi János erős kéglia volt, a kántor meg csak a karambolhoz konyított. Nem tudtak megegyezni. Végre is a kántor engedett, lemondott a bizottsági tagságról. Az ő p'antumán Nyugat Európa bámul vala ha megtudja. Vörösposztó biliard asztalt rendeltetett nemzeti színtű golyókkal. Most az egyesület egy selyembeváltó hivatal érdekében deputációz a miniszternél. És a jelszó: Sic itur ad astra!

Didó,

Szerk. üzenet.

H o d o s a n. Ugy a közölt társas, mint a beküldött történeli rajz lapunkba való, főleg hason tárgyú közleményeket mindig örömmel vesszünk. A leírás teljesen jó, melyért köszönettel tartozunk! — Perlak. ember élete. Nem hozunk belőle szemelvényt, noha multkori verselhez teljesen hasonló. Kár az időért, papírért és a postabélyegért! Fogadja el tanácsunkat s ne verseljen! Csáktornya. K. A horvát vers jó volna, csak hogy ismert egyének kigunyolására szánt közleményeknek lapunkban nem adhatunk helyet. Kérem, sziveskedjék olyan tárgyú közleményt küldeni, a melyben más embertársunk személye és foglalkozása ne legyenek pelegérré állítva.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó;

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

MEDJIMURJE

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom — Sve pošiljke tišću se nadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Ježefa urednika vu Čakovec.

Isdat ljetvo:

Kulitara Fischer Filipova kam se predplata i obnane pošiljaju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obnane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Nekaj statistike iz vsih zemljah.

Iz jedne njemačke knjišice vadimo ove podatke, koji budu zanimali vsakoga.

Španjolska, Portugalska, Turska, Belgija, Švedska i Norveška imaju skupa tuliko stanovnikov, kuliko i Japan. Kineško carstvo nasuprot je tak napućeno, da cela Europa ima za jednu devetdesetinu (najmre 4 milijuna) više stanovnika. Ostala tri dela zemlje nemreju se ni prebliziti kaj se tiče broja pućanstva Europi i Kini, ar vsa tri skupa imaju za 60 milijuna du ah menje nego Europa.

Pućanstvo zemeljske kruglje neprestance raste. Stanovništvo Europe pomnaža se na godinu za 0.96%, ter bude do godine 1905 imalo po svoj priliki više 35 milijuna, do 1955. ljeta više 275 milijuna a do 1995. ljeta za 575 milijuna više nego vezda.

Od 43 i pol milijuna stanovnikah kaj ih ima Austro-Magjarska, bavi se 54.45%, to je prek polovice poljodielstvom, stoćarstvom, vrtlarstvom i t. d. sa obrtom i trgovinom bavi se 79.16%. — Spodoben razmer je vu Njemačkoj (Pravkoj), gde se 41.56% bavi poljodielstvom i t. d., doklam sa industrijom 19.22%.

Godišnji proraćun Rusije iznosi 3126 milijuna marakah, Njemačke 2673 milijuna, Francuzke 2673 milijuna, Austro-Magjarske 2448 milijuna, Englezke 1836 milijuna i t. d. Raćunajuć po glavi dohadja najviše na Francezku 70 marakah, onda Austro-Magjarska 57 maraka, zatim Njemačka 53 maraka, Englezka 48 maraka, Rusija 26 maraka.

Kak se sgotavlja krvni serum proti difteriji?

Emil Ney pripovēda vu novinah „Franc Ztg.“ o svojem pohodu vu fabriki Meister, Lucius i drug vu Höchstu na Majni gde se dela krvni serum proti difteritisu. Pod vodstvom zdravstvenih savjetnikah dra. Libbertza i dra. Laubheimera, koji upravljaju fabrikom, razgledal je naroćito odjel, gde se sgotavlja Behringov difterijski krvni serum.

Odjel antidifterikum zevsema je oddeľjen od ostale, fabrike kakovih 5—8 minutah daleko Tu su poleg ceste podignute nove sgrade, vu kojih se izradjuju vse prōbe i vse radnje. Tu su i velike staje za konje,

kemiški i bakteriološki laboratorijum ter veake fele kabineti i spremišta.

Vu laboratorijumu spravlja se difterijski otrov (gift) pomoću Löfflerovog difterijskoga bacila. Beteg se najmre karakteriše stim, da se na sluznicah požiraka i dućnika sakuplja ljepa sgusnuta sluz. Male krpice ove sluzi spodobne su na agar-galotinu, a na tom povoljnom tlu povnoćavaju se i sa sluzi prenešeni bacili na milijune. Ove se kolonije kesneše prenašaju vu staklenke, na pol napunjenom čistom govedskom juhom, ter stavljaju vu potrebnu toplotu, gde se na površini neopisivom hitrinom pomoćjum zraka i kisika pomnoćavaju.

Cela tekućina postane mutna, ter se vu njoj opažaju sive krpe. Tak postane od juhe giftna tekućina, kojoj se primeša nekaj malo karbolne kiseline, koja vubija bacile ali nefonda giftne jakosti tekućine.

S ovom se juhom praviju prve prōbe, da se prokuša njezin difterijski znaćaj. Malim morskim svinjam sprica se pod kožu stanovita porcija juhe, životinjice zbetežaju i navadno za 24 vure parnu (pogineju). Kod razudbe životinjah pokazuju se stanovita vužganja (zapale) na bubrekah, — znamenje difterije.

Fabrika sama odgaja na velikom ove

ZABAVA.

Toplice.

Netko bu mislil, kad taj naslov „Toplice“ praćteje: „Aha, — sad bumo nekaj za zdravje ćtelil — Tu bu sigurno i od Kneipa nekaj!“ — Ali se vkanjuje, koj misli, da bum ja poštuwane moje ćtevece u vrućoj vodi paril ili pak mrzлом vodom poleval. Neću, nego im hoću povedati, kak onim biva, koji u Toplice hode, jer gospon H. fiskališ su se baš iz Toplic domov odpravljali, kad doktor stupi u njihovu sobu i sve već skup spakuvano, za odputovati, vidi. „Ho, gosponin fiskališ, kaj oni neše Toplice već ostavljaju? — Po svoj prilici njim je već prilićno dobro, — na svaki naćin pak bolje, nego onda kad su došli?“ zapita doktor.

„Hvala liepa gosponin doktor“ — odgovori fiskališ — „Meni nikaj nefal. Ja sam sim došel z glavoboljum, ovu imam i sad, — imal sam rheumatismus na desnoj strani, toga imam i sad, — bol u šaludcu i u trbuhu imam baš tak, kak sem imal, kad sem sim došel. Anda meni, kak gospon doktor vide, nikaj nefal — i zato idem domov.“

Ćujeju gospon doktor!“ zazove jednoć

isti gospon fiskališ toplićkoga doktora pri zdencu, te ga zapita, koliko kupio te smrdljive vode bi slobodno pil?

„No, kak su spali?“ zapita ga doktor.

„Netak dobro, kak vćera!“ odgovori fiskališ.

„Onda nek danas jednu kupicu manje piju“ — veli doktor.

„Je, ali prekvćera sem za jedna kupicu više pil, pak sam izvrstao spal“ — primetne fiskališ.

„Tak? — začudi se doktor — „No pak nek onda i danas jednu kupicu više izpiju.“

„Dakle je to sve jedno“ — zapita fiskališ — jedna kupića više ili manje?“

„Dakako, da je svejedno, samo ne bez doktorskoga propisa“ — zakljući doktor.

A kad je domov iz Toplic došel, sve je bilo znatićejlno, kakova je to ćudotvorna voda i doktor n tih Toplicah, te su ga došli zpitavat: „Jeli su se kaj pošteno zkupali? Sigurno njim je doktor kupanje prepisal.“

„Jesam se kupal, i pet krat svega skupa, kaj sem tam bil“ — odgovori fiskališ.

„Kaj? — svi se začude — „Samo pet krat, pak zakej tak malo?“

„Je znate dragi prijatelji“ — odgovori fiskal — „Jeden doktor mi je rekel, da se nek deset krat skuplem, a drugi je rekel, da se nek niti jedan krat nekuplem, jer mi bu

škodilo. Na to sam si mislil u sredini ostati te se pet krat skupati i sad nije nijednomu krivo.“

„Oho!“ — zavikne mu drugi zastavši ga na ulici — „Oni poslie Toplic dobro van zgladaju, njihov beteg se je poboljšal, jeli?“

„O jeli!“ — odgovori fiskal — „Svake godine se malo pobolšava tak, da bu baš onda ćisto dobro, kal umrem.“

Nazaćnje je gosponin fiskališ ipak došel do tog osviedoćenja, da su Toplice za onoga zdrave, koj je već prije zdrav te kad jedan krat u desnoj nogi i lievoj ruki i malo trganje počutil, a sve mazanje sa raznim dišććmi smrdććmi maććami nikaj nije hasćilo, pisal je on u više Toplic, nek mu pošlju kartu jestvin (Speise-Karte) te kad je iste dobil, pregledal je, gde se po njegovoj formi i volji jede, tam je onda u Toplice otišel, jer je njegovo prirećje bilo: „Rajšić dobro jesti i piti sa trganjem kostih, nego zlo jesti i piti a ipak s trganjem u kostih.“

Mesiag.

Nekoj dijak, koji je imal, vrlo bogatoga, ledićnoga strica, živel je baš po gospodski i Vozil se je na zabave, fino je jel, pil, oblaćil se, a k tomu i drugo traktiral. Židovi, koji su znali, da bu konaćno ćieli imetak

životinjice, koje služe čovječanstvo ter imade za njih posebni odjel.

Poklam kam je difterijski gift ovak ispróban, ucépljuje se vu razmaku od više danah i tjednah veksim životinjama, od kojih dobivamo krvni serum. Prvi obroki su mali, su mali i slabi, ter se vse više povekšavaju, čim se organizam privéi na gift. Vu Höchstu rabiju vu prvom redu konji, poklam kam se je Behring osvedočil, da su oni najsposobneši za ovu proceduru. Ima ih tu 50, a vsi su zdravi, ljepo ugojeni i čisti. Zvu toga služi za izprobanje i 15 glav rogata marhe, više ovcah i kozah ter jedna jopica. Dakak, da vse životinje stoje pod najstrožim nadzorom (pazkom) veterinah i doktorah ter se o vsakoj vodi dnevnik, vu koji se notiraju vsi pojavi pri ustrecavanju i potlji njeg. Istom šest mesecih po ustrecavanju more se dobiti prva doza seruma. Sama operacija vrlo je jednostavna, ter se obavlja blago i najveksom pažljivostjum.

Konj stoji svezan ter mn se na vratu najprvije obrije dlaka i očisti koža, a zatim se odpre vratna žila (vena jugularis), is koje se pusti prilična porcija krvi. Zgubiček krvi na hitrom se nadomesti, ter sa ista operacija more za dva tjedna opet obaviti. Krv se naléva vu visoke staklenke (flaše) i spravlja na hladna mésta. Za 24 vure krv se je sgustnula i vsela, dočim se nad njom opaša jasni krvni serum, koji se odleje i poméša s malo karbola ter spravlja vu male staklenke. S tim je procedura gotova.

Prekapanje (rigoliranje) zemlje.

(Dalje.)

Za prekapanje ima odlučnih regulah, čija obdržanja su neoprostiva.

Pěska naprama kakvoštila i položaja 60–80 cm dubine potrebno je prekopati. Čvrsto se mora držati toga, da najgoruja plodniša naslaga zemlje najspoda dospé na dno grabe dračne obkopine u grabu potegnuvši, čim više se moraju zdrobiti, ar u velikih je komadah ostavivši, ostali bi i

črez letah, te bi grudje činili pod zemljom u ovakvih položajih jako malo hrane podali korénju, s druge pak strane, bi lasju cěvičnom na nepriliku služivši, tjo nad njimi bi se naglo osušilo.

Zločestoga pěska na tlu, potrebno je prije prekapanja s gnojem prošerti, i tak podkopati. Gnoj mora biti sakako srel, ar nez čli slamnati gnoj duboko od araka odstránjen, navadno pljesnivi, od toga pak pogibljna trsna pljesnivoća nastane. Nėje uputno gnoja duboko u zemlju krepati, već zato ne, ar njegovo dčlovanje na presad trsja većim je dčlom pogibeljno se more smatratil. Na kaj se presadno korenjiča na toliko rezvije, da mu se more hasen uzeti, raztopljeni plodoviti dčli većinom se na dno u dolunju naslagu splaviju.

Ako med prekapanjem najdemo na ilovaču ili glinastu naslagu zemljišta, najistu neodmelujemo, nego ju dosta duboko prekopavši, ostavimo na ležećih mčstih, te ju jedino zbog občuvanja proti včtrom ni površinu u ténjšu naslagu moremo odmetata. Duboko ležeće kiselastu neplodovitog črnog tla poslé izvršenog nagrabanja potrebno je prekopati, da ova na gornju površinu dospěvši, izgubi kiselast upliv, se oplodoviti.

Pukotine i uzvišena mčsta, i tak zvane vruće pěskulje potrebno je od navadnešeg malo glibleše prekopati. S dubokim prekapanjem, navlastito duboki bresasti položajih plodovita naslaga tim menje se smč zakapati, ar u doboku mrzlu naslagu trsno korénje nigdar dole nedosegne usled toga niti nemore tomu hasna vzeti. To valja naročito za novo nasadjenje. — Imajući pred očmi potreboču dubljišega prekapanja u toj zgodi dubljinu prekapanja istim povekšamo, da pri prekapanju dno grabe obkopamo, ali pěska neizhitamo van, da plodovitu naslagu preveć duboko nezakopamo.

Drugi put dalje.

KAJ JE NOVOGA?

Regruti za ljeto 1895.

Minister honvédstva FZM. barun Fejér.

váry, podnesel je pred nekolikemi dnevi magjarskom orsačkom spravišču osnovu zakona o dozvoljenju novakah (regrutah) za ljeto 1895. Zaradi toga odpada ne zemlje krune magjarske kontingent od 43.889 momakah, za zajedničku vojsku i 12.500 momakah za honvédstvo i pričavu (rezervu). Stavnja (regrutacija) ima se zpeljati od 1. marcijusa do 30. aprila 1895. iz reda rodjenih ljeta 1872., 1873. i 1874.

Nadherceg Jozef.

Nadherceg Jozef pripisal je vu nedelju katoličkoj skupščini vu Székesfehérvár na ruke njezinog prezeša biskupa Steinera sljedeći telegram: „Molim Vašu biskupsku prečastnost, da sa sakupljenimi katoliki na grobu sv. Štešana primi moju najsrdačniju zahvalu za prijazni pozdrav Nek božji blagoslov sprečavđa Vaše delovanje. Za to se molim Bogu.“

Boravek kraljice Jazabete.

Iz Pariza su telegrafirali, da bu kraljica Jazabeta najprije bornvila na kap Martina au Rivieri, a odonud pojde vu Algir, gde bude stanovala vu dražestnom Mustafa superieur. Na kap Martina zčstala se bude kraljica s caricom Eugenijom.

Potres vu Italiji.

Kvar, kaj ga je zrokuval potres vu varašu Reggio vu Kalabriji, nije velik, ali je tim vek i kvar vu pokrajini. Mesto San Procopio malo da nije zevsema porušen. Vusmrčeno je 60 ljudi; pod ruševinom cirkve leži pokopano 47 ljudi. Vu Sant Eufemii usmrčeno je 8 ljudi. Vu vsih okolišnih občinah ima mrtvih i ranjenih. Vu 17 občinah stanja su tak izkvarjena, da vekšina ljudi mora vuni boraviti. Minister prezeš, Crispi je poslal dvč ladje vu pomoć, ter je prefekte ovlastil na potrebite izdatke. Vu okolici Mesine i Catanije ima takaj vnoo kvara, ter je general Mirri išel s ppefektom vu razna mčsta, da pruži pomoć.

Kralj je poslal prefektu vu Mesini i onomu vu Reggio ipo 20.000 franakah na razdelbu.

stričev, njegov, jer če stric sve tomu jedinomu rođaku svojemu ostaviti, posudiuvali su vlerno, kad bi mu novci zišli a on bi takove za opet kakovu razsipnost bil trebal. — Dug je već bil prilično velik, Abrahamu najme nekoliko hiljad, Izaku opet nekoliko, Jakubu nekoliko a Sroleu najviše, Ali zato uika, stričev imetak te još deset krat vekši, nego dijakovi dugi do sada, stric star a po smrti, na koju nebu dugo treba čekati, dijak jedini herb. — Anda moći mu je još puno posuditi, nek samo troš, barem bu onda po smrti stričevoj sve naše. Ovak su si mislili, dijakovi židovski vierovniki, te su mu dalje posudjivali koliko i kada je hotel. Dijak je već bil skoro toliko dužan, koliko vu stričevoj smrti herbia iznosala a židovi su si veselo ruke a ruke ribali.

Na jedan krat pukne glas, da se je taj bogati dijakov stric oženil i da je mlada strina dijakova i sina već rodila.

„Ovo diete je pravi mesiaš!“ — reče na to dijak.

„A zakaj?“ — zapitaju ga drugi.

„Jer je na ov sviet došel, da uništi moje duge — odgovori smejuć dijak.“

Cesar Jožef II-a.

Množina pripovestih se pripoveda pokoj-

nom cesarn Jožefu II. Dakako, daje mnogo tih pripoviedkah izmišljeno, ali ih ima puno, koje su istiinte, Ja sam za svoje u Muraköz pisanje takodjer nekoje odebral, koje mi se najme vierotnije čine, a ovdje sala hoću jednu napisati, koja je skroz istinita, te koju sam od stanovitoga gospona u Solnogradu čul, koj mi je tom prilikom rekel, da se je to njegovomu dedu dogodilo i on isti dogodjaj od istoga svog deda više krat pripoviedati čul.

Cesar Jožef II-i jednoč opazil nekog mladog officira na straži u cesarskom dvoru, kojega su više onud prohajajućih seljakah pozdravljali tim, da su se do njega dojdüći odkrivali. On medjutim se je svojom sablom črink — črink — gore dole šetal a pozdravljajućega seljaka niti nije poglednu, još manje pako ozdravil mu.

Cesar je to duže vrijeme iz svog oblaka gledal, kad najedan krat da mladoga officira po jednom služniku k-sebi pozvati. Ov pun veselja i svakojačkog ufanja odmah prebeži po štengah gore u grad te se jednako kak svieća postavi pred cesara.

Cesar: „Jeli, oni se zovu F...“

Officir: „Na službu Vaše Veličanstvo.“

Cesar: „Njihov otac je F... Antun“

Officir: „Na službu Vaše Veličanstvo.“

Cesar: „Njihov otac je valjda puno potrošil na njihovo odhranjivanje.“

Officir: „Je Vaše Veličanstvd, — mi

dieta smo svi imali vrlo dobroga učitelja i odhranitelja.“

Cesar: „Tak? To mi se čudno vidi!“

— Kak je onda to, da oni nisu uljudniji?

— Em oni niti neozdravljaju ljudem, koji njih pozdravljaju, Nek si od sad zapamte to: Prijateljsko lice i škeljak u ruki nekosta ulkaj, a više krat zna puno donesti. Sad nek idu natrag na svoje mčsto, pak se toga neka drže.“

Prijatelj u nesreći.

Ivan: „No dragi moj prijatelj! Anda sad je odlučeno: za dva meseca ču se sa Jelicom vienčati. — Ti dragi moj buš ipak gosti došel, Jeli? — Daj mi za stalno tvoju oštenu rieč!“

Pavel: „Za stalno, za stalno! Na me moreš posve sigurno računati, jer ja sam iskreni prijatelj, koj svolega nijednoga prijatelja nikada nije u nesreći ostavil, pak neču niti tebe.“

Em. Kellay.

I u Štajerskoj, u Leobenu i St. Michaelu osjaili su 17. novembra ob 8 vur. i 5 minut jaki potres na dva maha. Kvara naga.

Oficir i učitelj.

Vu prajskoj je jedan oficir proturedno baratal s navuđitelji, koji su došli na soldacke vježbe (na muštru), ter ih je nedostojnimi pogrđami obsipal. Sbog toga ga je vojui sud obsudil na više mesecov vu rest. Vu suprot tomu je i sam cesar njemački napisal na osudi ovo: „Ja nisam mislil, da bi mogel vu svojoj vojski imati takvoga prostoga oficira. Po dovršenoj kastigi nije preostalo oficiru drugo, nego se zahvaliti na službi.

Zene pri muslemanskim vladarim.

Marokanski vladar (ladavec) Mula . . . asan ima 600 ženah, koje živiju vu Maroku, Fecu i Meskinesi. Za ovim dohadja po bogatstvu harema kralj Asanta, koj ima tri jezere ženah: sijamski kralj ima samo 600 ženah; perzijski šah 400, a dahomejski kralj 250 ženah; Turski sultan ima 800 ženah; samo njih sedem je pravih zakonskih tovarušicah, a ostale se zovu „odaliskami.“

Broj doktorah vu Englezkoj.

Vu Londonu ima praktičnih doktorah 5590. Vu provincijah Englezke ima doktorah 15.000, a vu Škotskoj i Irskoj ima ih do 6000.

Najmlajši Wekerle.

Magjarskog ministra-prezeša dra. Wekerlea, koji je vezda navršil 46 ljet, obdarila ga je vu jutro njegova tovarušica zdravim i jakim sinekom. Tim povodom gratulerali su ministru-predsedniku kotrigi orsačkoga spravišća.

Vu Berlinu 16. novembra.

Prajski cesar Vilim je zaprisegnul novake (regrute) i držal je ov govor - „Pozdravljam Vas kakti moje soldate. Hoćete li da budete dobri soldati, morate biti takaj dobri kršćeniki. Poštujte cesarevu opravu i znajte, da ste pristupom vu vojsku postali nik i višešega. Gledajte, na vaše zastave i nedajte da budu povredjene. Nezaboravite, da ste pozvani, da branite vėru i ređ vu zemlji. Zato imate da jamćite životom.

Kvatero vu lutriji

Iz Milana su telegrafiral: Neki soldat 9. konjaničke regimente, koja se ondi nahadja vu posadi, dobil je vu maloj lutriji na kvatırno 150.000 liral.

Skupščina katolikah.

Novembra 18. bila je vu Székesfejerváru skupščina katolikah, pri kojoj je bilo nazoćnih blizu 20.000 ljudih. Vu skupščini najoštřeše se je govorilo proti cirkveno-politićkim reformam vlade.

Grof Ferdinand Zichy javno je oćitival, da se proti osnovam ima nastaviti i onda najodlućeneša borba, kad one postanu zakonom i dobiju previšnjju potvrđu, ar božji zakon stoji nad ljudskim.

Zaključeno (dokonćano) je nadalje, da se ustroji katolićka pućka stranka, koja bude započela akciju. Nadalje je skupščina doknćala, zamoliti Nj. Velićanstvo, da osnovam uskрати sankciju. Ali to nikaj nebude hasnilo,

ar bude Njegovo Velićanstvo za par dnevov potvrdil novi zakon.

Kratke novosti.

— Grof Gjuro Apponyi, otec grofa Alberta Apponyia, denes je najstareši tajni savjetnik vu našoj monarkiji. On je rodjen 29. decembra 1808. ter je imenovan 26. novembra 1844. tajnim savjetnikom, dva ljeta prejdi rodjenja svog sina. Kakti konservativec grof Apponyi bil je ljeta 1884. magjarski kancelar i najveći protivnik Kossutov, 1860. postal je judex curiae, 1861. prezeš gornje hiže. Od ljeta 1869. živi vu miru.

— Vojvodkinja Tek, koja je vumrla kod Graca, podlegla je difteriji Behringov, krvni serum, kojim su ju vrađili, nije pri njoj ni malo deloval, po svoj priliki stoga, ar je prekesno upotrebljen.

— Papa Leon postal je pismo caru ruskomu Nikoli, kojim ga prosi, da pomiluje katolijke vu Kroozen, odsudjene pobune proti oblastim.

— Vrėme. Op par danov zamenilo je ljepe sunćane dane vrlo meglovito i oblaćno vrėme. Meteorološki bećki zavod prorokuje i za bližnje dane uz prilićno visok tlak zraka meglovito oblaćno vrėme uz dosta nisku temperaturu.

Ovak se napređuje.

Velika otajnost napredka skriva se pod izrekom: Čvrstvo i stalno delaj, bez diela je siromaštvo i golotinja.

Znoj lica je jedina stvar, iz koje se zlato kuje. Komu se vedja potiti se taj nije gospodar i nebi nikada imetka spravil, jer tko hoće ptićja jajca, mora se spinjati na drvo.

Sa zasukanomi rukavi rubaće dojde se do finog suknenog kaputa, a tko se srami pregaću (fertur) nositi, bude skoro i bez nja okolo hodal.

Vierujte meni, naprvo se ide samo korak za korakom, nenadajte se bogatstvu u jednom skoku. Makar da ste kak lakomni za dobitkom, kup zlata se samo tam željum nebude povekšal.

Pomalo pak sigurno, bolje nego brzo pak strahomeć.

Svakdanji dobitak uztrajnog diela, ćini covieka mnogo bogatijim od mnoge, makar srećne špekulacije. Svaki dan po jednu strunju, pak imaš za lletu dni debelo vuša:

Najprje se mnra puziti, zatim se hoda i bleži a konaćno vozi. Ćim se više žuriš bogat postati, tim kasnije buš izbilja postal, jer koj se naglo penja, obiće padne na zemlju.

Poćeti kakov posel bez glavnice, nije razumno, kak i sa praznimi žepi trgovati. Najpredi treba gujezdo naćiniti, kokoši bulu same hodile nuter jajca nest.

Peći treba onom meljom, koju imaš, ako je vreća prazna, nereći, da si pek.

Ostani moj mladi prijatelj rajši malo duže dietić, dok si nekaj prišparaš; poćmi onda leteti, kad ti krića narastu.

Bez novca trgovati, znamenue hižu zidati bez cigla, ognja kuriti bez ogorka, svieće žgati bez stenja.

Neodpovedj mali posel prijie, nego osviedoćen, da ćeš većim viće zaslužit. I drobćinje je kruh.

I loš konj je bolji od prazne štale. Pol hleba kruha bolje nego ništa.

Od zloga do gorejega nije daleko. Znaj, da su mnogi u malih štacunih velike dobićke

imali. Mali posel sa dobićkom je bolji, nego veliki za gubićkom. Boljše je mali ognjec, pri kojem se griješ, nego veliki ogeni, pri kojem se spećeš. Iz vuske cievi moreš dobiti mnogo vode, ako samo u pravo vrieme podmetneš lagev. Ovca more na maloj sienoćkoši se usteti, a na velikoj pustari poginuti od glada.

Tko više stvarih na jedan krat poduzme, slabo bude profitiral. Dva posla su kak dva stolca, med kojimi je lahko na zemlju paati.

U svem delaj ćim manje premenbah, jer drva, koja se gustokrat presadja, nose malo ploda. Ako su na stalnom miestu potežkoća, nepremenaj, zato, jer iste potežkoće, ili mozbit još gorje su i na drugom miestu. Ako ostaviš dolinu, koja je previše vlaćna, budeš došel u goru, koja je opet prehladna. Promiena nije uvijek poboljšanje, to je najbolje izkusil mladi vrabec, kad je iz gnjezda opal u kravsko laćna pod drvetom.

U ćielosti vam savetujem te se i toga držite: 1-a Nebudete lakomi za novcem, nego se trsite mirnim putem napred koracati. 2 a Priskibite koliko morete. 3 a Šparajte koliko morete. 4 a Dajte koliko morete.

Nekaj za kratek ćas.

Starost volov.

Ispan: „Vidite Lukać, ov vol i ja došli smo vu jeden dan na svēt.“

Muž: „Kaj povėdaju, gospon, to nebi niti ćlovек mogel veruvati, da bi voli tak stari mogli biti.“

Na vsaki naćin.

Plebanoš: „Zakaj ti Mikula bežiš bos po snėgu?“

Mikula: „Zraju gospon plebanoš, moj stari neda mi nigdar šganicu, već kad mi vu terbuhu zavija.“

Dober izgovor.

Krćmar: „Pređi nego otidete, treba da raćun platite!“

Tri vandravci: „To nikak nemremo, mi smo se ćelu noć skupa kartali, ter pri tom vse peneze sgabili.“

Opravdanje.

Gospodar (slugi svojemu): „Do beša Miska. Ti već ćetiri dni pijanćuješ. To više nek nebude.“

Sluga: „Naj se gospon nikaj nebojiju, denes je peti den!“

Ljepa prispodoba.

Gospon (kojega je muž noseć ruda na ramenu nehotice po glavi vudril s rudom): „Ti bedak jeden, zakaj nepaziš kad ideš. Ve sime vudril po glavi.“

Muž: „Naj oprostiju gospon. Ćul sem verek kak je zazvonila, kak prazen lonec.“

Priredil:

Glád Ferencz.

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF

Glavni šurednik
GLÁD FERENCZ

Gabona árak. — Cena žitka

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	5.75	—
Zab	Zob	5.60	—
Rozs	Hrč	4.75	4.80
Kukoricza ó	Kuruza stari	5.50	6.25
" uj	" novi	5. —	6.29
Árpa	Ječmen	5.50	—
Fehér bab uj	Grah beli	8. —	—
Sárga " "	" žuti	6.75	—
Vegyes " "	" změšan	5.75	—
Lenmag	Len	10. —	—
Bükköny	Grahorka	6. —	—

Nyilttör.

* E rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben felelősséget nem vállal a Szerk.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállít fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vammen-tesen, sima, csikos, kozkázott és min/ázot-takat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és árnyalatban.) Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Hirdetések.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak —

RICHTER-FÉLE TINCT. CAPSICI COMPOS-I
(Horgony-Pain-Expeller)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták — készülni ezen igazán biztos hatású hárszer nagy elősegítését és alkalmas kedveltségét. Ki a Tinct. capsi. comp. I (Horgony-Pain-Expeller) készítését, ciznál (begyógyítását), keresztesorváltással, fej- és fogfájással, csípőfájással, fájdalomcsillapító beoldószerként alkalmazva, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt megféléseivel is, mint levelet, sábrós szemek alkalmazhassa. Ezen vég jónak bizonyult hárszernek ára igen olcsó, tudnillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt 20 kr. üvegeknél — Kapható a Gyógyszerházban; Budapeston **Tóth József** Gyógyszerháznál. — Csak a "Horgony" védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók.

Richter-féle Gyár Rudolstadtban, Thüringában.

5887. tk. 1894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírró teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd ügygondnok végrehaj-tatónak, Verbánecz György örökösei és adósa társai végrehajtást szenvedettek elleni 960 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végre-hajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvény-szék (a csáktornyai kir. bíróság) területén lévő szentilonai 14 tkv. 318. hrsz. a. ingatlan 135 frt, a 114 tkv. 163. hrsz. a. 266 frt, 295. hrsz. a. 211 frt, 323. hrsz. a. 231 frt és végre ugyanezen község 204 tkv. 21. hrsz. a. ingatlan 446 frt, 281. hrsz. a. 149 frt és 324. hrsz. a. ingatlanok 238 frt kiki-áltási árban az árverést ezennel megállapított

kikiáltási árban elrendelte és hogy a fen-
tebb megjelölt ingatlanok az

1894. évi december hó 29. napján d. e. 10 órakor

a szentilonda község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiál-tási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-gatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3383. sz. a kelt igazság-ügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű ellismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság, mint tlvihatóság.
Csáktornyan, 1894. évi nov. hó 23-án.
619

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dícsé-retet talált, és mindnyájak által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatószer még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kórendő és minden egyes szekrény Horgony-gyárjegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszautasi-tandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron

a finomabb játékszervezetekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Turelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondűző, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmazzák. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal“ ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Kisó oestr.-magy: csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár.
Wien, I. Nibelungengasse 4. Rudolstadt, Nürnberg, Olten, Rotterdam, London E.C., New-York.

2829 — 1894 közizg.

Pályázati hirdetmény.

Csáktornya város képviselőtestületének folyó évi szeptember 25-én 8. szám alatti határozata folytán köztudomásul adatik, miszerint a városnál egy

írnoki állás

üresedésbe jöven, arra pályázatot hirdet.

A városi írnok évi fizetése 400 frtban van megállapítva.

A pályázni óhajtok felhívatauk miszerint kérvényeiket folyó évi de-czember 20-ig ezen előjáróságnál beadják.

Megérintetik: hogy a pályázni kívánóktól az előirt jegyzői vizsga le-tétele, esetleg abbani teljes jártassága igazolandó.

A hivatalos magyar nyelven kívül a horvát nyelv beszéletét igazolók előnyben részesíttetnek.

Csáktornyan, 1894. november hó 27.

A városi előjáróság.

Jelzálog-ügynökség

gyorsan és pontosan eszközöl

magyar gazdák
Bankbizományi irodája
Budapest, Izabella-u. 43.

Az intézet helyi jogtanácsosa
ZAKÁL HENRIK
Ügyvéd. Muraköz.

612

3-8

Sargönczim: Gottschlig Budapest.

Telefon 57 - 86.

GOTTSCHLIG ÁGOSTON

tea-, rum- és cognac-nagykereskedő
BUDAPEST.

Központi iroda: IV. Váci-utca 4. sz.

RAKTÁRAK:

IV. Váci-utca 6. sz.

VI. Andrászi út 23.

A „Mandarinhoz”
a városház-tér mellett.

„Hong-Cong városához”
a kir. opera átellenében.

Kiviteli pinczék: X. Kőbánya, fűzér-utca 9. sz.
Kizárólagos bizományi-raktár Csáktornya és vidéke
részére

Stralia testvér uraknál.

Közvetlen behozatalu valódi chinai és orosz karaván
teák, Jamaica-, Brazíliai- és Cuba-rumok, francia cognacok,
likőrök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palaczkokban, ere-
deti árak mellett.

Arjogysák kívánatra ingyen és bérmentve.

Magyar,
német, francia és angol
képekkel ékített

MUNKÁK.

Kő-, acél- és réznyomatu
díszművek.

Magyar, német, francia
és angol

REMEKIRÓK MŰVEI.

*

Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent
kötött és kötetlen könyveknek legdúsabban felszerelt
raktára.

Bármely szerző által írott, bárhol megjelent és hirdetett
könyveknek leggyorsabb és árfőlemelés nélküli megszer-
zéséről gondoskodunk.

Az irodalmi termékeket illetőleg a legszivesebb készséggel
nyújtatik fölvilágítás.

Utazási kézikönyvek,
atlaszok,
földabroszok, tervjrajzok,
föld- és éggömbök.

Ima- és ajtatossági

könyvek

egyszerűen és legékeesebben
kötve a leggazdagabb válasz-
tékban.

Mintakönyvek s rajzok

NŐI MUNKÁKHOZ

*

A „MURAKÖZ” társadalmi hetilap kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE

KÖNYVKIADÓHIVATALA, PAPIR-, IRÓ- és RAJZESEKÖZÖK RAKTÁRA, KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZETE
Csáktornyan.

Alapított 1850. évben.

Szótárak.

IFJUSÁGI IRATOK. KÉPESKÖNYVEK
minden kor és nem számára,
minden nyelven, a legdúsabb vá-
lasztékban.

ISKOLAI és OKTATÁSI
könyvek

minden nyelven.

Népies naptárak,

ALMANACHOK.

zsebkönyvek.

*

Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés rak-
tárában megtekintés végett készen állanak s kivá-
natra, gondosabb megvizsgálás végett legnagyobb kész-
séggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.

Vidékről érkező megbízások kellő készséggel és gyor-
sással teljesítetnek.

Irodalmi közlönyök és jelentések ingyen szolgáltatnak
ki a könyvkereskedés által.

SZAKKÖNYVEK.

Előfizetés elfogadtatik:
minden bel- és külföldi
folyóiratok, napi
és

DEVATLAPOKRA
a szállítás mind helyben,
mind vidékre a leggyor-
sabbán eszközöltetik.

*

Megjénk tanintézetekben használandó tankönyvek folyton raktáron vannak.

Szerkesztővel értekezni lehet min-
dennap 11 és 12 óra között. —
A lap szellemi részére vonatkozó
minden közlemény Margitai
József szerkesztő nevére
küldendő.

MURAKÖZ

Kiadványi árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendők az előfizetési díjak
nyitlatterek és hirdetések.

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztii önszegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi
takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Hirdetések még elfogadhatók:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. úrd. irod. Bécében:
Schalek H., Dušes M., Oppelik A.,
Daube G. L. és társánál és Herndl.
Brünnen: Stern M.

Nyitlatter petitsora 10 kr.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Törvény az iszákosság ellen.

Minő szomorú és sötét képei a társa-
dalmi nyomoruságunknak kínálkoznak tol-
lunk alá. Valahány gaztett vagy társadalmi
szerencsétlenség rémitelte az embereket,
azoknak közös forrása az alkohol volt. Sze-
lid emberekből bestiákat, hajlékony kedé-
lyekből kötekedő rabiatásokat formált a bosz-
szuállás e sötét démona, az alkohol. Bün-
krónikáink mennyire meg lennének fosztva
a borzalmastól, ha a társadalmi nyomornak
ez öldöklő rémé ismeretlen volna. És bent
a családi drámák ki nem pattanó helyein,
mennyi szenvedő nem törli keserű könnyeit,
ha az alkohol bűzös mámore a családi fé-
szekben nem terjeng. Talán a szánandó
pauperismus sem mutatkoznék olyan két-
ségbejítő módon, ha a testet és szellemet
megőrlő alkohol nem kivánná áldozatának
vagyonit elzűllését is.

Mindezeknél fogva a társadalom filan-
trópjainak mindenha kötelessége lesz, az
emberiség e démona ellen minél erélyesebb
határozást venni.

Azt sejtjük, hogy Magyarország sem
nélkülözheti azt a törvényt, melyet éppen
e napokban tárgyalnak a birodalmi tanács
ban.

Ez a törvény a szociális bajok védő-
szere és egész szellemét a modern huma-
nismus szelleme lengi át.

Érdemes belintézkedéseiből némelye-
ket figyelembe venni.

Mindenekelőtt határozottan kifejezve
korlátoztatik a falvakban a csapszékek
száma.

Szombat délutántól vasárnap délig e
csapszékek zárva tartandók.

Mily derék, mily bölcs intézkedés. Így
szorítja az iszákos, a könnyelmű embert
a törvény, hogy keresményét csakugyan
haza is vigye.

Mámoros embernek italt kimérni nem
lehet. A megrészegedett embereket egy né-
mely kormárusunk szeretettel üzött gya-
korlata szerint nem szabad kilöknö, hanem
a kormárusnak kell az illetőt hazavezetnie,
avagy szállítatnia.

És foglaltatnak mindezen intézkedések-
hez büntető sankcióval bíró részletek is:
Nevezetesen az előbb bemutatott szakaszok
ellen vétő, egy hónaptól egy évig terjed-
hető fogsággal és megfelelő pénzbírsággal
sújtatik, természetesen fenyegetvén őt az a
veszély is, hogy italmérési engedélyét el-
fogja veszíteni. A törvény ezen védelme nem
csak a vendégre terjed, hanem intézkedés
foglaltatik azokra is, a kik részegesek. É-
pedig: a ki egy éven belül háromszor ré-
szegségbe esik, az három naptól egy hónapig
terjedhető fogsággal büntelhető. Ismétlődés
esetén a büntetés egy évre is kiszabható.

Intézkedések történnek arra is, hogy

a korcsmahitellel a pálinkamérés vissza ne
élhessen.

Látni való mindezekből és bizton hi-
helő, hogy Auszriában az alkohol fogyasztá-
s jövőben nem lesz oly nagy.

Nevezetesen mindazok, a kiket egyéb
szabadságvesztések vezetnek, az államnak az egyén
szabad rendelkezési jogát látják veszélyez-
tetve, hiszen minden véleménynek lehet
valami szép és tetszetős jelszót adni.

Talán alig van társadalmi bajaink kö-
zött erősebb és fontosabb, mint ez, azért
kiváló figyelemre méltónak találjuk az oszt-
rákok ezen állami intézkedését, melyet a
modern humanus műszelleme leng át.

Előttünk azonban merőben másodrendű
hogy a szeszmonopolium néhány millióca-
kával kevesebb jövedelmet biztosít és igen
is teljes emberszeretettel korlátozni kíván-
juk az egyén szabadrendelkezési jogát, ha
e joggal oly rettenetesen nemzet, társadalom
és egyéni kárára vissza lehet élni.

Ez szükséges, mikor templom és iskola
eredménytelenül harcolnak az emberiséget
degenerál alkoholó ellen.

A közérdek és magánérdek.

Ha az elmés Phädrus, vagy a csipős
Aesopus élnének és a közelünkben levő
zöld asztalok mellé telepednének, aligha nem

A „Muraköz“ tározója.

Egy emlékoszlop története.

— Irta: Szokoly Lajos. —

Zerinvári Gróf Zrinyi Miklós, a költő, 1864.
november 18-án történt tragikus halála nagy fájdalmat okozott nemcsak magyar királyának a katonáinak, hanem egész Európának is, mely nagy érdemeit elfogulatlanul méltányolta: gyászolta őt nemcsak a német birodalmi gyűlés, hanem Párisban is halotti ünnepély tartatott tiszteletére. (Batorfi L. „Adatok Zala megye történetéhez“ I. 262 l.)

E magyar Leonidás halála után az 531 bir-
tok, Csáktornya, az örökségi rend szerint Adám
fiát illette volna, azonban — alkalmassint szerző-
dés útján — Péter testvére birtokába jutott.

Zrinyi Péter 1669-ben a horvát báni méltó-
ságot nyerte; ő is tagja, később pedig feje volt
a Wesselényi-féle összeesküvésnek, terve azonban
a bécsi udvarnak tudomására jutván, ez két sere-
get küldött Magyarországra, Zrinyi maga jelent-
kezett Bécsben, honnan Bécs Ujhelybe vitetett s
itt Frangepánnal együtt 1671. apr. 30-án lefejez-
tetett.

Zrinyi Péter birtokai ennek elfogatása után
a gráci kamarai javakhoz csatoltattak, Csáktor-
nya azonban Adám (Zrinyi Miklós, a költő fia)
ki 1688-ban főlovászmester, Zala és Somogy fő-
ispánja volt) kezére esett vissza s az övé volt,
Adám azonban csak rövid ideig volt ura ősi bir-

tokának, mert mint alezredes részt vett Lajos,
badeni örgróf vezérlete alatti hadjáratban s Szal-
ánkemennél 1691. aug. 19-én esett el.

Adám halála után egész Muraköz, s így
Csáktornya is a gráci kamarajavakhoz csatol-
tatott.

I: Lipót király halála után (1705. május 4)
a magyar trónra anuak idősb fia I. József lépett,
azonban 1711. apr. 17-én es is elhalálozván, a
királyi trón, örökösödés nyomán I. Lipót király
második fiára, Károlyra szállott, a ki épen Spa-
nyolországban harcolt Aujou Fülöppel a spanyol
koronáért, midőn értesült bátyja haláláról, Bécsbe
jött s 1712. év május közepén Pozsonyban mint
III. Károly, Magyarország királyává koronáztatott.

Károly midőn Spanyolországból hazajött,
követték őt utjában Savoyai Jenő és Lichtenstein
Antal hercegek, valamint gróf Althann Mihály
is, ezek Károly sorsának fényében és sötétségében
egyaránt osztoztak, dícső és szomorú napjainak
részesei voltak.

III. Károly királyt uralkodása alatt sok
nyilvános és magán szerencsétlenség érte. De volt
egy vigasztaló csillaga: egy nő, kit forrón szere-
teit, s a ki viszont benne nem a koronás királyt,
hanem a férfit szerette, e nő: Pignatelli — Pe-
regnardo Agnes hercegnő volt! E gyönyörű,
angyali szépségű nőnek a király nemsokára titkos
okokból férjét keresett s gróf Althann Mihály, ki
Károlyt spanyolországi hadjáratban élete kocká-
ztatásával megmentette, a ki Bécsbe jötté után
főkamarás és főlovászmesterré lett, vállalkozott
nőül venni a király kedvesét, a mi meg is törté-
nt. III. Károly Althann Mihálynak a szép fele-
ség mellé ráadásul 1721-ik évben Csáktornyt s
vele egész Muraközt ajándékozta, s egyidejűleg
Zalavármegye főispánjává is kinevezte. Minek

folyán a gróf és gyönyörű neje Csáktornya vá-
rának állandó lakóivá lőnek, a hol őket, külön-
nösen pedig a szép hercegnőt III. Károly nem-
csak mint király, hanem mint házibarat is igen
gyakran meglátogatta s huzamos időn át ott
mulatott. (Nefelejts. 1865. évf. 31. sz. I. old.)

A dícső Zrinyiek ősi birtoka így tehát aján-
dékkozás útján idegen kezébe került. A családnak
utolsó férfi tagja Zrinyi Balázsár-János volt,
(Zrinyi Péter fia) ki a gráci börtönben mint
örült 1703-ban, némelvek szerint 1707-ben meg-
halt. A nő ág utolsó tagja pedig Ilona, (Baldi-
zsár nővére) ki I. Rákóczy Ferenc, később Thö-
köly Imre neje volt, Nikomédiában 1708. február
18-án hunyt el.

Muraköz ezen új birtokosai nagy gondot
fordítottak nemcsak a várra, hanem magára
Csáktornyára is. Az 1738. évi földrengés nagy
pusztítást vitt véghez a várkastélyban, valamint
a bástyákban is. Csáktornyanak a Szt. Ferenciek
temploma és zárdája is igen megrongálódott a
földrengéstől. Althann Mihály és Mihály János
(Zalamegye főispánja) által azonban kijavítottak.
Sőt maga III. Károly király is befolyt arra, hogy
a csáktornyai vár minél kényelmesebb legyen,
valahányszor ő itt meglátogat. Altitóltag ő építette
volna fel a várkastély felső emeletét.

Valamint minden mulandó a világon, épen
ugy elmúltak Károly király látogatásai is Csák-
tornyán, mert a kamarilla átkos keze — mely
annyira bemooskítja I. Lipót kormányzását —
még most sem szűnt meg működni, hanem u-ból
fellépett, ezen gonosz és lelketlen tanácsadók há-
lójukba kerítették III. Károlyt is, a reá bírt
igyekeztek őt, hogy az 1712-ik évi pozsonyi or-
szággyűlésen tett esküjét szegje meg, nemzetünket
alkotmányától foszssa meg s uralkodjék fölöttünk

két ilyen fajta mese születnék ihletet és évezredek óta becsült tolluk alatt.

Volt, hol nem volt, volt egyszer egy gyönyörű várkastély. Fényes kincsek, kívánatos drágaságok voltak abban fölhalmozva. Boldog volt, a ki oda bejuthatott.

Két vándorlegény koncsorgott körülötte. Az egyik volt a Közérdek, a másik a Magánérdek.

Egtek a vágytól mindketten, hogy a palotába bejussanak. Hanem hát mérges portás őrizte annak kapuját: valahányszor a Magánérdek, a mely jóval szemtelenebb volt társánál, be akart surraanni, mindig csufosan kellett visszavonulnia.

Utoljára azt mondotta a Közérdek a Magánérdeknek:

— Kedves czimbora! ez a gonosz cerberus sehogysem akarja engedni, hogy a palota kincseihez hozzá férjek. Te sokkal csinosabb legény vagy mint én; elegánsabb, tetszetősebb a ruhád is, add ide a köpenyedet: hadd menjek be vele én. A Közérdek eleinte börtönkedett: hogy ez bűn, az csalás, de hát a Magánérdek mindég be szokta őt fogni, végre is lekunyorálta róla a köpenyegét. Persze, hogy beengedték; ellenben a közérdeket a palota portása elkergette.

Szerencsére fullánkos Aesopus és az elmés Phaedrus már nem élnek s így a zöld asztalok mellől meséket sem mondhatnak. Tényleg tapasztaljuk itt-ott, hogy a mit a közéleti szereplés a közérdek köpenyegé alatt elkövet az sokszor kellemetlenül bánt. Azt tapasztaljuk, hogy a kinek egy csipet magánérdeke van, az úgy tesz mint a szél hámos kereskedő: óriási reklámmal, ragyogó czégtáblával árulja a silány, hamisított portékát. Milyen kár, hogy Aesopus és Phaedrus már nem élnek.

Tényleg a magyar közéletben azok az igazán kinos tapasztalatok sem hiányoznak, melyek kíván a magánérdek a közvagyonra szekulálni. Munkájuk azért veszedelmes,

korlátlan hatalommal. Károlynak az eszme és kormányának terve igen tetszett s hajlandó is volt azt kivinni s ilyen körülmény okozta azt, hogy a király azontul hazánkat, illetve Csáktornyát kerülni kezdte, ezen váltakozást legelőször is Savoyai Jenő herceg vette észre, a ki a kormányzásban is befolyt s a legnagyobb aggodalommal beszélte el annak okát kedvesének: Battlyányi Adámné szül. Stratman Lóri grófnőnek, a ki nem késett ezen kellemetlen hírt bizalmas barátjánál Pignatelli Ágnes hercegnővel közölni, kérve őt, hogy a menyire tehetségében áll, e borzasztó szándékról beszélje le a királyt. (Nefelejts. 1865. 31. sz.) (Hazánk és külföld 1868. 615. l.)

Pignatelli Ágnes, a hatalmas és szép hercegnő mindent megígért, s hogy ígését biztosan beválthassa, egy cselhez folyamodott, s ez abból állt, hogy Bécsben személyesen meghívta III. Károlyt nem mint királyt, hanem mint hazibarátot 1722-ik év nyarán egy bizonyos napra Csáktornyára. A király egykori kedvese meghívását, a kit még akkor is igen szeretett, megvetni nem tudván, elfogadta.

Pignatelli hercegnő olasz nő létere is igen szerette új hazáját: a magyar hazát. Hisz ama várkastélyban töltötte életének legszebb napjait, melyet a dicső Zrinyiek megszenteltek. Azon kis kápolnában kérte ő is a Mindenható áldását, melyben Miklós, a költő, annyiszor esedett a magyarok Istenéhez, hogy ne hagyja el árva hazánkat. Mindennap alkalma volt látni a Zrinyiek családi sírját, mely földi maradványaitak belogadta. Nem láthatott egy talpalatnyi helyet sem a vidéken, mely Zrinyi Miklós áradhatlan tevékenysége, — munkás élete — és nagyságára emlékeztette volna őt. De láthatta a kursáncsi erdőben ama helyet is, hol vére omlott azon értisznak, ki míg őt, karddal és lanttal szolgálta a hazát: A múltak emléke s új hazája iránti szeretete ösztöndözte őt arra, hogy honleányi kötelességét teljesítse.

Vége köv.

mert titkos, mert akna munka, mert ha piacolni mer, a demagogiával szö etkezik és magát a becsületesség makula nélkül való képviselőjének hirdeti.

A magyar paraszt embernek abban a mondasában még legalább annyi őszinteség van, mikor arra a kérdésre: mit tud felhozni a maga igazsága mellett, azt vágta vissza: Instálom, hozok az urnak egy borjas tehenet, a ki a magánérdek mellett, az olyan szinezés mellett mintha a közérdeket szolgálná, menydörög, ha megkérdeztetnék, bizonynyal-nem tudna maga igazságá mellett másként védekezni, minthogy mellette vagyoniilag is nagyon angazsirozva van.

Bizony a mi közéletünkre módtalan baj, hogy a hol tisztán a közérdeket kellene szolgálni, kufárok aljasítják le ott a becsület szándékot, mily sokszor egészen másként végződött volna egy egy közdolgunk, ha a magánérdek szövetkezése csöndes egyértelműséggel meg nem állapította volna a dolgot oly irányban, mely érdekeiknek kedvező volt.

Különfélék.

Elvezetés. A vallás- és közoktatástügyi miniszter ur Tkáltsits Etelkát a hadosáni állami állandó gyermek menedákház vezetőjévé nevezte ki

Muraközi Öns. Tiszti Szövetkezet harmadik megalakulása alkalmából a következő fölhívást intézi a különböző hivatalok főnökei útján Csáktornya és a Muraközi Öns. Tiszti Szövetkezet második ciklusára az utolsó havi befizetések megtörténvén, az új ciklus megalakítása szükségessé válik. Hogy a szövetkezet célirányosan működött s a hozzá kötött várakozásoknak megfelelt, mutatja a kicsiny bár, de lelkes tábor, mely a lefolyt kétszer 50 hónap folyamán mellette végig kitartott. Nem hangzatos jelszavak azok, melyek a tagokat a szövetkezet zászlaja körül csoportosítják; de a tisztviselők jól fölfogott érdeke az az impulzus, mely az egyesület föntartását kívánatosná teszi. A testületi szellem föllendülését és ennek ápolását ez a szövetkezet van hivatva eszközölni. Hogy ez magasztos cél, kivált a magyarság szempontjából, társadalmi viszonyaink mellett azt be jogja látni mindenki, ki az egyesülésben az erőt s az erőben a cselekvéshez a rugót látja, azt méltányolja. Valamint nem másodrendű az a hivatása sem a Tiszti Szövetkezetnek mely a hivatalnokak segélyezésében áll. Olcsó kamat mellett hosszabb törlesztésre pénzhez juthat a tisztviselő a nélkül, hogy a rá nézve oly sokszor kellemetlen formalitásokon át kellene esnie, a melyeknek egyéb pénzintézeteknél ki van téve. — A szövetkezet két ciklust átélte szerencsésen: meg vagyunk győződve, hogy a harmadik 50 hónap csak megerősíti az egyesületet s még inkább lehetővé teszi, hogy missiójának fokozottabb mértékben megfeleljen. Ennek megvalósításához Te-kintetességed is nyújthat segédkezet, ha szövetkezetünkbe beállani méltóztatik. A mikor tehát a belépésre fölhívjuk, tisztelettel kérjük, hogy a főnöksége alatt álló t. hivatalnoktársait a szövetkezet újabb megalakulásáról értesíteni és a beállásra őket buzdítani méltóztatásuk Itt áldozatot senki sem hoz, mert kockáztatni mit sem kockáztat. Egy egyesületet létesítettünk, azt továbbra is föntartani óhajtjuk. — A városnak és a

Muraköznek tisztviselői is bizonyára hasonló nézetben vannak s ép ezért nyugodtan nézünk a 3-ik ciklus megalakulásának e'ébe. Hazafias üdvözléttel — Csáktornya, 1894. december hó.

Zrinyi Károly.
jegyző.

Alszeghy Alajos,
elnök.

A város landcstermből Városunk képviselőtestülete szokatlan hangulat mellett rendkívüli ülést tartott november 30-án. Az izgatottságnak oka Tuboly Gyula megyei t. alügyész lejárta volt, a melyben a kir. Curia ítéletét hozza a város tudomá'ára, mely szerint az 1882 ben az akkori közgyám-kezén eltűnt árvapénzek visszatérítésére a város közönsége utasítottatik. A tőke 7883 frt 29 kr. mely az 1882 óta esedékes kamatokkal együtt tetemes összeggé növekedik. A Prusztáz Alajos városbíró elnökelete alatt lefolyt gyűlés hosszabb ideig tárgyalta a kinos ügyet, míg végre Wollák Rezső ügyvéd indítványára a perújítást mondották ki egyhangulag. A képviselőtestület nézete szerint a város közönsége itt fogatlanul marasztaltatott el, mert ha az árvaszék a felügyeletet annak idején lelkiismeretesen gyakorolja, az árvák nem károsítottak meg. Hogy azonban az odiosus ügynek valahára vége legyen, Szeiverth Antal képviselő indítványára a perújítást megelőzőleg egyezsége ajánlkozik a város s erre vonatkozólag nyomban meg is kereste a vármegyei törvényhatóságot. Hogy minő eredménnyel, majd holnap válik el ezt a mikor a törvényhatósági gyűlésen soron kívül tárgyalják.

A helybeli iskolának a múlt héten gyűlést tartott. A gyűlés elején Ziegler Kálmán meleg hangon emlékezett meg Szinkovics Ferencz elemi iskolai rendes tanító s polg. isk. s. tanár elhunytáról. Indítványára emléket az iskolaszék jegyzőkönyvében megörökített, özvegyét meg részvétéről jegyzőkönyvi kivonatban értesíti. A megürrült elemi iskolai állást egyelőre nem töltik be, mert a helyettesítésről okleveles tanító által gondoskodva van. A pályázatot jövő év május 15-én írják ki, úgy, hogy június közepén a választás már megejthető legyen. Az állást a megválasztott szeptember 1-én foglalhatja el. A polgári iskolai állást illetőleg meg kérvényt küldött az iskolaszék a kormányhoz, a melyben az üresedésbe jött állásnak rendszeresítését kéri, a mennyiben a polgári iskolában még egy tanárra tényleg szükség is van. — A városbíró által rendezett iskolai alapítványok átvételére bizottságot küldött ki az iskolaszék, melynek tagjai Wollák Rezső és Zakál Henrik iskolaszéki tagok. A Királyi Pál-féle 1000 rftos alapítvány kamatait, 50 frtot stipendiumra használja fel az iskolaszék a polg. iskolában. A kétfelé osztott ösztöndíjra kárácsonyi értesítőik alapján folyamodhatnak a tanulók.

A helybeli kisdödvő. Az egyesült választmánya gyűlést tartott a múlt héten, melyen a folyó ügyek letárgyalása után, az állandó menedékháznak vezetésére, képesítő dajkák t. n. folyamának szervezését ille'őleg a szükséges intézkedéseket végleg megállapították. A tanfolyam vezetése akként állapított meg, a hogy azt a multkor lapunk jelezte. Megtörtént a megállapodás az órarendre nézve is s így a tanítás úgy gyakorlatilag mint elméletileg már javában folyik, miről a kir. tanfelügyelő is értesítettet. A tanfolyamra utólagosan még Szűts Juliskát vették fel Nagykanizsáról s így említetlen kívül még hatan és pedig: Kovácsics Juli-ka és Martincsevics Julia Csáktornyától, Tkálcsics

Etelka Hodosából, Erdős Kornelia Túrjéről Stifter Mariska Szécsi-Szigetről és Paulovic Emma Esztergomból veznek részt a tanfolyamon. A gyűlésen kimondatott továbbá úgy az ünnepnapokon és a szokásos hetikét délutánon kívül semmiféle szünetnapok nem engedélyeztetnek; még a vásárok alkalmával is nyitva van az intézet a gyermekek érdekében fölbívatna a t. szülők, hogy szokat kíséret mellett küldjék az ovodába s vezettessék haza' nehogy a tolongásban utközben bajuk történjék.

A csáktornyai kereskedő ifjak önképző egylete folyó hó 2-án tartotta Benedikt Béla elnökletét alatt foyó évi rendes közgyűlését. Elnök a megjelent tagokat melegen üdvözölven, felezőlítésára Hirschmann Henrik titkár fölolvassa a választmány jelentését, melyet egyhangu lelkesedéssel tudomásul vettek Löbl Rudolf pénztárnok jelentése szerint a lefolyt évben 482 frt 30 kr. volt a bevétel, míg a kiadások 456 frtra ruztak a maradvány tehát 26 frt 20 kr. az egylet vagyona jelenleg 372 frt 20 kr., melyhez még 50 frt könyvtár alaptők eis járul. Ezen jelentés egyhangulag vétetett tudomásul és úgy a választmánynak mint a pönztárnoknak és a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadták. A költségvetés megállapítása és az alapszabályok egyik pontjának módosítása után a tisztiakt Jeney Gusztáv korelnökleté alatt a következőkép állították össze: elnök Székely Vilmos, alelnök Zinyi Győző, titkár Hirschmann Henrik, pénztárnok Löbl Rudolf, háznagy Heinrich Bernát, helyettes háznagy Koppár Sándor, választmányi tagok: Pulai Henrik, Donner József, Meider Albert, Spitzer Ödön, póttagok: Hoffmann Lipót és Kohn Otto, a felügyelő bizottság tagjai: Máz Jenő és Selinger Alajos. Hirschmann Henrik indítványára Jeney Gusztáv korelnöknek valamint Benedikt Béla lelépett elnök és Bachrach Győző lelépett alelnöknek jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Székely Vilmos elnök úgy a maga mint a választmány nevében megköszöni a bizalmat és az ülést berekeszti.

— *Italmérési engedély nélkül való kimérés.* A pénzügyminiszter f. évi 75,250 sz. a. nagyfontosságú rendeletet adott ki, a mely kimondja, hogy az italok méréséről már eltiltott kimérés, az esetben, ha az engedély nélkül való kimérést mégis tovább ütné, a harminczadik hivatali utasítás 562. §a értelmében, a kimérésről újból hivatalból eltiltandó s a kihágás elkövetésére szolgált szeszes italai minden egyes esetben lefoglalandók. A pénzügyminisztert ezen szigorú intézkedésre az a körülmény kényszerítette, hogy az italmérési engedély irnáti kérvényülkkel már végleg, de sőt már több ízben jogérvényesen elutasítottak az italok kimérésével fel nem hagynak és a minden 2—3 hónapban felvett 5—10 ft birságot szívesen fizetik, mert a mennyit ekként egy év alatt birság fejében elfizetnek annyit megtakarítanak italmérési illeték fejében; másrészt pedig, mert az italmérési engedély elvonása, illetve meg nem adása által keresettüktől, kenyertüktől megfosztva vélik magukat. Könnyen érthető tehát hogy az országban, főleg pedig a fővárosban, ma már majdnem többen mérik az italokat engedély nélkül, mint engedély alapján. A rendelet különben a pénzügyigazgatóságokkal ez ideig még nem lett közölve.

— *Monori Sándor* ki mint jellemző és komikus eléggé ismert színész közönségünk előtt, a napokban mint színigazgató mutatja be magát nálunk. Társulatával a nagyvendéglő nagytermében a jövő héten kezdi meg szereplését, melyre nézve a kö-

vetkező előleges jelentést adta ki: Van szerencsém Csáktornya mélyen tisztelt közönségét értesíteni, hogy a vidék kiváló erőiből szervezett, dráma, vígjáték, népszínmű, operette és opera társulattal és saját színházi zenekarommal szerdán 1894. év december hó 11-én becses körükbe érkeztem. csupán 15 előadásra terjedő sorozattal. Holnap süttörtökön december hó 13-án fogom a »Hattyu« szálloda nagytermében »Lemondás«, Karczag Vilmos kitűnő színészevel megkezdeni. Második bemutató előadás a »Próbaházasság« Gerő Mihály enekes színműve. Harmadik előadás, az operette személyzet és a színházi zenekar bemutatásáva »A kis alamuszi« legújabb operette lesz, »Csillaghullás«. »Asszony verve jó« népszínművek. »Az új honpolgár« érdekes színmű. »A parasztbecsület« (»Cavalleria rusticana«) világhírű opera. »A Szultán« »A dolovai nábob leánya«, »Rafael« színművek. »Tót legény Amerikában« látványos bohózat. »Charlei nénye«, »Mongodi ur feleség« vígjátékok. Mind a 15 előadás itt még nem adatott kitűnő ujdonság. — *Előleges bérletet nem nyitok, csak is az első előadás után, a mikor alkalma leend a t. közönségnek társulatom képességéről meggyőződést szerezni. A bérlet 12 előadásra szól. A bérlet alatt a fenti ujdonságok lesznek kötelezőleg színre hozva. Bérlet ára: Kőrszék 8 frt, Zártszék: 6 frt. A bérletgyűjtést személyesen lesz szerencsém eszközölni pénteken december 14-ikén*

Magam és társulatom a t. közönség szíves pártfogásába ajánlva vagyok mély tisztelettel Csáktornya, 1894. december hó.

Monory Sándor, színigazgató

— *Haldiozás.* Mint részvétellel értesülünk, Tkalsics József M. Á. V. gyakornok, volt papnövendék, hosszú szenvedés után Hodosában elhunyt. Béke poraira!

— *Karácsony mindinkább közeleg* és ezzel sok szülő részére a karácsonyi ajándékok helyes kiválasztásának gondja mindig sürgetőbbé válik. Ha mi mostan mint igen ajánlatos ajándékképen 3 even felüli gyermekek számára a Richter féle Horgony-Kőépítőszekrényeket megnevezzük, igen jól tudjuk, hogy ezáltal új játékokra nem utalunk. Hanem épen ez eme kitűnő játék foglalkoztatószernek nagy és ritka előnye, hogy mindig új marad. Az elmés kiegészítőrendszerek által a Horgony Kőépítőszekrények mindig új alakot nyernek, mivel mindegyik kiegészítő szekrény újat hoz; sőt a régi szekrények ezen berendezés által mindig értékesebbé és mulattatóbbá lesznek. Igen messze vezetne, ha itten ezen játékszernek sok előnyeit megbeszélni akarnók a Richter F. Ad. és társa bécsi cégtől beszerezhető képes árjegyzékre és mindenekelőtt magukra a Horgony Kőépítőszekrényekre akarunk utalni, ezeknek pompás építési mintalapjai a legjobb ajánlás.

A karácsonyi ajándékok mily alakban nyújtása képezi most mindenfelé a gondolkodás és eszmecsere tárgyát. Bizonyára legcélszerűbb és legkellemesebb ajándék egy zongora, mely ezélel a legjobban ajánlhatjuk a régi hírneves Heckenast Gusztáv zongora termét Budapest, Kigyó-utca 7. sz. Heckenast ezen üzletet 1865-ben apósától Pachi János első magyar zongoragyártóól vette át, 1879. májushban pedig a híres Beregszászi Lajos udvari zongoragyáros raktárát is átvette és azóta a Kigyó-utca 7. sz. házba van külön e célra épített termekben dus választékban, mindenféle kül- és belföldi zongorák, pianinok és harmoniumok nagy raktára, minden izlésnek megfelelő kiállítás, fekete, dió vagy matt fában, faragott vagy vésett díszítésekkel, Heckenast Gusztáv raktárában csakis elsőrendű gyárakból való gyönyörű hangú zongorák vannak, s a világhírű »Schidmayer és Fiai« stuttgarti cég egyedüli képviselője, továbbá a zenevilágban a legjobbnak

és legoliosóbbnak elismert »Thuringia Zrgán Co« harmoniumjainak főraktárosa. Nagy választéka van itt átjatszott zongoráknak, valamint minden e szakmába vágó javítások is legjobban eszközöltenek. Kivánatra árjegyzéket ingyen és bermenve megküldi. A kinek zongorára van szüksége, az ezen régi jó hírnevű, szolid céggel lépjen összes kötetlésbe.

C S A R N O K.

Egy nő gondolatai.

Irta: Rózsaági Antalné (Hajnalka).

Azon ember, kinek valódi isteni lélelem van a szívében, hasonlít a naphoz, mely a nélkül, hogy beszélne, világít és melegít.

Ne légy senkinek adósa, légy azonban oly megeléző mintha mindenki hiteleződ volna.

Legyen szíved az öröm iránt nyílt, de kész a fájdalom és szenvedés harosára. tanulj a balsorsban reményleni, hó időben pedig gondolj a viharra.

Akarod önmagad ismerni? Tekints a mások tetteire. Akarsz másokat megismerni? Tekints saját szívedbe.

Ha mindenkinek, ki valamely megrovásra méltó tettet akar véghez vinni, rögtön valami örömet állítanak utjába, sokkal kevesebb rossz történnék a világon.

Azon műredek, mely a nő szelleme és izlésének legfőbb becsületet szerez s a melyben mindennap kell valamit idomítania — saját leánya.

Van-e más törekvése a nemesnek és jónak, mint folytonos küzdés azon szerencse után, melyet a természet nekünk szánt.

Akkor tünteti ki az ember jellemét legelősebben, midőn idegent ir le.

Senki senki sem szabad, ki önmagának nem ura.

Külső javak birtoka nem tesz szerencsésé ha a legfőbb jóval a belbékével, az önmagunkkal való öszhangzással s a tiszta öntudat bizonyosságával nincs párosulva.

Az nem érény, mely jutalmat nem kíván. Ne félj senkitől annyira, mint önmagadtól, bennünk van a bírő, mely nem csal s melynek szava nyomatékosabb előttünk, mint az egész világ tetszése.

Inkább tetteik, mint szavaikból ítélj meg az embereket. Miután sokan jót beszélnek, de rosszat cselekszenek,

Egyedüli nagyság a földön a büntudatlan szív, és egyedüli boldogság, a családi kör szeretete.

Egyedül önmagunknak élni nem lehet, de ha lehetne, az nem is volna élet.

Ugy beszélj mindig a mint gondolkozol, de mondj el mindent a mit tudsz.

Ne remélj semmit és ne félj semmitől a földön.

Ki mindég vidám akar lenni, az nem csak szerencsésjéről gondoskodik, hanem érényesen cselekszik.

Önmagát leküzdeni, a legnehezebb harc.

Érény nélkül senki sem oly elégtűl, a minő lehetne.

Csupán cselekvés az élet s munka az élvezet. A szorgalomnak nincs szüksége ohajtásokra, a ki pedig reményenyl táplálja magát, az éhen hal. Gyakran gyöngébb az ember másra támaszkodva, mint csupán magára hagyatva.

Panaszkodás által növekszik a fájdalom és halgatás által csöndesül.

Ne ítélj meg mások hibáit nagy szigorral, igen sok hiba van mit magad sem kerülhetsz el. Mihelyt meg vagyunk elégedve, boldogok vagyunk.

Az igaz szerelem önmagához hó marad, akár mindent megadnánk neki, akár mindent megtagadnánk tőle.

Az öregség rendszerint lassan érkezik, d nagy szenvedésekre rögtön.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó;

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

U uredniku moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tisuće se nadležna novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Sekefa urednika vu Čakovcu.

Izdavateljstvo:
Knjižara Fischer Filipova kam se predplata i obznanane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Fojedini broji koštaju 10 kr.

Obznanane se poleg pogodbe i fal računaju.

za horvatsko i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Gospodar mora računati.

Tergovec vrlo dobro zna, da more točan pregled o vodjenju njegovih poslov imati samo onda, ako vodi točno knjige, vu kojih je označeno stanje njegove tergovine. Zato, vsaki dober tergovec nastoji, da budu njegovi računi čm točnije vodjeni, znajući dobro, da bi drugač vu njegovoj tergovini mogle nastati vsake fele neprilike koje bi mogle biti po njegovu tergovinu jako nepovoljne.

Zevsema drugač je pri naših gospodarah. Oni misle, da gospodaru nije potrebno računati i račune voditi, da more i prez toga izijti. Ali to mnenje je jako pogrešno. Prav gospodarstvo je jako zapletena stvar koja se više puta neda tak lahko pregledati, kak god nekoji misle. Tu moreju onda samo točni računi koju zagonetku vu gospodarstvu rešiti. Pri vekših gospodarah je navadno prama dotičnom gospodarstvu vpeljano primjereno knjigovodstvo, koje pokazuje gospodaru uspjeh njegovog gospodarenja, ter mu takaj daje naputek kak ima dalje gospodariti. Zato je najbolje, gde je ikak moguće, da vsaki gospodar sam vodi račune, ar bu stim imal najboljši pregled njegovog gospodarstva. Gde mora pako račune voditi njegov činovnik, tam računi služe gospodaru opet za kontrolu dotičnog činovnika kak i za opravdanje njegovog dela.

Velika vrédnost i važnost, koju ima knjigovodstvo za gospodarstvo, dovoljen je razlog, da se jednostavno, prama seljačkom posjedu (imétku) primjereno knjigovodstvo vpelja i pri vsakim manjšim gospodaru, najmre seljaku (mužu).

Vu takovom gospodarstvu nije potrebno nikakvo obširno knjigovodstvo, kojim bi se mnogo vremena trošilo; dosta je, ako se vu posebnoj knjigi ili na nekoliko zešitih arkušov papira točno zapisani vsi prihodi (dohodki) i isdatki kak i ono, kaj se na hadja vu gospodarstvu vu penezi i vu naravu (naturi). K tomu treba još podpune točnosti i red. Vu svotah, koje se budu gospodaru pokazale na koncu (sveršetku) ljeta (godine) sigurno bude gospodar mnogo poučnoga najti, kaj mu bude naputek za njegovo dalnje delo. Gdo ne računa, vrlo lahko sam sebe obmami o svom gospodarstvu ili postane proti svojoj okolici ili svojim delavcom nepoverljiv, ter jedno i drugo vu gospodarstvu pogrešno, a za gospodarstvo više puta ima i najhujših posljedica.

Za gospodare nastala su dendenes vrlo nepovoljna vremena, ter mora vsaki vsom svojom jakostjum i znanjem nastojati, kak bi mogel vsim zahtjevom, kaj se na njega stave zadovoljiti. Zato mora on točno poznavati prihod i razhod svoga gospodarstva, on mora znati, koja grana (fela) vu gospodarstvu dava najveći njemu, kaj najmanjši prihod, i koji su razlogi vekšeg ili manjšeg

prihoda. Vse to bude mogel on istom onda znati, ako bude točno znal, koliko je potrošil ili vu penezi, ili vu naravi za pojedine grane njegovog gospodarstva, i koliko mu je vsaka pojedina grana opet dala prihoda vu novcu i vu naravi. Da pak to more točno znati, neobhodno je potrebno, da se vse točno vu knjigi pronotuje, koje mu svote budu onda pokazal uspjeh njegovog gospodarenja. Prez računanja gospodar je navék vu kmici ter neima nigdar jasnog i čistog pregleda o svom gospodarenju, ter više put nezna, kaj je njega dopeljalo do gospodarstvene propasti. Kad bi on vodil račun, videl bi iz brojev, gde su penezi ili druge stvari njegovog gospodarstva, koje je izdaval prez potreboće, videl bi, koliko težakov je potrošeno za koje delo, i jeli se nebi faleše bilo dalo pod dobrom pazkom isto delo obaviti. Iz brojev o izdatkih vu obće bi razpoznao da li su vu pojedine svrhe potrošeni novci ili druge stvari izdane vu naravi vu pravom razmerju prama obavljenim delom, i koja su jedino moguća sa točnim notiranjem prijatka i izdatka vu gospodarstvu, moreju gospodaru dati čisti pregled njegovog gospodarenja ter ga moreju odvrnuti od hudog gospodarenja, pak ga napeljati k bolšemu gospodarstvu.

Zato je za svakog gospodara vrlo hasnovito, da se upoznae se najjednostavnijim vodjenem računah vu gospodarstvu, kaj se žalibože pri naših manjših gospodarov vrlo

Z A B A V A.

Ruska početnica.

Zanimiva je ruska početnica, koja se onde u početnih školah rabi a pošto je za naše gospodu učitelje napose zanimiva, boču ja ovđe dielomice, t. j. nekoje diele iz nje, probđiti. Ona pripovieda, t. j. u njoj se čitaju pripovesti, koje za sobom vleču neki nauk, iz kojega mali ruski dečak neka hasen vadi. Evo nekoliko priemera, iz knjižice od osamdeset i dvie strane. Pisal ju je grof Tolstoj.

1. Tvorac u skripcu.

Nieki se je tvorac vlovil u mrežu, koju je seljak pred svojim kokošinjakom postavil s razloga, jer mu je čez noć više krat kokoš ili piceki, race ai guske znalo faleti. Kad ga je seljak u jutro vlovljenoga našel, začel mu se je iz mreže moliti, da ga pusti na slobodu, jer, jak reče: „Čuj me i premisli, miši jedu tvoju vlatistost a ja jedem miše, andu je vriedno, da me kakti lasnoviti stvor za gospodarstvo i ljudski imetak, zpustiš.“

„To je istina“ — odgovori mu seljak

— „Ti jedeš miše, ali ti jedeš moje kokoši“, i ubije tvorca.

2. Konjski tat.

Miška je imal lepoga konja u štali, za kojega su tati na skoro bili zeznali i odlučili ga prvom prilikum okraštati. Oni lepo jedne temne noći se potajno došuljaju u dvorišće Miškovo — baš je pričel deždj cureti, a to ih je još više veselilo, jer se po tmimi med šumenjem vietra i deždja liepše da krasti nego po mirnom i tihom vremenju.

Ali dogodilo se je, da je niki človiček koj je v dil medveda, došel on isti večer k Miški, te ga zaprosil za stan prek noć. Ov mu je dopustil, da prenoči pri njem i medveda da zapre u štalu, odkud nebu mogel nikam pobeći, konja pak Miškovoga on sam iz štale odpelja te u škednju za stup priveže — Tati sad došavši, nezndjući da konja neima u štali odprave se odmah proti štali te kad stupe nutar, zdigne se medved i jed noga izmed njih pograbi za turo, koj od straha pričme iz sveg grla za pomoć vikati tak, da se je gazda hiže i on medveda prebudil te su zajedno proti štali dobežali, gdie su i čudni dogodjaj vidili, kak je najme medved konjskoga tata vlovil.

Ovoga su odmah svezali i predali sudu

3. Nadjene blage.

U ovoj pripoviesti je moral jedno malo preširok. Odmah čemo vidietite moralni ideal razglabati:

Nieki starac i nieki mladić su putovali zajedno. Idući putem i spomenkom se vsieme. krateći opazi mladić na jedan krat na cesti jednu vreću, u kojoj su bili samo novci. Mladić tu vreću digue i reče: „Bog mi ju je poslal, hvala Bogu.“ — Starac videč toliki kup novcah veli proti mladiću: „Hajde da se razdrilimo.“ Ali mladić o tom ništa čuti nije dal veleći, da je on sam novce opazil i sam iz zemlje zdigel. Starac mu se sad pričme groziti, da bu ga sudu predal radi toga, jer je nadjene novce zatajil. U tom dok se ova dva pregovaraju, čuju, gde netko za njimi jaše, i izbilja eto ti na jedan krat pred njimi čovjeka, čiji su novci bili. „Tko je našel vreću s—novci?“ — zavikne ov na putnike.

Mladić se sad prestrabi te proti starcu tiho reče: „Da na n sada samo zlo neizpadne radi naših novcah.“ I stim skrije vrećicu pod kepenlek.

Stari odgovori: „Radi tvojih novcah a ne naših, — em si malo prije rekel,

redko događa. Vu tom pogledu mnogo bi mogle hasniti pučke škole, vu kojih nek bi se osobito vu zadnjem tačju podučavali sini seljačkih roditeljah vu jednostavnom računovodstvu, koje znanje bi mogli onda upotrebiti domaj na hasen svojih roditeljah a kesne e vu lastovitu svoju hasen. Našim manjšim gospodarom pako preporučamo, da nek si točno notiraju vse izdatke i prijetke vu svom gospodarstvu, da mogu na sveršetku godine videti, koje svote su se izdale i koje moguće nebi bilo potrebno izdati, gde bi se penez dal bolje upotrebiti, i kak bi se dal prihod gospodarstva povekšati, izdatek pomenjšati, ter tak svoje gospodarstvo unosneše vrediti, a sebi položaj poboljšati.

Priredil:
Glád Ferencz.

Prekapanje (rigoliranje) zemlje.

(Dalje).

S prekapanjem podjedno i padanje ravno visočih višanjkov možemo sravnjuvati, ako s dviju ili više stranah prama visenju obavljamo njegvo prekapanje. S odmetanjem visina višanjka znatno bude odpadala. Na vrhu višanjka ostavši del poprěko prekopavši, razdělmo na desnu — nalěvu. Ako i ova vrst prekapanja malo više bude koštala kaj raznolikoga směra započatih graba prekapanje prouzračuje, iz tog preizlašći višek izdatka bude se na taj način pokrili, da plodovita naslaga na višanjku ostavi, gde s odstranjenjem mršava s gnojem jako teško se popravljajuće pége postanu.

Za prekapanje je najbolje odgovarajuća doba godišnja jesen i zima, ar je zmrzjavica i feichtnina utecajući činjenici protivnoj obstojnici plodovitosti zemljišta. Za korist potěranja i razvijanja presada na novo presada na novo prekopanog pěska do presadjivanja potrebuje se jednoměsečno na dno sědjenje.

Pri strukovnom prekapanju obavljenog posla osobito je treba na to paziti, da se vrstno obavi. Zbog požurenja posla pri strukovnom obavljanju, doista upotrebljuju

više takvih ziahvataja, koji u sadit se imajućem trsju nē je na korist.

Tak n. pr. potlje izkopane grabe stizući sloj zemlje, nasmetuju na naslage ili vrste, nego sve na jedanput odzgora doli sgrnu ili ju dole u grabu zgrnu. Ili pak slēdeću prekat se imajući temeljnu vrstu zemljišta, izglětviju, uslěd česa se ista odprtu grabu dole zruši. U niži slučaju nemore posel biti podpun, ar 1. rahli otvor neje završen, 2. na više mēstih ostane naslaga neprekopani, 3. najveksa je falinga, da plodniša gornja naslaga, nedospe na dno grabe.

Više njih izbegajući troške prekapanja nastoju isto s oranjem nadomēstiti. Da je s oranjem samo dēlomice komaj moguće dobro svršeno prekapanje nadomēšćivati, to je jako naravski. S prežnom silom jedva da bi bili moguće pak i najvećim najpinjanjem dosta duaoko orati. Plitkost oranjanja nastoju na više felih nadomēstiti; nekoji dno brazdinog tla, predi nebi se slēdeći red brazde za njeg prehitil — s teškaki tam pripeljenimi na jednu lopatu prekopaju, tak kak se to belgijanski lenski povatelji navanni činili.

Drugi potlje navadnoga pluga još pod zemljišnog pluga rabiju. Ove podzemne predpriprave, poglavito se u onom slučaju upotřebljavaju, ako podzemnog tla od zgornieg sloja bolje vezane i od ovoga izdašnije změse ili s prekapanjem u pogibelj postavljate nebi bilo uputno.

Vekšu pazku treba je obraćati na pripravljanje zemljišta onda, gda želimo na starom goričnom tlu novo trsje zasaditi. Trsje je tak kak je i svako rašće po njem zauzeto tlo ravno u onih materijalih načinuje siromašnim, na koje je najvećma imalo potrebu. Lehko se more pomisliti da takvo tlo, na kojem je črez 50—100 lēt morebit još i črez više ljet gorice lebdilo životarile, na koliko je iztrošeno na gorice glēdeć upoplednu najpotrēhnijega hraniva. Vidi se da posle prestarolog traja namah novo trsje nē je savěsno zasadivati.

Drugi put dalje.

KAJ JE NOVOGA?

Kraljev jubileum:

Novembra 28. oblužaval je cesar

kralj Ferenc Jožef petdesetgodišnjicu svoga viteštva i kotriga reda zlatnog runa. Dneva 23. novembra 1844. zezval je cesar Ferdinand I. večć reda komu je predložil, da se nadherodg Ferenc Jožef oberster vu 8. dragunskoj regimenti, nadherceg Ernst, oberster vu 4. kirasirskoj regimenti i nadherceg Ferdinand Karlo d'Este generalmajor preglase puuoljetnimi i kotrigi runa.

Vitezji reda jednoglasno su vu svojem apravišću odobrili ovaj predlog, ter je drugi dan najsvetčanijum načinom sam cesar chef i souveräu reda podelil mladim nadhercegom vitežki vudarec i insignije reda. Onda je red zlatnoga runa imalo 40 vitezov, od kojih je bil najstareši nadherceg Karlo i od kojih još živi jedini nadherceg Albrecht.

Car Nikolaj II. vlastni h austrijskih regimentah.

Nj. Veličanstvo imenovalo je cara Nikolaja II. ruskoga vlastnikom (inhaberom) pešačke regimente Aleksandra I. ruskoga broj 2. i odredilo, da ulanska regimenta carević nasljednika broj 5, ima vu buduće nositi naslov cara Nikolaja II.

Ruske odlike našim oficérom.

Car Nikolaj II. podelil je, kak iz Petrograda javljaju: vrhovnom nadvorniku nadhercega Karla Ljudevita grofu Pejaševiću velekrst reda bēlog orla, komorniku nadporučniku grofu Salmu red sv. Ane III. razobersteru Šadeku zapovedniku (komandantu) 61. pešačke regimente i obersteru Longardu komandantu 11. ulanskoga regimenta komanderski red sv. Ane, kapetanu Novakoviću i ritmajstoru Berghoferu spomenutih regimentar komanderski križ sv. Stanislava ter obedvem nadporučnikom (oberlajtnom) vojne deputacije Balsu i Tomiću vitežki križ reda sv. Stanislava. Vojni attache (ataše) vu Petrogradu, kapetan vu glavnom stopu, Teodor Hordt, koji je sprevadjal nadhercega vu Petrograd odlikovan je komanderskim redom sv. Ane.

Telefon Beč—Berlin.

Telefonska sveza izmedju Beča i Berlina, sada je dovršena, ter se je već 1. decembra predala prometu. Na českoj granici kod

da uedeš s menom dieliti, jer si je sam našel i sam i digel, anda da su i samo tvoji.“

Obodva budu sad vlovljeni pred sud stavljeni, odkuda je starac domov došel a mladić obsudjen ostal.

Ovde je, kak sem rekel, moral širok. Dobri stavec je takodjer hotel vkrasti, a kad nije mogel, nije mu se niti nikaj nepovoljna dogodilo i on se povrnul domov. U pripovesti za stare ljude moral bi na sveršetku i ov kaštigovan biti, ali kad se dečinska pripoviest diela, misle mnogi da malomu nije potrebno dokazivati moralni ideal, jer to nadmašuje njegov još nerazviti razum, već je dosta priagoditi se njegovomu duhu.

4. Orehova svrž.

Ova priča (naravski samo za diecu) bi reći, da je puna lepih i originalnih mislih.

Nieki bogati trgovac je imal tri kćeri. Kad je jednoč išel na put za trgovinom, zapita je, kaj žele, da im donese. Najstareša zaprosi gjungj okolo vrata, druga prsten a tretja reče: „Netrebam nikaj: ako se uz put baš na me zmisliš donesi, mi orehovu svržičku.“

Trgovac otjde, zvrši svoje posle i kupi gjungj za svoju najstarešu i prsten za druga kćer. Idući domov kroz veliku šumu, zmislil

se, da je najmlajša prosila, da joj donese orehovu svržičku, pak zide iz kol doli, da za nju jednu vtrgne. Na jedan krat opazi u niekom grmu orehovu svržičku, koja nije bila navadna, jer je nosila zlatne orehe. Trgovac misli u sebi, to bu dobar dar za svoju kćerku ter ja odtrgne.

Sad se iz nenada pred trgovcem od niekud stvoril medved, pograbi ga za ruku te mu reče: „Kak si se ti podufal svoju grančicu odtrgnuti? Za ov čin potrebuje od tebe tvoje življenje i ti moraš umrieti.“

Trgovac se je pričel medvedu liepo muliti, da ga neskonča, pak se je izpričaval stim, da ga je njegova najmlajša kćerka prosila, da joj donese grančicu, a on da nije znal, čija je to grančica.

Sad se medved u nutri gene te mu veli: „Oprašćam ti pod tum pogodbum, ad kad domov do deš, ono, kaj prvo pred te dojde, meni daš.“

Trgovac skrušeno sve obeča i medved ga pusti dalje.

Prva osoba, koja je pred trgovca došla, kad je domov došel, bila je njegova najmlajša kćerka.

Jednoga dana, kad su bili svi doma u najvećem veselju, jer su se dvie starije kćeri baš on dan zaručile, vide kak kočija

dojde u dvorišće. Oni gledaju: medved ide iz kočije. Svi se zapanje. Medved pristupi k-trgovcu te mu reče: „Polag naše pogodbe imaš mi dati ono, kaj je pri tvojem dolazku iz putovanja prvo pred te došlo, a počte je onda prva pred te došla tvoja najmlajša kćerka, stoga sav: si sada po nju došel i zahtievam, da mi ju izručiš.“

Kad to čuju mati i ostali gosti skupa spravljeni pričmu svi plakati, jer o toj pogodbi im otac nikada niti rieči povedal nije. Mati i sestre se hite na dievojku te ju med suzami bez prestanka kušuju, a otac kakti okamenjen na strani stoji te gleda sad svoju dragu kćerku a sad opet rutavog (kosmatog) medveda. — Sve je badava, ništ nehasni plač i javkanje, pogodba mora zvršena biti. Oni ju obleđu, reču joj zbogom i predadu medvedu. On ju posadi u kočiju i odpelja se šnjom.

Išli su, išli su, išli su sve do jedne velike šume. U toj šumi su stali i medved skoči iz kočije i reče: „Ovde je naša kuća; hajd za menom.“ Sim tstupi u jednu špilus dievojka za njim. Ida, idu, idu te dođu do jednih velikih vrat, koja sad medved odpre i dievojku odpelja u posve kmični podzemni hodnik te reče: „Hajd za menom.“ Dievojka je od straha drhtala, kak šiba na vodi,

Petersvalda spojene su 21. novembra od obe dvé strani žice, ter su prvi na telefonu razgovarjali odaječni savjetniki Obentraut u Beču i ministralni direktor Šefler u Berlinu.

Zarobljen lajtnant.

Iz Napulja javljaju, da je barun Passavanti, lajtnant u rezervi, jahel na špancir u selo Bosano, Putem navalilo je na njega 10 razbojnikah (tolvajov), koji su ga odveli u šumu, pak vezda potrebuju familije, koja je vrlo bogata, 500.000 lirah odkupnine.

Kossuth Ferenc magjarski državljanin.

Minister Hieronymi p-ipošal je u subotu gradskom načelniku u Budimpešti svedočbu, da je Kossuth Ferenc primljen u magjarsku državnu savez. — Kossuth Ferenc položil je 26. novembra o poldá u ruke načelnikove prisegu magjarskog državljanina.

Oprane listovne biljege (marke).

Inozemna industrija u novije se vréme stala mnogo baviti vrlo unosnim poslom, pranjem austrijskih listovnih biljegah (markah.) Vsake fele agenti pošiljali su u inozemstvu vnožinu austrijskih markah, pokedob se crnilo, kojim se marke označuju, dade lahko kiselinami izprati. Tak očišćene marke opet su se uvozile u monarkiju i tu s nova prodavale za 2/3 cène. Erar trpi tim veliki kvar. Dakak da je prepovedano preprodavačem kupovauje ali poleg vsega toga nemre se zloporabam doskočiti. S toga je poštanska uprava stala misliti, nebi li listovne biljege učinila za drugu porabu nesposobnima, kad bi ih na mesto crnilom, prepikali s tenkimi iglicami. U Njemačkoj (Prajskoj) za stanovite pošiljke već postoji ovaj sistem.

Vjenčanje ruskega cara.

U Petrogradu, 26. novembra. Svetčano carevo obavljeno je včera o poldan priobćenom programu. Ob poldrugi vuri po poldan grivali su kanoni s festunga i javili, da je

te je mislila, da joj je već kucnul zadnji čas življenja, ali pomoći se nije mogla, tak moralo biti i ona se je sudbini sa svom trpljivostju predala te za medvedom koracala.

Ne jedan krat se začuje velika halabuka, kak da bi grmelo, zablisne se, — i nut postane svietlo, te sad dievojka vidi, da nije pod zemljom, kak joj se je to u tmici pričinilo, već da je u jednoj velikoj, liepoj i bogatoj palači. Sad začuje liepu muziku i vidi, gde u bogato odieo oblečena gospoda k-njoj dobadjaju, njoj se duboko klanjaju i veselo pozdravljaju. Na jedan krat dojde opet jedna hrpa klanjajuće se gospode a med njimi je bil i on medved, s kojim je ona u iz palaču došla. I opet se zabliskne te ju medveda samo medvedja koža opadne i pred njom stoji liepi mladi princ, koj ju ruku prime. te joj reče; „Ja nisam medved, nego kraljevič jednog velikog kraljestva, i hoću tebe za svoju ženu uzeti, ako privoljuješ“.

Ona začarana od liepote svega onoga, koja je do sad vidla, privoli, sveštenik je odmah tu bil i vjenčanje se je on hip obavilo.

Sad su tekar poslali po oca i mater, koji su i d-šli te ti kćerku već zamuzgu nali. Sad se je svatba vrlo veselo obdržavala.

Mladenci su posle toga jo dugo i sretno živeli a uvijek su orehovu svričku kakti najveću dragocienost čavali.

Em. Kellay.

obavljeno vjenčanje cara Nikolaja II. s princom Aleksandrom Feodorovnom. Car i carica primali su u carskoj palači gratulacije.

U Petrogradu, 27. novembra. Povodom careva vjenčanja izišel je manifest, kojim se odpušćaju vsake fele dugi kruni, globe i porezni zaostatki. Vnogobrojnim osobam; osudjenim u rešt, robiju, deportaciju i redarstveni nadzor prikraćeno je vréme kaštige. Zločini, počajeni pred 15 ljeti, opradžaju se. Osobe, koje su obsudjene zaradi sudelovanja kod poljačke revolucije ljeta 1863., moreju se slobodno po celom orsagu kretati.

— Po jednoj petrogradskoj vësti je car Nikola II. svoje ministre vrlo srčeno prijel. Ministru izvanjskih poslova, gosponu Giersu, izjavil je car na njegovu molbu, da ga zbog zdravstvenih, razlogah odпусти, ar ga noge više neslužje, odgovoril je car „ja niti netrebam vaše, noge, već vašu glavu.“ Prema tomu je sigurno, da bude Giers i na dalje ostal na svom mestu

U Djakovu 27. novembra.

Vnoći prevrtana je kasa ovdešnjeg kr. poreznog ureda umjetnim (kunšnim) načinom i iz nje je vkradjeno 500 komadah po 10 for., 551 kom. po 5 for., 684 kom. po 1 for., 750 srebernih forintazah, 300 krunah, 300 avdsekserov, 280 sekserov, 180 po 10 filirov, kufra 5 forinti.

U Budimpešti 27. novembra.

Včerašnji dan donesel je privremeno ako i ne definitivno rešnje latentne kabinetske krize. Kriza je bližnje vréme odstranjena poklam je Njegovo Veličanstvo ministru predsjedniku dr. Wekerle-u obreklo, da bu za stalno tečajem ovoga tjedna sankcioniral cirkveno-političke zakone. Onda će sljediti razprava o preostalim osnovah u magnatskoj hiži, pak ako bi hiža ove osnove ponovno zahitila, neće kabinet odstupiti prvije nego li se dovrši proračunska razprava.

Na dalje pišu iz Beča.

Minister predsjednik dr. Wekerle večal je včera pred poldan s ministri dr. Plenerom i Wurmbrandom, prijel je za tim pohod tajnoga savjetnika Pápaya ter je za tim pošel k grofu Kalnoky, kojim je večal do poldan.

Ob 2 vure po poldau bil je dr. Wekerle u audienciji kod Nj. Veličanstva, kod koga je ostal pol vure, a ob 4. vuri odputoval je u Budimpeštu. More se vezda kakti za segurno utvrditi, da će potvrda trijuh već razpravljenih cirkveno-političkih osnovah za kratko vréme sljediti i da će za tim magnatska hiža preostale dvé osnove vzeti u ponovnu razpravu

Najodlučneše se oprovrgava vëst, da će Njegovo Veličanstvo poiti u Budimpeštu Sankcije će sléditi u Beču.

Opozicija je napustila očekivanje interpelacije o putu ministra prozeša u Beč, da mu nedade povoda, da izvësti o relativno povoljau uspjehn.

— 27. novembra Minister prozeš dr. Wekerle došel je na večer ob 9. vure u Budimpeštu ter je izraven pošel u liberalni klub, gd su ga čekali ministri Hieronym i mnogobrojni ablegati. U klubu je ostal pol vure, ali nije držal s nikim formalne konferencije.

Duže vremena se je razgovarjal s prei sešom zastupničke hiže, barunom Bánffyem po svoj priliki o sutrašnjoj sēdnici sabora za koju je najavljeno od opozicije više interpelacijah o političkoj situaciji.

U klubu bilo je i mnogo liberalnih magnatah, pak se čuje, da se budu oni, tečajem tjedna zestati u dogovor.

Pred dohodka Wekerlova bili su u klubu nazočni i ministri Fejérváry, Eötvös i Lukács, Szilágyi nije bil niti v'era niti denes u klubu.

Naprotiv vësti, da bude magnatske hiže već budućega tjedna vzeti u ponovnu razpravu cirkveno-političke osnove, tvrdi se s druge strane, da bude razprava stopram za dovršene proračunske razprave i time je za to vréme odstraniti akutnost eventualne krize.

Esztergóm, 27. novembra. Knez primas Vaszary primil je včera znamenitu telegrafiku obavjest, na kaj je odmah odputoval. I najbližešja okolina primasova nezna, jeli je doputoval u Beč ili u Budimpeštu, — ali vsaki naslučuje izvanredni politički dogodjaj.

Kratke novosti.

— Politička Korrespondenca javlja, da papa kani u budućem konzistoru imenovati 5 kardinalah. Spominju se kakti kandidati papinski nunciji u Parizu, Lisabonu i Madridu, monsignori Ferrata, Jakobini i Cretoni. Nadalje kani papa podeljiti kardinalski klor buk autuonskom biskupu Perradu, ako se i ovaj puta neuzprotivi franczka vlada, te nadbiskupu u Beargesu Boyeru

— Novi mletački patriarka, kardinal Sarto, došel je 24. novembra u Mletke, da vzeme svoju stolicu koja je dva ljeta stajala prazna iz smrti kardinala Agostina

— Kolera. Iz Lemberga javljaju. U Borzaczovu je kolera ponovno stala harati. Do vezda je zbetežalo 76 ljudih, a vumrlo ih 25.

— U Beču, 28. novembra. Kraljica Jaltabeta odputovala je u subotu na dugi boravek u Algir.

— U Rimu, 27. novembra. U jutro ob 6 vuri 10 minut bil je potres Domo d'Osoli, Mantovi, Padovi, Parme, Veroni, Bergamu, Brescii, Bologni i raznih drugih mestih. Potres je bil valovit.

— U Petrogradu, 28. novembra. Včera je preglašen carev ukaz, kojim se podjeljuje nagrada raznim činovnikom i ublažuje kaštige vojnim i pomorskim kaznjenikom.

Carica Aleksandra imenovana je chefom (šefom) telesnogradske ulanske regimente.

— U Parizu 27. novembra. Novine javljaju, da japanski Mikado kani iskati ruku jedne europske princeze za svog sina nasljednika.

Dobre zepne i stene vure za fal cenu moći dobiti pri Polak Bernatu vuraru u Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za falcenu.

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik
GLÁD FERENCZ

Oglas.

Stelaže, Vage za štacun
su za prodati u Al.-Domboru
kod. Ribics Regina.

Gabona árak. — Cena žitka

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	5.75	—
Zab	Zob	5.60	—
Rozs	Hrż	4.75	— 4.80
Kukoricza ó	Kuruza stari	5.50	— 6.25
" uj	" novi	5. —	— 6.29
Árpa	Ječmen	5.50	—
Fehér bab uj	Grah beli	8. —	
Sárga " "	" žuti	6.75	
Vegyes " "	" změšan	5.75	
Lenmag	Leu	10. —	
Bükköny	Grahorka	6. —	—

Nyilttér.

* E rovat alatt közlöttékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben felelősséget nem vállal a Szerk.

Báli selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig. valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket is méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, csikozott kockázott mintázott, damaszott stb. minőségben (minegy 200 különböző fajta és, 2000 különböző szín a árnyalatban); pósta-bér és vámentesen a privát megrendelők lakására szállít: **H e n n e b e r g G.** (cs. és kir. udvari szállító) selyem gyára Zürichben. Minták postaforduló val küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros bélyeg és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

4293—1894. tk.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság által közhírré tétetik, hogy Tóth Karolina szoboticzai lakos végrehajthatónak kiskoru Klarics Lőrincz u. o. lakos végrehaj-

tást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 25 frt tőke, ennek 1894 évi májns 15-től járó 6%, kamatai 19 frt per, 8 frt10 kr végrehajtás körelmi, ezuttal 6 frt 35 krban megállapított árverés kérelmi és még felmerülő költségek behajtása czóljából a nagykanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. járásbiróság területén fekvő Szoboticza község határán fekvő 228. sz. tjkvben felvett 1/8 részben végrehajtást szenvedőt, egy-egy ötöd részben pedig Matyasecz Ilona férj. Klarics Imréné, kiskoru Klarics Mihály, Klarics Katalina és Klarics Verona nevén álló 10/1 a hrsz. a ingatlan és tartozékai ugy a legelő és erdőilletmény az 1881. t. cz. 156 §-a értelmében egészben 520 frt becsértékben Szoboticza községhezánál

1894 évi deczemb, hó 24. napján délelőtt 10 órakor.

Csesznák József perlaki lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%.-át készpénzben vagy óvadókképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedőtől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugy attól 30 nap alatt a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szorint lefizetni Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. járásbiróság tkvi osztályánál és Szoboticza község előljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekiuthetők.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Perlakon, 1894. szeptember 20.

568 1—1

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dicsőretet talált, és mindnyájak által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatósért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzott óg által az uj, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: **Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény** kérendő és minden egyes szekrény **Horgony** gyárijegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron

a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Turelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondűző, Pythagoras stb. Az uj füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmazzák. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal“ ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár. Wien, I. Nibelungengasse 4. Rudolstadt, Nürnberg, Oltén, Rotterdam. London E.C. New-York.

Muraközi takarékpénztár részvénytársaság Csáktornyan.

A muraközi takarékpénztár részvénytársaság gyűjtő és előleg üzletének ötödik csoportját következő feltételek mellett alakítja meg:

1. Egy-egy részlet után hetenkint 50 kr fizetendő, az első befizetés 1895. évi január hó 2-án veszi kezdetét.
2. A befizetések csakis 208 hétre terjednek.
3. A takarékpénztár egy-egy 104 frttal befizeltet részlet után közvetlenül a 208 hét lefolytával 114 frt 50 krt fizet vissza.
4. Az eképen 10 frt 50 krt kitevő kamat 5%, kamatozásnak felel meg
5. Minden részlet után az egész összeg 114 frt 50 kr előleg adatik.
6. A szokásos alapítási költség nem lesz fizetendő. Tekintettel azon körülményre, hogy gyűjtő és előleg üzletünkbeni résztvevők egymás irányában egyetemleges kötelezettségben nem állanak, továbbá hogy gyűjtő üzletünk legalább is 12 héttel előbb lebonyolittatik, ezen üzlet ugy a részt. mint kölcsönvevőnek igen ajánlható.

A többire nézve gyűjtő és előleg üzletünk 1887 évi február hó 17-én kelt szabályai mérvadóak.

Kérjük tehát azon esetben, ha ezen csoportban részt venni hajlandó, miszerint nálunk jelentkezni vagy azt levélben velünk tudatni sziveskedjék.

Csáktornyan, 1894. szeptember 6-án.

A muraközi takarékpénztár igazgatósága.

Eladó.

Egy jókarban levő

ZONCORA

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

624

1893-94-iki

termelési évad.

Budapest vidéki

magyar királyi pénzügyigazgatóság

67642.

X. 1894.

Gróf Keglevich István utódai

budafoki cognac és borszeszgyáros cégnek.

Kérelmére a budafoki cognacgyárban az 1893-94. termelési évadban feldolgozott bormennyiségről és a fizetett szeszdóról szerkesztett kimutatás mellékelve kiadatik.

Budapest, 1894. aug. 14.

Fináczy m. p.

Kimutatás.

A Budafokon levő Gróf Keglevich István utódai cognacgyára által az 1893-94. termelési évadban feldolgozott bormennyiség:

összegezve: 1,195,780 liter

ezután fizetett termelési adó

összegezve 12555 frt 69 kr.

Budafokon. M. kir. pénzügyőri szakasz.

1894. aug. 9.

Gurszky Rezső m. p.

szemlész.

Nyilvánosság elé csakis mi hcz-tunk tevékenységünkről hivatalos adatokat, ezzel ismételtén bizonyítékát akarjuk adni ama körülménynek, hogy cognacunk megbízhatóság tekintetében felül mul minden más gyártmányt.

Tekintetbe véve, hogy gyárunk 1882-ben alapított és az

* és ** cognac 1885 és 1886 ban

*** „ 1888-ban

**** „ 1891-ben

hozott általunk forgalomba, méltányos ama bizalom, mely gyártmányunkban helyeztetik.

A fentiek által bizonyítékát adjuk mily kiváló szoliditással dolgozik gyárunk, és elvárjuk, hogy a fogyasztó közönség, mely

megbízható és kiváló

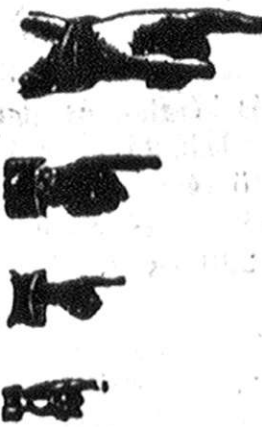
jó cognacra sulyt fektet; a kizárólag disz-eklevelekkel kitüntetett és mindenütt kapható

Gróf Keglevich István

coganc-ot

fogja vásárolni.

Gr. KEGLEVICH ISTVÁN utódai promon-tori cognac és borszeszgyár igazgatósága

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a **RICHTER-féle TINCT. CAPSICI COMPOS.-I** (Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán biztos hatású háziszor nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a Tinct. capsici comp.-t (Horgony-Pain-Expellert) készvényét, czúznál (tagazagatásnál), keresztcsontfájásnál, fej- és fogfájásnál, csípőfájdalomnál, fájdalomcsillapító bédörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűléseknel is, mint levezető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult háziszornek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszerárakban; Budapeston **Török József** gyógyszerésznél. — Csak a „Horgony” védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók. Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órák és ékszerész Csáktornyan,

Főter, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRA- arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó árak mellett

Sürgönczim: Gottschlig Budapest.

Telefon 57 86.

GOTTSCHLIG ÁGOSTON

tea-, rum- és cognac-nagykereskedő
BUDAPEST.

Központi iroda: IV. Váci-utca 4. sz

RAKTÁRAK:

IV. váci- utca 6. sz.

VI. András' ut 23.

A „Mandarinhoz”

„Hong-Cong városához”

a városház-tér mellett.

a kir. opera átellenében

Kiviteli pinczék: X. Kőbánya, füzér utca 9. sz.

Kizárólagos bizományi-raktár Csáktornya és vidéke részére

Strahia testvér uraknál.

Közvetlen behozatalu valódi chinai és orosz karaván teák, Jamaica-, Brazíliai és Cuba-rumok, francia cognacok, jikörök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palczkokban, eredeti árak mellett.

Arjegység kívánatra ingyen és bérmentve

MURAKÖZ

Beszereplővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvánterék és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELLENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetelmek még elfogadhatók:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bácsbent. Schalek H., Dukos M., Oppalik A., Drábo G. I. és társánál és Horváth Brünbant Stern M.

Nettó nettó 10 kr.

A nép szépízlésének fejlesztése érdekében.

A nemzetfenntartó római erkölcs mily nagyot esett, mikor az élvhajhászó rómaiak formulázván egy utcai zendülésben követeléseiket: a császárságtól ezt követelte a demagóg szónok a felséges nép nevében: panem et circenses! kenyeret és játékot.

Mintha oly nagyon megfinomodva lett volna már e korban a nép lelke, hogy a testi szükség mellett egyértelmű lett volna lelkének tápláléka. Ha így van, szeretett hazánk római elődeinktől messze esik, mert ha nekünk rövides programot kellene adnunk, megbizottunk aligha így nem szavalna: A pánem mellett a circenses helyett inkább adjatok egy — adóleengedést.

Már a komédia csak maradjon a római uraknak.

Pedig nem egészen úgy van. A művelődés géniusa eddig ismeretlen területeken okkupál és ide-oda niucs már messze. az idő, midőn a lelkitáplálék is szükséges lesz a magyar föld népének.

Izléséről már is beszélhetünk. És bizonyos őszinteséggel meg is dicőíthetjük a nép izlését, mely egészséges észszel gyűöli a szertelent, az obskorusit, a frivolt.

Valamelyik etnografus mondotta egykor,

hogy az egyes nemzetek szellemi élvezeteiből határozottan lehet következtetni a népek izlésére

A bikaviadalok idegrázó jeleneteiben gyönyörködő rómaiak izlését elítéljük mi, a kik irtóznak az embervértől: de azért ne higgye senki, hogy a szellemi élvezetnek, a lélek embertelen kéjelgésének e neme kiirtódott a földről. Nem! a bikaviadaloknak még mindig meg van a maguk közönsége a haladott nyugat klasszikus földén is. Nemcsak a spanyolok, hanem a francziák is tudnak még gyönyörködni a szórakozás e nemében.

De nálunk az e fajta vérfagyasztó látványosságok, nem bírták megrontani a magyar nép egészséges izlését. A magyar nép egyénileg bátor, de a játékos vakmerőségtől visszatartja keleti büszkesége. Cseptűragó és pojácz alig lesz a magyar.

A magyar ember mulatságaiban nem hajhászsa az idegizgató dolgokat.

Nálunk hiába az erőlködő, divatos áramlatnak, nem fog állandó talajt találni a külföldi verismus és naturalismus. A töröl megszert magyar nép — tessék csak megfigyelni — erkölcsi undot érez a nyilt frivolitásokra, a ki mi nálunk a francia pikáns irodalomban és szinpadi termékekben kedvét találja, az nem magyar, hanem indigena.

A tősgyökeres magyar nép nem barátja a szélsőségeknek és határtalanak. Izlése még

a legegyszerűbb földműves embernek oly kifejlődött, hogy meg tudja vonni a határt, melyen túl az erkölcsi fogalmak szerint az undorító kezdődik.

Szépen jellemző vonás néptünk lelkében, hogy az erkölcsrontó izléstelenségek és véres látványosságok soha sem vonzottak.

Mintha a nemzeti génius tartana őrszemel, a nép egészséges izlését megmételyezni nem engedi.

Mindezekből azonban nem az következik, hogy éppen ezért a nép izlésének fejlődésére mit sem tegyünk. Azon kell iparkodnunk, hogy a nép lelke az ő egészséges izlésének megfelelő táplálékot kapjon. Mert habár nem is hallatszik fel az egykori »panem et circenses«, a római nép zendülése a historiai tanúság, hogy a népnek szórakozás kell.

A kik a népet vezetik, azoknak főfigyelme kell, hogy arra irányíttassék, miként a nép egészséges izlésétől el ne tántoríttassék. És e tekintetben, mert a magyar népet semmi veszély sem fenyegeti, kár lenne annak az optimismusnak elfognia, hogy a nép izlésének kellő irányításáról nem is szükséges gondoskodni.

A „Muraköz“ tározója.

Egy emlékoszlop története.

Irta: Szokoly Lajos.

— Folytatás. —

Midőn Károly 1722-ik évben Csáktornyára jött, Pignatelli hercegnő, a magyar urakkal egyetértvén, nem a szokott módon, hanem fényes ünnepélyvel fogadta őt; Károlynak ez feltűnt.

— Mire való ez? mit jelentsen ezen ünnepies szín, hiszen tudod, hogy én ide nem mint király jövök?

— Engedje meg felséged, ma úgy fogadom, — úgy mindaddig, míg egy alázatos kéresemet nem teljesíti.

— Ha csak hatalomban áll. És mi lenne az?

— Ne törekedjék Felséged a magyarok alkotmányát osonkítani!

Ezt a kérést Károly király nem várta.

— Ezuttal „igen“ vagy „nem“ föltétlen feleletek közt válogathat felséged.

— Legyen tehát: igen! teljesítem óhajását.

— Megesküszik rá?

— Igen esküszöm!

— Szeretném, ha ünnepesebb alakot adnánk a dolognak, jertünk a kápolnába s esküdjék meg ott.

Károly ezt is megteette a szép asszony kedvéért s kettőjük jelenlétében elhangzott az ünnepélyes eskü, melyre az őt lefűggönyözött ablakmélyedésből előlépett főurak rámondták:

Károly egészen meg volt lepve, mentegette magát, de miután az eskü már megtörtént, az urak kívánatára írásban is kiadta, hogy a magyar alkotmányt sértetlenül hagyja. (Hazánk és külf. 1868. évf. 615. l.)

Az eskü napján — mely gyönyörű nyári nap lévén — délután III. Károly király, Pignatelli hercegnő, Savoyai Jenő herceg, gróf Aithann, gróf Batthyányi Adám és neje Strattmann Lóri kikocsikáztak a kursánczi erdőbe. Az erdő sűrűsége akkor más kiirtva lett, s vadkanok nem tanyáztak benne; kicinált terv szerint a királyt éppen azon helyre vezették, hol Zrinyi Miklós a költő 1664. nov. 18-án a bécsi udvar cselészövényei folytán orozva agyonlővetett, a gyönyörű hercegnő — kicinált terv szerint — itt ujból könyörgött a királynak, mikép engedje meg, hogy azon a helyen Zrinyinek emlékkő állíttassék fel, a király még kevésbé várta e kérést, de miután látta, hogy kelepozébe került, a főurak jelenlétében nem merészelte megtagadni kedvesének kérését, s ennek folytán az engedélyt magadta arra, hogy azon a helyen, hol Zrinyi a költő meghalt, emlékkő állíttathassék fel, csupán azon jogot tartotta fenn magának, hogy az emlékkő felírása az ő kívánsága szerint fogalmaztassék.

Pignatelli hercegnő ebbe beleegyezett, s még azon évben a saját költségén fel is állíttatta Zrinyinek az emlékkövet, (Pethy Frigyes: Világtörténelem napjai. II. köt. nov. 18. 612. l.)

A kőszobron ez olvasható:
AN. MDCLXIV. Die XVII. nov.
Hic cadit invictus, quondam interfectus ab apro
Zrini praeda suis, hostibus apta magis.
Qui tot mille teros ferro superaverat hostes,
Victor ab immani vincitur ipse fera.
Ille quidem finivit opus, vitasque labores

Ad patrie infelix incipit esse labor.
Ille quidem nostros mirabitur aethere oasus
Flebit a' illius nostra ruina necem.
„Sors bona, nil aliud“ mediis servavit in armis
Eripuit fato, sors mala, nil aliud.
Quam sit in humanis sors impia procioma rebus,
Mortis in hoc speculo quisque videre potest.

Az emléklapon a felírás azt állítja, hogy Zrinyi Miklóst, a költőt a vadkan ölte meg, de ennek hitelt adni most már nem lehet. Maga III. Károly király is jól tudta, mikép Zrinyi az udvar ármányának lón áldozatává, nehogy azonban néhai édes atyjának I. Lipót királynak a magyar nemzet szívében mély gyökeret vert átkos emléke ismét felüljön, a würzburgi egysiem által (Pauler Gyula: Zrinyi a költő. Vasárnapi ujság 1853. 555 l.) oly felírást készíttetett, mintha Zrinyit csakúgyan a vadkan ölte volna meg, Pignatelli hercegnő tehát — nehogy óhajtott terve dugába dőljön — kénytelen volt a vilósággal ellenkező tartalmu felírást elfogadni, így jutott az emlékkőre ezen valótlau kitétel: hajdan a vadkan által megölt Zrinyi, a disznónak prédája.

Pignatelli hercegnő volt tehát az, ki a hazaszerető atyjának, nemes jötevőjének és bátor ol-talmazójának gyászos helyét, hol vére kiomlott, közel a Drávához — mely mélabusan morogva, sietve rohan tovább e szomorú helyről — emlékkövel jelölte meg.

Boldog az a hazá, melynek ily honleánya van, és még boldogabb az a honleány, kinek ily dicő szerep jut a közös édes anyá: a szent hazá iránti szeretétét megvalósítani.

Áldozunk az ő emlékének is. Tanuljunk tőle lelkesedni és hőn szeretni e kedves, sokat szenvedett édes magyar hazát!

Vége.

Figyelmeztetés.

A postát igénybe vevő közönség érdekében.

A karácsonyi postacsomag forgalom fokozott mérvben veszi igénybe a postai alkalmazottak tevékenységét s oly rendkívüli mérvet szokott ölteni, hogy ha a fennálló postai szabályok a közönség által szorosán nem tartatnak be, a királyi posta a legkiterjedtebb intézkedések és a legnagyobb erőmegfeszítés dacára nem volna képes a közönség minden igényének eleget tenni, minek következtében a közönség maga szenved kárt, ha küldeményei vagy nem érkeznek meg rendeltetésük helyére, vagy ha megérkeznek nem kézbesíthetők, vagy végre ha kézbesíthetők is, a tartalom meg van sérülve, romolva stb. — A tapasztalat azt mutatja, hogy a szabályoknak a közönség részéről való pontos betartása a csomag sorsát biztosítja, ennél fogva a postát igénybe vevő közönség figyelmébe a következőket annál nyomtatékosabban ajánlom, mert ezeknek figyelmen kívül hagyása az államkincstárnak kártérítési kötelezettségét megszünteti.

Minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de minden esetre jó anyaggal és tartósan csomagolandó.

Élelmi szerek, játékok, gyümölcs, szövet, kalap, ruha, fehérnemű külön-külön burkolandók.

Ezüst és aranyeműeket, továbbá pénzt, a fennebb felsorolt tárgyakkal együtt csomagolni nem tanácsos, mert esetleg kártérítésnél figyelembe nem vétetnek s már a nyomozásnál is a tényállás kiderítését hátráltatják.

A csomagoknak általában úgy kell göngyöltve lenni, hogy egyrészt a göngyölt, (burkolat) a küldemény tartalmát külső befolyás ellen megvédje, illetőleg, hogy tartalmukhoz a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozzá férni ne lehessen, másrészt, hogy a tartalom más küldeményeken szállítás közben kárt ne tehessen. A csomag tartalmának minősége, természete, a hosszabb vagy rövidebb szállítási út a vizen vagy szárazon, vasuton vagy kocsin való szállítás majd egyszerűbb, majd erősebb és tartósabb csomagolást igényel.

A burkolat összefoglalása végett a küldeményre különösen a varrással, illesztékre és zsinogra anyagi pecsétet kell alkalmazni ahány elégséges arra, hogy a küldeményt a pecsétek megsértése nélkül felbontani ne lehessen.

Minden csomaghoz szállítólevél szükséges, melynek a csomagra írt összes czimadatokat kell tartalmaznia.

A czimzés a szállítólevél adataival egy behangzóan, tisztán, olvashatóan és tüzetesen (vezeték és keresztűv, társadalmi állás, lakhely, község vagy puszta, utolsó posta, vármegye, utca, házszám, emelet ajtószám) magára a csomag göngyöletére irassék, hogy a czimzett főleg, ha a küldemény nagyobb városba szól is, könnyen és késedelem nélkül feltalálható legyen.

A Budapest és Bécs fő- és székvárosokba szóló élelmi szereket tartalmazó küldemények fogyasztási adó alá esnek: — A bor és húsfélel tartalmazók pedig bárhová szóljanak, utólagosan fogyasztási adóval terheltnek, szükséges tehát, hogy a szállítólevelen és csomagon a fogyasztási adó alá eső küldemény minősége és mennyisége kilogramm, darab vagy liter szerint megjelölve legyen (pl. 1 pulyka, 2 kg szalonna, 3 kacska, 2 kg őzhus stb.) mert különben a küldemény a rendeltetési helyen megadóztatás céljából felbontatik, mi a kézbesítést felette késlelteti. Végre még felem-

litem, hogy a torlódás lehető csökkentése célból, de még azért is, hogy a küldeményeket még az nap biztosan tovább küldeni lehessen, igen kívánatos, hogy a küldemények feladása a délelőtti időben történjék, e célból intézkedtem, hogy kerületem nagyobb hivatalainál f. é. decz. 20—24 ig beszűrőlag, a küldemények a déli órákban is felvétessenek.

M. k. posta, távirda igazgatóság Pécs, 1894. nov. 30.

Különfélék.

Állásvezetés. A vallás- és közoktatásügyi minister ur Nagy Károly keszthelyi polgári iskolai rendes tanítót, a csáktornyai áll. tanítóképző-intézethez a szépírás, rajz és kézimunka tanszékére a X-ik díjosztály utolsó fokozatában egyelőre ideiglenes minőségben segédtanárrá kinevezte.

— **Állásvezetés.** A pécsi kir. posta- és távirda igazgató, Molnár Ferencz kir. posta és távirda tisztel a pécsi kir. posta és távirda hivatalhoz áthelyezte, helyére Hirschler Mór ideiglenesen nyugdíjazva volt s újból kinevezett posta és távirda tisztel osztotta be.

Horvátország és a milleniumi kiállítás. A varasdi főispán mint kiállítási bizottsági elnök, az 1896. évi budapesti kiállításra Varaszd városa és Varaszd megye területéről kiállítási bizottsági tagokul kinevezte: Bily Iván alispánt alelnöknek, Jagić Károly titkárt főtitkárrá, Kukuljević Božidar kerületi előjárót a történelmi szakcsoport titkárává, Lypold Armin megyei mérnököt a technikai szakcsoport titkárává, Groti István megyei tanfelügyelőt a tanügyi szakcsoport titkárává, Kraljević László megyei erdészeti felügyelőt az erdészeti szakcsoport titkárává, Horvatin Márk megyei gazdasági előadót a gazdasági szakcsoport titkárává, Mrkovec Iván gyakornokot a bizottság jegyzőjévé. Ezekon kívül rendes tagokul kinevezte: Badl birtokost Krapina-Topliczáról, Binder plébánost Ludbegről, Farkas kereskedőt Krapináról, Femen városi tanácsost Varaszdról, Hönigsberg nagykereskedőt Varaszdról, Ivan an plébánost Zabokról, Klepach birtokost Krapináról, Kiss nagybirtokost Saulovecről, Dr. Kiss képviselőt Varaszdról, Kollenc birtokost Pregradáról, gróf Kulmert nagybirtokost Bracsakról, Leskovar plébánost Valentinováról, Mrsović fegyhiszárót Lepoglaváról, Peschke birtokost Cerjeről, Pisacic birtokost Zlatárról, báró Rauch nagybirtokost Martianczról, Rieger plébánost Bisaguról, Salkovics gvardiánt Varaszdról, Turković nagykereskedőt Varaszd-Topliczáról. A bizottság önön magát kifogja egészíteni szakcsoportonként 4—5 taggal. A varaszdai hetilap rokonszenves hanggal hívja fel munkára a megye közönségét s a többi között a következőket mondja: „Sok százados kötelék tűz bennünket össze a Szt-István koronája alatt álló országgal. Harczban és háboruban együtt szenvedtünk, örömben és bánatban osztozkodtunk, a nehéz időkben az együttes fájdalom még jobban egymáshoz csatolt bennünket, hogyne lennénk most is részesei és tanúi az ő (t. i. Magyarországnak) és a mi dicsőségünknek!

A káromkodás ellen. Zágráb város előjárósága tekintettel a horvát orsz kormány belügyi osztályának november hóban kiadott rendeletére, közhírré teszi, miszerint az Isten, Szűz Mária, Krisztus, szentek, angyalok, a hit stb. káromlóját 100 frt pénzbírsággal, vagy 14 napi elzárással bünteti. A

rendőrség szigorú utasítást kapott, hogy mindenkit, aki káromkodás által sérti a vallásos érzületet, vagy a tisztességet, jelentsen fel, vagy kíséren be. Nálunk sem ártanak ily szigorú rendszabályok az Istenkáromlás ellen. Némely vidéken kezdetben szép összeg gyűlne össze a büntetés-pénzekből.

Gyógykoszjeldit. Egy kéményseprő a hó 12-én délben, közvetlen a drávai hídnál a Csáktornyáról Varaszd felé robogó vonat elé állott, és a gépész többszöri füttyjeleire sem akart kitérni. A gépész a vonatot teljesen meglassította s füttyanyaggal megdobálta az elkeseredett embert, mire az leté a töltésről.

Gopás. Dráva-Vásárhelyen, a nagyvendéglőben feltörték az istálló ajtaját s ellopták a szolgáládáját ruhájával s megtakarított pénzével együtt. Tudostónk felhívja a csendőrség figyelmét az ottani éjjeli őrökre, akik miatt akár az egész községet ellophatnak a rozlelkű emberek.

A Szalay-Bárdi-féle Magyar nemzet története—ből most jelent meg a harmadik füzet, mely a germánok, az avarok és a frank-szlávok Magyarországon való uralmának tá gyalása után áttér a magyarok és történetére, különösen pedig a magyar nemzet eredetének és és hazájának ismertetésére. A szöveg most is kiválik amaz egyszerű és világos stílusával, mely menten minden tudományos sallangtól, forrásidézettől, csillagos jegyzettől stb. tisztán a művelt nagyközönséget és nem a történettudósok szűk körét tartja szem előtt. A füzet illusztratív disze pedig ezuttal is oly gazdag, hogy e részben még magyar vállalat még nem multa felül. A füzetben foglalt képek közül kiemeljük az osztrák férfiak és osztrák nők két csoportképét, melyek a néhai Pápai Károly 188—89-diki tanulmányutja alkalmával eszközölt eredeti fölvétel nyomán készültek és melyek még sehol reprodukálva nem voltak. Ngyon érdekesek az ugor néptípusok rajzai is, valamint a magyarok és hazájáról való tájképek. A szövegbe nyomtatott képeken kívül a kiadásig két külön mellékletet is nyujt: az egyik a Traján-ozlop domborművének két rézlete látható: „Traján seregével átkel a Danán“ és „Harcz rómaiak és dákok közt.“ A másik egy rendkívül sikerült, szingazdag ábrázolata Szent István koronájának, t. i. a legjobb chromolitografikus munka, mely eddigelé magyar műhelyből kikerült. Maga a külön műmelléklet bolti ára is háromszor akkora mint az egész füzeté, mely 30 krért kapható minden könyvkereskedésben. A mű előfizetési ára: negyedévre 6 füzet 1.80 frt felévre 12 füzet 3.60 frt, egész évre 24 füzet 7.20 frt.

Gollay Gyula már több mint 20 esztendeje szerkeszt két ifjúsági és gyermeklapot. Ajánljuk a szülők figyelmébe. A „Hasznos Mulattató“ fiuknak való képes lap, közelébb 23-ik évfolyama indult meg. A „Lányok Lapja“ ifju leánykák képes ujjaga, már ez is 21-ik évfolyamát futja. Mind a két lapnak állandó mellékletét képezi a „Történelmi arcképcsarnok“, mert méltó a magyar fiukhoz és magyar leányokhoz, hogy midőn az egész ország az ezer éves ünnepeyre készül, ők is megismerkedjenek azon nagy alakokkal, kik szerezték és megtartották a hont. A „Hasznos Mulattató“ vagy „Lányok Lapja“ a Történelmi arcképcsarnok melléklettel együtt negyedévre 1 frt, félévre 2 frt. Ki most előfizet, egyszerre megkaphatja a lap új folyamának eddig megjelent 5 első füzetét, s ugyancsak 5 füzetet kap a történelmi arcképcsarnokból, melyben már eddig, időrendi sorrendben, 23 fényes kivitelű nagy alakú arckép és élet-

rajs jelent meg, s közelebb Szt-László és Könyves Kálmán királyok következnek s végül az egészet külön kötetbe lehet költetni. Az előfizetési pénzek posta-utalvánnyal egyenesen Dolinay Gyula szerkesztő címére latt küldendők (Budapest Kecskeméti u 13.) Mihelyt beérkezik a negyedévi 1 frt, vagy félévi 2 frt, azonnal megküldetik az eddigi 5 füzet lap és 5 füzet Történelmi arckép csarnok. E gyönyörű kettes füzeteknél becsesebb és értékesebb ajándék alig várható a serdülő fiuknak vagy leánykáknak.

Fővárosi Lapok, mely 31 éven át mint az egyetlen magyar szépirodalmi lap, a művelt és előkelő közönség kedvence volt, oly reformon megy keresztül melyet az olvasó közönség kétségkívül általános tetszéssel fogad: e hó 16-tól kezdve szépirodalmi jellegének megtartása mellett politikai tartalommal is fog bővülni és mint politikai és szépirodalmi napilap fog megjelenni. A lapnak ugy irányja, mint szelleme és beosztása is teljesen elútvén a többi hírlapokétól abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a más hírlapoknál elfoglalt jeles írók is föl fogják keresni dolgozataikkal a Fővárosi Lapok-at. A Fővárosi Lapok ezentúl is a művelt és előkelő közönség szalon lapja lesz. Ugy politikai, mint szépirodalmi része magas színvonalon fog állani. Sohasem fogja sérteni az igazságot és az erkölcsöket. Továbbra is közölni fogja a hazai és külföldi szépirodalom legjobb termékeit, költeményeket, elbeszéléseket, regényeket. Értesítésekben pontos, megbízható és érdekes igyekszik lenni. A mint a szépirodalomban a jó ízlést fogja képviselni, ugy a politikában az eszméket s nem a személyeket szolgálja. Az igazat megmondja minden irányban, de hangja és modora méltó lesz ahhoz a művelt közönséghez, melyből olvasóit toborozza. Hogy a tartalom ily kibővítése által sem a szépirodalmi sem a politikai rész megrövidülést ne szenvedjen, a lap terjedelme megnagyobbodik s hétköznapokon máféliven, vasárnap két iven fog megjelenni. A terjedelem növekedése és a tartalom gazdag dása deczára az előfizetési ár olcsóbb lesz: az eddigi 16 frt helyett, csak 14 frt. E szerint a lap előfizetési ára: egy hóra 1.20 frt, negyedévre 3.50 frt, félévre 7.— frt, egész évre 14.— frt.

— **Színészet Csákosnyán.** Monori Sándor színigazgató e hó 13-án mutatta be társulatát a közönségnek, mely elég szép számban jelent meg az eddigi előadásokon. 13-án színre került Karczag „Lemondás” című színműve. 14-én pedig Gerő „Próbaházasság” című énekes színműve. Tegnapra „A kis alamuszi” (Bokor operetje) volt kitzúve. Részletes tudósítást jövőre; most csak annyit, hogy a színtársulat érdemes a pártolásra, mert tagjai között sok tehetséges és szorgalmas művész van.

A legszebb ajándékok. A vidéki közönség, mely mostanában tömegesen rándul fel Budapestre, hogy karácsonyra és újévre bevásárlásokat tegyen, a különböző csábító hirdetési ajánlatok között alig tud választani, — alig tudja magát elszánni rá, hogy mit vegyen övének. A kirakatokban szebbnél szebb tárgyak láthatók, de talán valamennyi között legszebbek a Sternberg Armin és Testvére-féle Kerepesi uti hangszer Ipari telephelyén láthatók. Egy egész házat foglal el e nagy vállalat, dusan felhalmozva ugy a földszinten mint az emeleten a legkülönfélébb zenekarbeli s műkedvelői hangszerek az összes réz és fa-fuvó, verő és vonó hangszereken kívül zseniális kombinációjú dísz és játékhangszerek „harmonikák és harmoniumok mechanikai zenélő művek, magától játszó zeneeszközök melyeken egész operákat lehet lejátszani, zenélő madarak melyek a legszebb dalokat füttyülnek stb, egyik legszebb és legerdekesebb tárgya az egész ipartelepnek egy nickelből készült karácsonyi állvány mely ünnepies zenekíséret mellett lassu ütemben forgatja a karácsonyfát. Ár 25—32 frt. Ennél

szebb karácsonyi ajándék alig képzelhető. Az üzlet maga valóságos látványosságot képez, melyet a közönség csoportokban néz és különösen este kelt feltűnést, midőn az egész ipartelep villamos fényáramban uszik megvilágítva az egész térséget. Ez a kereskedés a fővárosban annyira népszerű és kedvelt, hogy mostanában mindég zsúfolva van, a személyzet alig győzi kiszolgálni a közönséget.

Mi, ezen kis szekrény 5 forintba kerülne? Az átellenbeni üzletben ezen ő-szegért sokkal nagyobb szekrényt kapok! Elhiszem válasszólá az etadó, de figyelmeztetem, hogy azok közönséges utánzatok, nálam ellenben csakis a valódi Horgony-Kőépitőszekrényeket kapja, csak tessék ezen szekrényt nyugodtan megvenni, ha valamivel kisebb is, mégis sokkal jobban fog ezzel mulatni, mint a nagyobb utánzattal. A vevő elfogadja a szekrényt, de látható volt, hogy nem volt vele megelégedve. — Ezen esemény eszembe jutott, midőn az idén először mentem karácsonyi ajándékokat megtekinteni és az üzletekben tulajdonképpen a Horgony-Kőépitőszekrényeket kéri halottam. Én ennél fogva felkerestem az esetleg ismerős urat, ki tavai a Horgony-Kőépitőszekrényt vette és megkérdeztem, hogy hogyan van megelégedve a kis szekrényvel. „Nagyon jól” mondá nem gondolná az ember, hogy mennyi mulatság rejlik ebben a kis szekrényben, az idén hozzávásárlom a megfelelő kiegészítőszekrényt. Valahányszor fiammal építők, öröklők, hogy annak idején az utánzatok nagysága által nem hagytam magamat tévútra vezetni, mert ismerősömnél láttam egy ilyen, de az, az én szekrényemhez képest semmi.” Néhány nap múlva volt alkalmam, hasonló kedves ítéletet a Horgony-Kőépitőszekrényekről hallani szülők és gyermekek egyaránt gyönyörködtek a pompás épületeken és örülnek annak a berendezésnek, hogy a kő és mintakészlet, a kiegészítőszekrények hozzávásárlása által, évről évre nagyobbítható. Én ennél fogva ezen érdemes ajándékot a szülőknek első sorban azon megjegyzéssel ajánlhatom, hogy a Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrény-gyár Bécsben kívánatra bárkinek szívesen küld árjegyzéket.

C S A R N O K.

Gábor ur házasodik

(Legényélet visiója.)

Néha az embernek visiói vannak. Csöndes alkonyulaton valamelyes ellankadást éreztem. Mintha a Nirvára, a semmiségben való feloszlás környékezett volna meg. Ablakomon alig szűrődött át a szitáló őszi eső halk zöreje. Fejem hátrahanyatlott nagy karos székemben és lehunytam szememet.

Meg fogok halni mindjárt. Ez a különös gondolatom támadt. Haló ember előtt, a végső lehelletek utolsó pillanataiban még egyszer el szokott vonulni az egész földi világ: a napsugaras tájak és a fájdalmas zordon emlékek. Legalább így mondják a pszichológok és a vivizsekióval bibelődő orvosok. Éreztem, hogy idegeim zsibadnak és a végfeloszlás utolsó fázisához értem. Vártam a földi világ utolsó felvonulását szemem előtt, ugy a mint a tájak elszaladnak a gyorsvonatok ablakai előtt.

De nekem egyetlen kép jelent meg. S ez az egy elvonult. Csak nézett rám fekete szemével, csak mosolygott rám édes, piros ajkával, csak szaladoztatta kerek orcácskáján nevető, parányi gödröcskéit. Láttam a homlokára kondorult hamis fűrt, telt állat és fehér fogait, telt nyakát és hóból formált kis kezeit. Az Eülus alakja volt, az édes kis leányé, a kihez csak ábitattal tudtam közeledni és a kit fájt látnom, ha egy-egy pillanatra nem úgy tűnt föl, mint egy: egy o'fárkép.

Ellus, a kicsi Ellus a kit ott hagytam fehér szobácskájában, kis leánykori bábu közt, Ellus sugárszott élelem.

Ettől megrémültem. Szemben találtam magamat önnön magammal, egy másik, érzem — űjt le velem szemben. Az én ruhámban, az én apró hőrség szemeimmel. Rágyújtott egy cigarettre és fújta a füstöt. Végignézett arczképekkel feldíszített legényes szobámban, aztán egymásra tette lábait és beszélni kezdett.

Nos, hát itthon vagyok? Szent isten, gondoltam, ez az én hangom, az én meghűlt torkomnak akadozó, színnélkül való hangja. Itthon vagyok és most mielőtt ön meghatna, elmondok egyet-mást, hallgasson! Nagyon őszintén

fogok beszélni. Ön még mindig abban a bátor képzeletben van, hogy az ifjuság olyan, mint egy márványból kifaragott szobor, a mely évszázadokon keresztül sem kopik el. Tekintsen az ön fejemre! Látja, a kihalt égi testnek, a holdnak felvonulását feje bubjára. Nem érez a szívében valami kráter szerű ürességet?

— Hallgasson csak és figyeljen, mielőtt meghalna, majd elmagyarásom mi volt és mi az ön élete, s mit neveznek önök életnek.

Hát volt fiatal. Ezernyi tervek az agyában, illúsiók és kiduzzadó érzelmek a szívében. A tervek kergették egymást, az érzelmek versenyt futottak, tekintsen szobái falaira, a mosolygó nő arczoknak egy részére már nem is emlékszik, pedig ön azt hitte, hogy egész lelkével rajongja körül mindnyáját. Balozva, korcsolyázott, párba-jozott, hejehujázott. Emlékszik édes anyjának aggodó arczára, atyjának bossus szavaira, hiszen annyira volt ön, hogy nappal már jól sem érezte magát, csak mikor a gámfény kigyulladt; akkor érezte magát jól, halványuló fáradt arczával, száraz fényű szemével. cigányszó mellett! Nézen rám!

Láttam, hogy másik énem meggyurt bál ruhában fáradtan dől le reszkető jobb karjára s dideregve összetörve reszket, mikor én eltombolít bái éjszakák után a legveszekedettebb pálinkát, a desint öntögettem fél pohár számrá.

Másik énem folytatta s megriadva vettem észre, amint homlokát megsimította, fején a haj gyűrűlést, szemem mellett a fáradság, az oktalan izgalmak ránczainak képződését.

Gondoljon csak a maguk legényéletének folyására, Hát tisztesség, hát okosság az, hogy az önök boldogságának útja a más szép asszonykájának tapetés szalonján vezet keresztül.

Mi az eredmény? Erővesztéssel járó hiu küzdelmek, a melyeknek eredménye szívhaj és idegbetegség. Néssen ide, lássa már reszketne a kezei, fogvóban van a rugalmasság semmiért. No, és az a vendéglői élet. Reggel a kávéházban, délben a hotel étkezőjében, aztán ismét a kávéházban. Mindég csak azért, hogy a pecsétes frakku pinczerek jó indulatát biztosítsa. Otthona rideg. Semmi melegsége, semmi színe. Nincs is benne, csak ha alszik. Érti, hogy ez ostobaság. Ha ezt az életet folytatja, mit vár a jövőben. Majd én megmutatom. Már nem várhat semmit, Meg fog halni röviden. De mit várhatnak társai?

Persze a míg ön beteges hanykodik, inasa ellopja a szeme világát is. Hasztalanul csinál adósságokat, még sincs semmije. Üres a fej üres a szív, üresek az életerek s üresek a szekrényei is. Hát majd meghal részvét nélkül. Még csak a szemét se fogják be. Eltemetik könnyek nélkül. Egy föld terhével kevesebb lesz. Az el nem égetett levelekből pedig megtudják, hogy az ön egész élete léhaság volt.

Bebánytam szememet, hogy ne lássam a mit látnom kellett. Másik énemnek üres szemgödreire keresztül jött ki a cigarettá füstje. Nem volt rajta sem izom, sem bőr, csak osont, osupa zörgő osont. A saját visszatetsző alakom vigyorgott rám. A halál állott föl és közeledett felém.

Eh! ostoba ficzkó! kiáltottam és felugrottam helyemről.

A visió el is tűnt.

Hanem az édes leányaroz, az Ellus szöke ejecskéje, bogár szemei s piros ajkai egyre szívebben, egyre életteljesebben, egyre forrósságot keltőbben domborodnak ki s egész valómat áthatólag éreztem s lelkem elhatározása parancsként ismerődött: meg kell házasodnom! Holnap megkérem Ellus kezét.

Gábor ur e gyöttrő visió, e kemény elhatározás után elment egy legény barátjához névestére. Sok erős pezsgőt ivott s nagy kártyaadósságot csinált. Másnap váltó giránsok után kellett szaladnia. E pénzhaszarában kéuytelen volt megelégedezni Ellussal, akinek gyöngy-szíven és remek szemem kívül — semmije sincs... Kópé.

Szerk. üzenetek.

Ludberg. K. A szép versüket megkaptam Nagyon ügyesen van összeállítva s a nép öröme! fogja azt olvasni. Köszönöm.

Baranya. Kerles sa Ignác. „Az öreg zenész” és „Milyen a török?” megjöttek. Mielőbb közölni fogjuk. Köszönet!

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptalajdonos és kiadó;

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

MEDJIMURJE

U uredniku moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se nadražaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Josefa urednika vu Čakovcu.

Uredništvo:

Kajžera Fischel Filipova kam se predplata i obasane pošiljaju.

na hrvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Fejedalni broji koštaju 10 kr.

Obasane se poleg pogodbe i šal računaju.

Prekapanje (rigoliranje) zemlje.

(Dalje).

Na ovakvom iztrošenom tlu zasadjeno trsje samo nevoljno životari, pravo rodovito trsje iz toga nigdar nebude postalo. Vkanjuval bi se, koji bi veruval, da posle nekolikoljetnog počinka, za koje vrēme, hranive čestice goričnoga tla s druge strani iz velikū, i brez gnojenja dovoljno oplodedi i na toli, da bi jeden neviše trsni nasad črez desetek lētah mogel ondē živiti. Drugi pripoznaju doista hasen gnojenja, ali gledē na to uporavljenjē jako krive pojem imaju. Gledē toga mogli bi koliko god primērah navesti. Med mnogimi poznato mi je jedno vekšega prostranstva gospodčinsko trsje, koje kak sam prije spomenui nezgodno osnovali. Staro trsje su izkopali, te su mu mjesta uzastopē zasadili s trsnom rozgvom. Osnovatelj trsja, tak je sudil, da se nasad slabo razvija, s gnojenjem budem tomu nazadnje pomogel. Potreba gnojenja se je taki u prvom lētu pokazala u gnojenju nebudući menjkavost, med redove su obilno zakopali gnoja. Do 10 leta je nasad dva put bil pognojen, pa je i denes u jako zalostnom stanju, broj trsovah črez povicu je križljavoga uzrasta, neplodovita.

Poleg istoga gnoja, s menjšim troškom

valjano uredivši posel, u brez ispričnom dobrom stanju ravno i redovito novo trsje bi mogel zasnovati.

Ponovit se imajuće staro trsno zemljište na sledeći način moremo na rodovito moći dovesti. Staro trsje na turnuše razdělivi, od toga svaku jesen obilno pognojimo (valjan način gnojenja, u članku s naslovom, Gnojenje budem opisal). Usled gnojenja stari trsi prvu godinu čyrtvo drēvo doneseju; sledećega protuletja izrežimo trsove na duge pipe.

Večkrat se stari trsi na toliko popraviju, te tak bogati rod donesu, da je za vrēdne prenajdemo još za jedno lēto je pridržati. Ako je tlo jako mršavo, jedno gnojenje nedovoljno, izmenuvši dve lēti, dve lēti, gda je prvo gnojenje opazilo se već izčēniti potbrebno, je gnojenje još jedenput. Sledeće jeseni potije bratve zemo staro trsje pod prekapanje. Ili pak iz obnovit se imajućega staro trsja goricah trsje na koliko je moguće duboku izpresecemo te gorično zemljište kak oranicu basnujemo nekoje leto, za koje vreme ga barem dvaput pognojimo.

Ana najmršavešim suhim pēskovitom tlu navadno zna dobro uspēt. protuletna repica i pohanka. Zeleno gnojive rastline se još za vrućine iza podpunoga razvitka se ima podorati, da pred prekapanjem preprhne. Da rasmetani gnoj ne je shodno podkopati

niti je to preporučni postupak, to vre bēžēć spomenuh. Nē je shodno, ar nezreli gnoj koreničnu plesnivoću more preuzrokovati zreli gnoj pak predi nego bi za novi nasad, koristno mogel služiti, svečinom se upodnom zemljištu i zgubi. Od moje strane preporučeno popravljanje goričnog tla s pretēdnim gnojem iz sledećih je zrokov probita no.

Utečaju gnoja već i prije prekapanja i na taj način hasna uzimamo ea pred izkorēnjenja stvarih trsovah dati nam moreju gorice jedno dvoju rodovitost, člme se jeden del zasadjevnog trojka nadomēšćuje, te kakti pognojena oranica počinjeno gorično tlo takaj je znalo čobru rodovitost dati. 2. Gnoj usled obdēlavanja u sasvim sprhlom stanju dospē na duo prekapanje grabe. 3. Spojivši se gnojne hranive slanače sa gornjom plodovitišom naslagom zemljišta u spojju se drže, na taj način su podkopavši temeljnog korenja razvija nje osebujno unaprdimo, te kak nam poznato, ovi načinjuju na poglavitiše ustroje trsovah brez česa nemore obstati za život osobni trs.

Odzdofa gore dospēšvi mršavo zemljište potlje s gnojenjem moremo plodovitim načiniti.

Tlo, zemljište starih goricah od starih je vremenah usled nastavjućih povaljanjahnah, s poprek tako rekuć prepune spreple-

ZABAVA.

Ruska početnica.

(Konec).

5. Lukavnest (prevejanost).

Neki seljak najde jednoč dragi kamen i odnese ga cesaru. Došavši pred palaču, zapita slugu za cesara: „Povedj mi dragi, kak bi mogel dojt do cesara, jer sam našel dragi kamen, pak bi mu ga rad predati pošto znam, da je njegov.“

„Dobro“ — odgovori sluga — „ja ti pokašem put do cesara, ali ti mi zato moraš dati polovicu od onoga, kaj dobiš od cesara. Obečaj mi, ili nedojdeš pred cesara.“

Seljak obeča i sluga ga odpelja k-cesaru. Cesar vzeme dragi kamen i zapita: „Kakovu nagradu hočeš za to, kaj si bil tak pošten te si nadjeno onomu vrnu, čije je bilo?“

Seljak odgovori: „Daj mi petdeset batinah, druge nagrade netreham. Obečaj sem Tvojemu slugi, da se bam šnjim dielil u onem, kaj od Tebe dobim. Dakle bude za me dvadeset i pet a dvadeset i pet za njega.“

Cesar se tomu nasmiše, pretira slugu odmah iz službe, ali seljaku da za nagradu hiljadu rubaljah (ruski novac).

Ovde ruska početnica uči, da je prevejanost zakonito oružje potlačenoga, slaboga čovieka proti, jakšem:

6. Opet lukavest.

Dva seljaka su se prepirali, jedan drugomu je spočitaval, da more puno piti. Jedan reče na jedankrat: „Ja bi mogel popiti cielo morje, a ti toga nebi mogel učiniti.“

„Zavadljamo se“, veli mu drugi“ za hiljadu rubalja, da ti toga nebuš mogel.“

„Hoću“, odgovori prvi, te se razidu.

Drugi dan dojde on drugi k-prvomu te donese hiljadu rubalja, veleć mu. „Evo tu je vadlinga, idi izpij morje ili mi plati vpubljenu vadlingu.“

Prvi mu odgovori: „Ja sam se zavadlal, da bam izpil morje i to hoću učiniti, ali se nisam zavadlal, da bam i sve potoke izpil. Zastavi ti sve potoke, da nebudu u morje tekli i ja ću onda morje odmah popiti.“

Pisac početnice je ovde svoje malo števece odviše ovlastil, da nemoraju slušati svoju saviest. Vzemimo na primer dvadeset diece od sedam deset godinah stare, te im pripoviedajte o seljaku, koj se je zavadlal, da bu popil morje, mozbit nebu niti jednoga dieteta med njimi, koje bi ga proglasilo prevejancom. Svi dvadeset si budu misljili: „To je zlobnik“

Kratko, ali hasnovito prodečtvo.

Jednoč je pokojui kalocski nadbiskup Haynald doznao, da se je občinski načelnik jedne povekše občine u njegovoj biskupiji sa svojim plebanušem, radi neznatnih stvarih posvadi i svi napori za pomirenje, od strane plebanuša, su se naj tvrdokornosti načelnika razbili, kaj je gospodina plebanuša neizmerno žalostilo.

Nieko vrieme za tim dozna kardinal, da je načelnik po niekom poslu u Kálocsu prispeo te da će se za kratko vrieme opet domov povrnuti. Isti hip ostavi kardinal svoju palaču te se odputi u gostionu, u kojoj je načelnik odsel, za da ga posieti (pohodi). Zpazivši načelnik, gde mu kardinal u pohode dohadja, nije se malo začudil — reći bi osupnul. — Kardinal pak došavši u sobu reče: „Neka mi dragi gospone odproste, da njih mojim posietom bunim; ja sam samo došel, da njih zaprosim, da mi jednu stanovitu stvar pri njihovem gosponu plebanušu obave.“

„Čim morem služiti?“ odgovori načelnik. „Prijateljski se smiešeći, približi se sad kardinal načelniku te ga obima rukama u svoj navačaj objeme i na prsa pritigne. „To je ono, kaj njih dragi prijatelj prosim, da pri svojem gosp. plebanušu obave“ — veli kardinal.

Sada je načelnik kardinalovu namieru

tenjem skorénjem s dole povaljenimi korénastim trékovjem. Morebiti mi ne je niti potrebno reći, da s prigodom prekapanja svaki i najmenji zaostatak korenja pažljivo spravljamo, ar ovi kao brez životni zaostatki nagnuvši k pljesnivoći mogli bi izkrivljenje mlad'h trsovah prouzročiti.

Posvemasno sabranje i odstranjnje samo onda moremo podići, ako težakom od toga stanoviti dël odpuštimo (1/2 ali 1/3-nu).

Ima u drvah skupih tésnih predélah, gde svakog starog trsja prekapanje dragovoljno preusmeju za ono trsje i korenje, koje se iz goricah izkréuje, brez svake druge plaće.

Prigodam prekapanja nigdar se nesmemo spozabiti iz skupljanja hrušcov i črvah, ima predélah srećnih takvi črvi, kak zgubljeni najdu u pësku, da jim kvara komaj poznaju, u najviše mëslih su medtim pravo proklestvo novo zasadjeno trsja, ar u prekapanih pësikuljah, ako takvi črvi u prilićnom broju zaostaneju, u izmenkanju drugoga dela raš'a presadjene rozgve sve do jednoga moreju unuštiti.

Prigodom prekapanja veliki dël njih pod ruku dospë. Prekapajući tešak si medtim neuzme toliko truda, da bi s motikom ili lopatom na vrh zemljišta donešene črve pobral i skupil, ako mu neobešamo toliko plaće za to, koliko za vredno do to zvrši. Koliko je takvi črvah vie ili menje, tak se i ustanovljena plaća za skupljanje vino, žganica, penezna nagrada poleg toga izmënjuje. Posebi se razmi, da sprilikom prekapanja ne samo takvi kukoi nego i druge vrsti, kak n. pr. konjske usi itd. imaju se sakupiti.

(Konec).

magjarskom kazalištu (teatru) za vesele igre. Pokedob je neki dan zakljućeno, po predlogu vlade većinom od 25 glasov, da se u tom teatru moreju predatave i na drugom jeziku, ter je naroćito oznaćen maksimalni broj od 50 nemškkih predstavah, opozicija (ljeva stranka) bila je nakanila, da osnovu pri tretjem čitanju zrusi. Ov je predmet bil prvi na dnevnom redu, a opozicija je došla u velikom broju na sjednicu, doćim su kotigi liberalne stranke u većšem broju izostali. 20 ablegatov liberalne stranke prodneslo pismeni predlog, da se glasovanje odgodi do zutra. No opozicija je protestirala ter je na koncu predlog opozvan, a desnica je predložila, nek se poimence glasuje. Glasovanje je započelo, a na kraju je preglaseu rezultat. Od 412 verificiranih magjarskih ablegatov glasovalo je za osnovu 96, a proti njoj 98, doklam je 217 bilo odsutnih. Stem je osnova zahćena s 2 glasa več ne.

Putovanje Njezinog Velićanstva kraljice

Nj. Velićanstvo carica i kraljica Jalsabeta odputovala je 1. decembra ob 6. vuri 15 minut posebnim dvorskim cugom iz Beća u Miramaro, gde se je 2. decembra o poldan ukrcala na carsku jahtu „Miramar“, s kojom je krenula u Algir. U pratnji kraljice nabadjaju se kakti zamjenik vrhovnog dvorskog meštra general major Berzeviczy, dvorska gospa grofica Sztáray, dvorski savjetnik vitez Klaudy i dvorski savjetnik vitez Feelik. Njegovo Velićanstvo kralj sprevedil je kraljicu na južni banhof.

Malo po 6. vuri stigla su Velićanstva u zatvorenih dvorskih kočijah na banhof, gde su bila pozdravljena po prometnom direktoru i drugom osoblju. Kraljica je bila u črnini opravljena. Kad su prošli dvorskom čekavnicom na peron, sprevedil je kralj Nj. Velićanstvo u salonska kola, gde se je srćeno s kraljicom razišel. Jeden čas pred odlazkom ostavil je kralj vagou, ter je ostal na peronu, dok je cug genul. Zatim se je kralj povrnil u dvor.

Razbijena kasa kr. poreznog ureda u Djakovu.

Kak smo već javili, da je bila razbita

kasa kr. poreznog ureda u Djakovu u noći od 26. na 27. novembra 1894. Konstatovai je delegirani škontrirajući komišar pomoćni financiální tajnik g. Jožef Kvaternik, da je tom sgodom vkradjeno u gotovom 9795 for. 17 kr., koja gotovina sastoji od sljedećih felih penez; 540 komadah po 10 for. 5400 for. — 551 komad po 5 for. 2755 for., — 684 komada do 1 for. 684 for., — 740 komada u srebru po 1 for. 740 for., — 282 krune po 50 kr. 116 for., — 318 komadah u srebru po 20 kr. 63 for. 60 kr., — 281 komad u srebro po 10 kr. 28 for. 10 kr., — 172 filtra po 5 kr. 8 for. 60 kr., — 51 fertalov 2 for. 4 kr. i 282 krajcarov 2 for. 88 kr.

Nadalje vkradjeno je dragocnostih, i to: 5 masivnih zlatnih prstenov, jeden prez kamena, a ostali sa kamenjem razne farbe vrćnih 60 for., 1 sreberna anker vura u skalulji od žutoga pleha, srćnje velćine u vrćnosti od 10 for., — 2 sreberne žlice za šubu, vrćne 8 for., — 5 srebernih malih licah za kavu, vrćnih 6 for. 59 kr., jedna sreberna žlica za cušpajz, vrćna 4 for. 50 kr., — 1 sreberni marijaš u oblika male ovancige sa otisko u slike Majke božje, vrćen 35 kr., 1 zlaten prsten sa čerlenim kamenom, vrćen 3 for., 1 sreberni remontoir sat (vura) vrćna 15 for., 1 debeli zlatni vratni lanec, vrćen 50 for., 6 zlatnih prstenov, vrćdih 42 for., 1 zlatni pečatni prstan u težini od 6 1/2 cekina, vrćen 22 for. 50 kr. — Do vezda je pritvoreno više sumnjivih osobah.

Zadnji dnevi 4 i 20 krajcarem.

Pažljive činimo poštuвање čitatelje novinah „Medjimurje“ i ostale, da drobni penez i to: sreberni penez po 20 krajcarov i drobn penez po 4 krajcara (četrtak) giltaju samo do zadnjega dneva ovoga meseca, tojest do 31 decembra 1894 ljeta, po mladom ljeta nebudu više valjali, niti se nebudu za platež prijemali, niti odkupljivali. Na naredbu financministra budu se iz ovih srebernjakov po 20 kr. nove krune kovale a četertaki budu se na drugo nekakvo hasen obrnuli.

Amerikanska reklama.

Na vuglih vulicah u Zagreba obraća

KAJ JE NOVOGA ?

Budimpešta, 3. decembra.

Vu magjarskoj zastupnićkoj hiži na dnevnom redu bilo je tretje čitanje osnove zakona o prezplatnom zajmu, koji bi se imel votirati

zarazmel te suznimi očmi kardinalu odgovoril: „Z najvećsim veseljem, i to još danas hoću njihov nalog izvršiti. Takvoga Angela mira, kakova je Vaša emineucija, nikada još nisam videl“.

Zadubljen u misli, povrne se načelnik domov te došavši u svoje mjesto, prije nego bi u svoj dom išel, odputi se izraven na farov k-gosp. plebanušu, za da svoj došviljaj, koj mu se je kakti jedna senja videl, svojemu plebanušu priobći. Poslie kratkog spomenka ga zamoli za dopušćenje, da ga slobodno zagrlil, kak mu je to kardinal naložil. Obodva se zagrlje i pomirenje med načelnikom i plebanušom je bilo gotovo. Zveseljem su od sad obodva, jedan drugoga podupirajući, na dobrobit duševnoga i tlelovnoga stanja občine i fare zajedno dielovali.

Vuglenar.

Gospon pl. P. sin jedne odlične familije u Pragu, bil je u početku 1850-tih lětah dobrovoljac pri jednom husarskem regimentu u Venetiji, kad mu na jedan krat pismo dojde da mu je otec nenadano umrl, a od imetka na kojega se je držalo, da je prilićan, da skoro ništa nije ostalo, te je sin samo nekoliko stotinah dobil. Ovo razoćaranje na jedan krat, ga je skoro još više razićalostilo nego i ista smrt očeva a to tim više, jer si je bil samosviettan, da u svojoj mladosti nije život na nauk alćuval tak, da bi sada i bez

imetka mogel bezbriguo u budućnost gledati. Škrb anda za svoju budućnost prevagnula je sve njegove ostale misli.

Kad je iz vojske izstupil te za kakovu službiou kaj gde pokućil, ali badava, obrnul se je proti Beću, kam je u jeseni 1859-a godine došel. Tu si je odmah kupil jedna mala kolca i dva psa te je sad za snažnoga husara postal — vuglenar. OI ranog jutra jutra do kesne noći je on vozil vugljenje sa svojemi psi na kolcih od kolodvora u Beć. te si je tako za se i za svoje pse, ako ne i Bog zna kaj, ali ipak svakdanji krub, zaslužiti mogel. — A'i njegovo vugljenje je bilo dobro, mera poštena a svaka narćhina podpuo zvršena, i tak je došlo, da su se njegove mušterije (kunti) sve više povek savale.

Med ostalemi mušterijami svojemi, je imal i k jednoj plemenitoj familiji u praterskoj vulici vugljenje voziti, a u toj familiji je bil jedina kćer, kojoj je vuglenareva jednostavnosa i osobita pristojnost u oči pala. Ona je uvijek gledala, da je vuglenar vrh svoje plaće još kakov falat pećenke ili kolaća od njihovog stola u papir zamotano dobil.

Ovak je prošlo nekoliko miesecih te se je u vuglenarovih praih, polag ćutenja zahvalnosti još jedno stanovito ćutenje napram njegovoj dobroćiniteljici probudilo, koje on medjutim, gledeć na svoj današnji stališ, je za sebe zadržal. Ova mlada gospodićna je bila jedina, koja se za njega siromaka znala pobrinuti, te ga kad kad i izpitivati.

Pošto su se anda po negda i uspomenske pušćali, odkril joj je jednog dana svoju sudbinu i svoju familju iz koje izhadja. Od tog dana se je med njimi počela ljubav, dakako u svem po tenju, razvijati, koju su medjutim, ćim se je dalje razvijala, tim većom tajnom morali držati, dok konaćno nije kći svoje nagnutje naprama vuglenaru roditeljem si oćitovala i povedala, da je taj vuglenar gospodin pl. P. . . . sin pokojuoga savjetnika u zemaljskoj vladi iz Praga.

Iz početka su se roditelji malo opirali proti tomu nagnutju, akoprem je njezin oidabranik iz plemenite familije i sin visokogćinovnika, ali kasnije su svojoj jedinici poa pustili te su si zaljubljeni viernost pred oltarom zaprisegnuli.

Sad su vuglenarska kola zniknula, a zađr njenoga kaputa i hlacje je zaimenila kavaliraka oprava. — Sudbina je hotela, da se je jedan vrlo bogati rodjak mlade gospoje k-mladencem doselil i onde kanil u miru živeti. Ovi su ga liepo priieli i do smrti dvorili a on njima je za to ostavil ciali svoj, do pol milijuna vriedni imetak.

Gospodin pl. P. . . . žive još, te je posjednik velikih šest kućah u Beću. Sreća ga nije poohćila, baš tak, kuk ga negda nesreća nije mogla dole pritlanuti, te on rad svoje doživljaje prijateljcem pripovieda, a njegova vuglenarska oprava visi u jednom ormaru liepo spravljena, u jednoj od njegovih sobah. **Em. Kellay.**

pažnju obćinstvo ov oglas, sastavljen na američanku: „Na galge zmenom, ako su moja vina patvorena (delana folišna). Narod horvatski! Purgari prestolnice! Da se prestanete tužiti na vsake fele delanoga vina, to sam ja, kakti prijatelj obćega zdravja, odpri trgovinu s vinom. Pazljive činim osobito na veliku zaliku istrijski i dalmatinskih vinah i svih krajov Istre i Dalmacije. 10.000 krunah vu zlatu onomu, koji autentično prodaje, dokaže, da su moja vina folišna delana, kaj više, samoga sebe predajem sudu naroda, da me ili kameujuje ili sežgati da na lomači ili uapokon gilovtinirati, kak su to Francezi učinili sa Caseriom, Komu je življenje milo, nek nezaboravlja na adresu: P. Gašparović, tergovina vina na velko. Kukovičeva valica broj 8.

Produkcija duhana vu Kubi.

Minuloga ljeta producirano je na otoku Kubi 800 milijunov cigarah najfinije fele. Od toga je 40 milijuna komadah potrošeno na samom otoku, 118 milijunah komadah izvoženo je vu njeđinjese države (va Ameriku) a 142 milijuna komadah vu ostalje zemlje. Vrednost produkcije duhana zračunava se na 50 milijunah marakah.

Burna veznja „Miramara“.

Kak je javljeno, zpravila se je kraljica Jaltabeta 2. decembra o poldan vu Miramaru na svoju jahtu (damski), „Miramara“, da pojde vu Algir. Kraljica je medtamtoga morala zbog vihra na morju put prekinuti i drugi dan o poldan pristati vu luki vu Pulju. I vu času, kad je Kraljica ostavila Trst, vladalo je ondi burno vreme, ali se je činilo da bude oluje skoro prestala. Kad je jahta već bila na debelej pučini, bura se je povećala ter je jahta vsikak morala da izdrži silnu borbu, pokedob je za put od Miramara do Pulja 60 morskih miljah, koji drugač damski Lloydovi prevaljaju za 6 var, trebala je skoro punih 24 vure vožnje.

Suglasno javljaju iz Trsta i Flume, da je morje uzbivano burom, plovitba je delomce obustavljena.

Iz Pulja telegrafirali su 4. decembra: Zaradi neprestane bure na morju, koja po svoj prilici neće još koj dan minuti, odlučila je Kraljica, da se nebude vozila po morju, nego bude putovala željeznicom vu Trst i odnud izravno preko Italije vu Marseille. Tu se bu sela na damski francuskog društva, s kojim bu putovala vu Algir.

Pobégel arendator.

Jakob Weiss, arendator Fabrickevoga imauja Nagy Rippeny pri Pozonu; pobégel je vu Ameriku, ostavši 50.000 forinti duga. Weissu su obćenito držali bogatim i poštenim čovékom.

Kratke nevesti.

— Rumunjski major Basil Ponaru proneveril je nézdavnja 200.000 franakah pak je za tim iz Bukarešta pobégel vu Temišvar gde je kupil putnu kartu za Budimpeštu. Tu je izniknal.

— Vu Gradcu se je strefil leduogodišnji dobrovoljec Teodor Gerl. ar su mu odbili molbu za aktivirauje vu vojnoj služb.

— Bura (viher) vu Trstu dostigla je hitrinu od 86 kilometrov za jednu vuru.

— Englezki književnik Stradling strelil se je vu San Remu, ar je vu Monte Karlo izgubil na kartanju 300.000 franakah.

— Vu Rimu 6. decembra. a Rimski

otec papa u vezval konferenciju kardinalah, da večaju o sjedinjenju iato ne cirkve.

— Vu Parizu. 6. decembra. Od ljeta 1888 iskani talijanski mornar Alfredo Orsini, sin Orsinsija, koji je počinil atentat na cesara Napoleona III. vlovljen je. Orsini je vu pomorskom arsenalu vu Spezzu ljeta 1888. v noći s nožem vmoril tri svoje pajdase, a tri je ranil. Onda su ga in contumaciam obsudili na smrt.

— Vu Dráva-Vásárhelyu su zločinci vu velikoj oštariji po noći razbili stalna vrata, i siromašnomu slugi odnesli ladicu s opravom i s p nezi, koje si je siromak prisparal. — Poleg obćinskih stražanov, kak oni po noći pazu na imetek ljudstva, bi lahko vsaki mogel odnesti vse, do česa bi došel. Dobro bi bilo, da gospoda žandari bi iznenada koju noć malo pregledali. kaj se vu mestu dogadja.

— Kraljevna vdovica Štefanija stigla, je 26. novembra iz Beča vu Opatlju, gde kani neko vreme ostati. Kraljevni su doče kale zastupniki tamošnje kupališne uprave i kotarska poglavarsta. Visoka gospoja stanuje vu „Villi Angiolini.“

— Iz Madrida javljaju: Najznamenitesi uvremeni španjolski filozof, kardinal Zefirio Gonzalez, koji boluje od rak rane, leži na umoru. Već na protuljetje preglasili su ga jenkrat mrtvim. Gonzalezu su vezda 68 ljeta.

— Nakon dugog bolovanja vumrla je vu Varzinu kneginja Johana Bismark, tovaruica bivšeg prajzkog kancelara, kneza Bismarka.

Dobre zepne i sténe vure za fal oěnu moći dobiti pri Pollak Bernatu vuraru vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za fal oěnu:

Me kaj za kratek čas.

Mladi doktorant N., došel je iz Beča na ferije k svojim roditeljem, koji su vu jednom malom varašincu stanivali, šetalse je taj mladi doktorant pred svojom hižom po obedu jeden, i vu tom toga je došel do njega jeden stari doktor i rekel mu je:

— Mladi prijatelj, hodite s menom, ja imam težkoga betežnika

Mladi išel je odmah sa starim, i kak su obedva vu hižu betežnikovu stupili, rekel je stari doktor betežniku:

— Vi ste jeli jabuku, a znate da sam vam to oštro prepovedal.

Betežnik iznenadjen, od kud je to doktor mogel znati, priznal je, da je samo jednoga režnja pojel.

I mladi doktorant bil je začudjen, od kud je starec znati mogel, da je betežnik jabuku jel, ter ga zapital na povračku:

— Klarissime, molim Vas, povečte mi, kak ste znali, da je betežnik jabuku jel?

— Nu, pak ste né vidli belinje na peći.

Prešla su tri ljeta, a naš mladi doktorant zvršaval je već kakti diplomirani doktor praksu, vu istom varašincu.

Jednoga dneva žuril se je mladi doktor k jednomu svojemu betežniku, i srel je na putu staroga doktora, ter ga je zaprosil:

— Klarissime, ja imam težkog betežnika prosim Vas hodite zmenom

Starec je išel rad, i kak su vu hižu betežnikovu stupili, vikue mladi doktor na betežnika:

— Vi ste pojeli konja, a znate da je to pogibeljno za Vas;

Betežnik začudjen, oěgovori slabim glasom:

— Bog znjimi, gospon doktor, kak bi ja siromak pojel konja!

gZatem kak su obedva doktori betežnika pre ledali i vračtvo mu prepisali, povrnuli su se dimo.

Kak su iz hiže betežnikove izišli, zapital je stari doktor m'adoga:

— Za Boga miloga prijatelj, kak ste mogli tak slabom betežniku reći, da je konja pojel?

— Nu, kaj ste morti né vidli konjsku kožu za pećjum, odgovóril je mladi doktor.

Nije težek posel.

Prvi inaš: „Kaj misliš Ferek, to mora težek posel biti, kad majster hari malstrovicu?“

Drugi inaš: „Idi, bedak, da bi to težek posel bil, em bi gamj morali obaviti!“

Priredil:

Glád Ferencz.

Horvatsko magjarske izreke.

Horvat magyar mondatok.

Navada postaje nam drugom naturom — A szokás második természetünké válik.

Čuvajmose zlih navadah, — Tartózkodjunk a rossz szokások.

Privéimo se na ravno držanje tēla. — Szokjunk az egyenes testtartásra.

U hodu, za sédenja nigdar puklavo ne držime tēlo. — Járásban, üléskor sohase tart-suk görbén testünket.

S grbavim držanjem tēla moremo si bolest pribaviti. — A görbe, egyenetlen test-tartás által betegségeket szerezhetünk.

Zla je navada nokte grizti, s odprtimi ustmi posláati, peneze u zube primati, pre-više križati — Rossz szokás a körmöt rágni, tátott szájjal hallgatni, pénzt a szájba fogni, tulságosan kiabálni.

Dušeвна nagnjenja i strastvenost uplivaju, na zdravje — A lelki indulatok és szenvedéyek befolyuak az egészségre.

Radost i uhvanje ugodno dólju. — Az öröm és remény kellemesen hatnak.

Tuga, žalost, briga, sramota i bojazan mogu tēlo i dnh u bolest spraviti. A bú bánat, gond, szégyen és félelem testet leket, megbetegithet.

Srditost mnogo faliagah zrokuje. A harag sok bajt okoz.

Naglo i nenadno veliko dušeвно uzbudjenje more i naglu smrt prouzročiti. A hirtelen nagy lelki felindulás rögtöni halált is okozhat.

Učimo se vladati nad svojimi du evnimi nagnjenji. Tanuljunk uralkodni lelki indulat-aink felett.

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

HIRDETMÉNY.

Perlak község előljárósága részéről közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonát képező:

1. Piaczi helypénzszedési jog,
2. Halászat jog,
3. Közvágóhid és
4. Utczai kivilágítás

folyó deczember hó 23-án, délelőtt 9 órakor a községi irodában kezdendő árlejtés utján, 3 évre bérbe fog adatni.

A feltételek a községi irodában bármikor megtekinthetők.

Perlakon, 1894. deczember 10-én.

Krampats József sk.

Malek István sk.

jegyző.

627

biró.

Gabona árak. — Cena žitka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	5.70	—
Zab	Zob	5.50	—
Rozs	Hrů	4.50	5.—
Kukoricza ó	Kuruza stari	5.70	6 10
" uj	" novi	5.—	6 29
Árpa	Ječmen	5 50	—
Fehér bab uj	Grah beli	8.—	
Sárga " "	" žuti	6.50	
Vegyes " "	" změšan	5.60	
Lenmag	Leu	10.—	
Bükköny	Grahorka	6.—	

Nyilttér.

* E rovat alatt közlöttekért sem alaki, sem tartalmi tekintetben felelősséget nem vállal a Szerk.

Egészselyem, mintá ott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszövetek 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, koczkás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít póstabér és vám mentesen a privátmegrendelők lakására Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájc zba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltarthatnak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dícsőretet talált, és mindnyájak által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatószeret még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az uj, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvözö bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kérendő és minden egyes szekrény Horgony gyárijegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron

a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Turelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondlózó, Pythagoras stb. Az uj füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmaznak. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal“ ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár. Wien, I. Nibelungengasse 4, Rudolstadt, Nürnberg, Olten, Rotterdam, London E.C., New-York

Muraközi takarékpénztár részvénytársaság Csáktornyan.

A muraközi takarékpénztár részvénytársaság gyűjtő és előleg üzletének ötödik csoportját következő feltételek mellett alakítja meg:

1. Egy-egy részlet után betenkint 50 kr fizetendő, az első befizetés 1895. évi január hó 2-án veszi kezdetét.
2. A befizetések csakis 208 hétre terjednek.
3. A takarékpénztár egy-egy 104 frttal befizeltet részlet után közvetlenül a 208 hét lefolytával 114 frt 50 krt fizet vissza.
4. Az eképen 10 frt 50 krt kitevő kamat 5%, kamatozásnak felel meg.
5. Minden részlet után az egész összeg 114 frt 50 kr előleg adatik.
6. A szokásos alapítási költség nem lesz fizetendő. Tekintettel azon körülményre, hogy gyűjtő és előleg üzletünkbeni résztvevők egymás irányában egyetemes kötelezettségben nem állanak, továbbá hogy gyűjtő üzletünk legalább is 12 héttel előbb lebonyolittatik, ezen üzlet ugy a részt-, mint kölcsönvevőnek igen ajánlható.

A többire nézve gyűjtő és előleg üzletünk 1887. évi február hó 17 én kelt szabályai mérvadóak.

Kérjük tehát azon esetben, ha ezen csoportban részt venni hajlandó, miszerint nálunk jelentkezni vagy azt levélben velünk tudatni sziveskedjék.

Csáktornyan, 1894. szeptember 6-án.

A muraközi takarékpénztár igazgatósága.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Padusiczky Amália férj. Nagy Sándorné belatinczi lakós végrehajthatónak, Csury Mihály és társai végrehajtást szenvedett elleni 161 frt 34 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. járásbiróság) területén lévő VI. hegykerületi 727 tkv. 1533/6 h. sz. a. 363 frt a VI. hegykerületi 728 tkv. 1533/e h. sz. a. 91 frt és VI. hegykerület 729 tkv. 1953 h. sz. a. ingatlan 38 frt kr. kikiáltási árban az árverés telrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1895. évi január hó 9-ik napján d. e. 10 órákor a VI. hegykerületi községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság, mint tkvihatóság.

Csáktornyan, 1894. évi nov. hó 2 án.

626

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Muraközi takarékpénztár végrehajthatónak, Novák Ferdiand ugyis min. kiskoru gyermekei Novák Ilona, Mária, János és Ferdinand t. és t. szerinti gyámja és Dr. Hajós Ferencz ügyvéd mint az ismeretlen tartózkodású Novák Ferencz és Mihály részére kinevezett ügyvédnek végrehajtást szenvedők elleni 100 fit tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbiróság területén lévő csáktornyai 875 tk. 86/b hrsz a ingatlan 745 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1895 évi január hó 8 án d. e. 10 órákor.

a csáktornyai kir. járásbiróság telekkönyvtárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881 LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság.

Csáktornyan, 1894. okt. 30. 625.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a **RICHTER-féle TINCT. CAPSICI COMPOS.-t** (Horgony-Pain-Expellert) az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán biztos hatású háziszert nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a Tinct. capsici comp.-t (Horgony-Pain-Expellert) közvényűnél, orvsnál (tagzaggatásnál), keresztosontfájásnál, fej- és fogfájásnál, csípőfájdalomnál, fájdalomosillapító bedörzsöléséknél alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűléseknél is, mint levezető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult háziszertnek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszerárakban; Budapeston **Török József** gyógyszerésznél. — Csak a „Horgony“ védjegygyel ellátott üvegek elfogadandók. Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

POLLÁK BERNÁT

órák és ékszerész Csáktornyan,

Főter, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRA-

arany, ezüst- és chinai ezüst-áru raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

2 frttól, 200 frttig.

Legjobb szerkezetű svájci zsebórák.

F a l i n g a ó r á k.

Sürgőnyozim: Gottschlig Budapest.

Telefon 57-86.

GOTTSCHLIG ÁGOSTON

tea-, rum- és cognac-nagykereskedő BUDAPEST.

Központi iroda: IV. Vaczi-utca 4. sz.

RAKTÁRAK:

IV. vaczi- utca 6 sz.

V. Andrási ut 23

A „Mandarinhoz“

„Hong-Cong városához“

a városház-tér mellett.

a kir. opera átellenében

Kiviteli pinczék: X. Kőbánya, füzér utca 9. sz.

Kizárólagos bizományi-raktár Csáktornya és vidéke részére

Strahia testvér uraknál.

Közvetlen behozatalu valódi chinai és orosz karaván teák, Jamaica-, Brazíliai és Cuba-rumok, francia cognacok, likőrök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palaczkokban, eredeti árak mellett.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MŰRAKÖZ

Közlésdíjak árak:
 Egész évre 4 frt
 Fél évre 2 frt
 Negyed évre 1 frt
 Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtnak:
 Budapest: Goldberger A. V. és
 Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
 Schalek H., Duker M., Oppelk A.,
 Daube G. L. és társai és Herndl.
 Brnben: Stern M.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése.
 Ide küldendők az előfizetési díjak
 nyitlatterek és hirdetésai.

MAGYAR és DORVÁT NYELVEN MEGJELNŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
 Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Műraközi tisztai önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Műraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Hirdetések jutányosan számílatnak.

KARÁCSONY.

Szép vagy karácsony ünnepe, mert visszavezeted az embereket oda, ahol az élet örömei laknak: a szeretethez. Mert valóban nincs életöröm a nélkül, hogy az ember az emberi érzések gyöngeségein elágyulni ne tudjon.

A tudomány elménket hatalmassá teheti, de szívünk boldogsága a naiv hitből táplálkozik, mely a csodaszertűség bájával vonja fénybe illuziókat. Végre is minél tudósabb lesz a világ, a társadalmi nyomoruság annál sivárabb helyzetet tárja föl ugynevezett fölvilágosultságunknak s mi epe dünk egy cseppnyi boldogságért, a mely felüdit mint hervadt virág a nyári reggel harmatától.

A föld, melyhez a költő szeriut baj és öröm kötöz, sivár lenne a létért való küzdelem amugy is nehéz sebesülései között, ha az emberek értékét lángeszűkhöz mérnék, nem pedig szívűkhöz.

A fin de siec örült versenyében nívellalódik minden, még az állag-emberek lelke is, az ember szeretet nemes apostolai foglatok össze, hogy a maihoz hasonló varázsfényű napon az embereknek legyenek ünnepi hangulatai.

Még korán lesz a tulzott pessimismusnak egy kis erkölcsi nihilizmussal vádolni

ezt a kort: még nincsen vesze minden mindaddig, a mig lesz ünnepe az emberiségnek. Azért a ti nagy feladataitok, titek philanthrophoké, hogy az ünnepi hangulat legyen és maradjon.

Hogy minél általánosabb legyen a bethlehem-i jászol nagy öröme, legyenek nemes emberszeretettel rajta, hogy a legszegényebb kunyhó is megszerezhesse karácsonyi poezisét. A karácsonyfa misztikus világjánál ragyogjon a bájos öröm gyermek naivságában, öregeknél a boldog visszaemlékezésben, legyen az örömnék túlaradása önfeledt dörögés, csak le tudja rázni az ember a realismus keserű tudatát, azokat a hétköznapi gondokat, melyek az embert bűnnél alkalmoszerűen el tudják téríteni az idealismustól, a melyek csak vaddá, kárörvendővé és keserűvé tudják tenni az embert. És az idealismus melegenél vessen lobbót az emberszeretet melege. Nincs az emberiségnek boldogítóbb eszköze, mint ez. Szent karácsony, tanítsd meg szeretni az embereket.

Szép a karácsony ünnepe! A fenyőgalyak naiv gyermeköröme, a bethlehem-i mysteriumok, az egyházak ünnepies harangszava, mely hirdeti, hogy békeesség adassék e napon a jó-karatu embereknek. És ha a mai napon mind ezzel betelik a lélek, korán van az emberek morális elzülleséről beszélni. Oh, te szép keresztény ünnep, mely annyi embert visszavezetsz az athe-

ismus taposott ösvényéről. Oh, te szép karácsony éjszaka, mely annyi fásult szívet engesztelsz ki! Légy áldott te szent ünnep; te mindeneket megáldó isten köszönjük neked, hogy a fenyőgalyas szent karácsony lelki megenyhülésünkre, hitünk erősítésére megadtad.

A titek, boldog gyermekek a mai ünnep és a mienk, a kik boldogok vagyunk ti általatok. Örömnök egyesül a titekkel és ebben az ünnepi hangulatban hirdetjük, hogy az emberiség egyetemének erkölcsét nincs még okunk féltetni.

Van még ünnep a világon, a mikor lefosztja az ember lelkéről az élet harcának minden tapasztalását, a hitetlenség bacillusait, melyek a kenyérszerzés nehéz munkáiban minden alkalommal oly hatalommal irányítják a székszis felé az ember lelkét. Ünnepeünk tégedet legszebb ünnepe a télnek. Symboluma a tiszta emberszeretnek és legmegbízhatóbb diadala a hatalmasan érvényesülő demokraciának. Hies a megváltó is egy zsupfonatos istállóba született. De sohasból csupán emberi naival népeket vezetett be a humanismus nemes eszményébe. És évezredek után áll a filantroph, kereszténytan s te vagy ennek legfőnségesebb, legszebb ünnepe, szent Karácsony!

A „Műraköz” társasága.

Magyarok és románok.

(Károlyi Ella grófnő cikke a Paris de Revauben.)

Bizonyval nem ismeretlen olvasóink előtt, hogy a francia és angol sajtót a bukaresti román liga elárasztja a legtulzottabb rágalmazásokkal az erdélyi oláhok elnyomott helyzetéről. Ez indította hazánk főrangú hölgyét, hogy egy ilyen támadó cikk ellenében az előkelő párizsi folyóiratban megvédjen bennünket.

A külföldi, különösen francia lapokban hazánk rovására mostanság megjelent cikkeket, mi itt Magyarországon — csak mély és keserűséggel vegyes megütődéssel olvashatjuk. A minket környező, különböző, de ellenséges érzelű nemzetiségekkel való viszonyainkról, e cikkekből nyilvánított vélemények a francia közönség által — minden gyanu nélkül úgy vannak elfogadva, mint a részrehatatlan igazság kifejezése; hogyne bántana hát az minket, mikor mi látjuk, hogy ez mind alávaló hazugság! Ezen igazságtalan ítéletek — mert nem magyarázható másként az irántunk nyilvánított ellenséges érzelme támogatásai kényszerítenek engem arra a kötelességre, hogy bár közvetlen érdekek kapcsa nem is fűz bennünket Franciaországhoz, fájó szívvel kárhoztalom amaz ítéleteket, melyek Magyarországot és a magyarok felel a franciaországi sajtóba jutnak és a mely ismertetések minősége magyarázható ama körülményből, hogy határozottan ami legengesztelhetlenebb, mert legigazságtalanabb ellensége-

inkéül származnak. A midő ezt mondom, értem a dákóromanismus központját, mely Bukarestben székel és a panzlavisztikus irodalmat, melyek leginkább ártottak hírnevünknek, ha már egyéb rosszat nem tehettek. Mindaz, ami e két forrásból folyik szét, annyira egyoldalú és nyíltan rágalmazó, hogy azt hiszem, nem lesz egészen hasztalan dolog, ha a francia olvasók egyszer valahára már más szempontból is fogják ezen ügyeket előtűntetve látni.

Nem remélem föladatomat oly teljesen megoldani, miként az igazsághoz híven, hazám becsülete és hírneve szempontjából azt óhajtanám, nem pedig azért, mert azok, kik a mi királyságunk salávjainak és románjainak velünk való viszonyát régóta megszokták csak a lázadók szemével nézni, azok csaknem meggondolatlanok és nevet égesnek fogják találni, ha a legpontosabban annak ellenkezőjéről próbálja őket valaki meggyőzni. Ne feledjék nemzetök egyik közmondását: „A ki egy harangot hallgat, csak egy hangot hall.”

Igazságtalanság lenne azt el nem ismernem, hogy a mi oláh polgártársaink birhatnak tökéletesen alapos egyéni panaszokkal. Mint nemzeti- ségnek a mi oláhjainknak nincs és nem is volt sohasem okuk a panaszra. Ők tényleg élnek mind ama polgári jogokkal, melyeket a magyarok ugynevezett elnyomók, — visszavivhattak.

A multban, 1848 előtt, természetesen másként volt, mert az oláh mint paraszt, mint job bág robottal fizetett, de hát az, addig az ideig közös sorsa volt mindentéle parasztnak Magyarországon. De a szolgaság megszűnt, a parasztság — magyar, oláh, szerb, tót és másféle, a kik csak voltak Magyarországon, — egyformán szabad és polgár lett mind.

Azelőtt az oláhok helyzete kétségtelenül rossz-

szabb volt, de hát az egyforma volt a többi parasztokéval, mert a különböző nemzetiség dacára, különbség sohasem létezett.

Azonban foglalkozunk egy kissé Erdély bekebelezésével, mert itt egy gyakran ismételt hamis állítást kell kiigazítanom. Mi volt az az Erdély? Ez bizony egy kis Magyarország, sokkal függetlenebb, sokkal magyarabb és gyakran hazafiasabb, mint a másik rész és főleg azért nevezetes, hogy főleg ő vitte a főszerepet az osztrák ház ellen vívott harcokban — régen.

Térjünk azonban a főkérdésre, oláhjaink legnagyobb panaszára. Nem egyéb az, hogy kötelezve vannak az annyira gyűlölt magyar nyelvet az iskolában megtanulni, mert ezen kötelezés alól magukat fölmentetniek nem lehet, ha az államnak valamelyes hivatalnokai akarnak lenni. Ellenfeleinknek emez állítása, megvallom, tökéletesen igaz, hogy 1848-ig a latin nyelv használtatott hivatalos nyelvtől, csak hogy ebből aztán őket is éppen ugy érinti az a következtetés, hogy a régi idők ezen hagyományát csak nagyon későn semmisítették meg a magyarok — a helyett, hogy siettek volna — nagyon későn követték más polgáriassult államok példáját, melyek régtől fogva saját nemzeti nyelvöket élnek a régi holt nyelve helyett. De hát mi az, a mit mi minden hazánkfiától követelünk? Egyszerűen ismerni a magyar nyelvet mint az állam nyelvet és ennek következtében kívánjuk, hogy elemi iskoláinkban tanítsák az, az ő idegen nyelvök mellett, melyet a magyar állam sohasem vett tekintetbe, de a melyet azért senkinek sem jut eszébe az oktatás és egymás között való használat tekintetéből példákba szorítani. A polgáriassult Európához fölfebbezek most. Lehet-e ez másként? Létezik-e olyan ország, melyben az állam nyelve ne legyen kötelező? a

Elhasznált posta-bélyegek jótékony-sága.

Az elhasznált posta-bélyegek jótékony-ságának célja létesíteni azon pénzerőt, mely-lyel a független Congo államban működő rabszolgák elleni jótékony-ság, új gyarmatokat alapíthasson, mint a művelődés gyű-pontjait.

1890 november 1-én Szt.-Trudóban (Belgium) látott napvilágot az elhasznált posta-bélyegek jótékony-sága, a Berchmans-Szt.-János társulat néhány gyermekeinek üdvös kezdeményezésére.

Ezen származásának és első sikereiben szerény jótékony-ság azonban szükségképen oly jelentékeny mérveket öltött, miszerint arra a gondolatra jutott, hogy 40 millió elhasznált posta-bélyeg eladása által Congo-államban gyarmat alapíttassék 300 felszabadított rabszolga számára. A sajtó nem késett apostola lenni ez originális ideának és igen gyakran a kételkedő lelkek utópiáinak tartották ezen új jótékony-ság tervezetét mely ép oly idegenszerű céljában, mint a megvalósítására használt eszközeiben. Időközben a jótékony-ság mindjobban fejlődött s bámulattal szaporodtak fel a mindennemű érkező bélyegek kötegei. Európa minden országa, az Egyesült államok, sőt még Ausztrália is sietett a zsenye jótékony-ság iránt érzett rokonszenvüknek kifejezést adni azáltal, hogy hosszú évek alatt összegyűjtött posta-bélyegeket szerzetteté számára.

Három év zajlott le, mikor 1893 június 13-án a lapok fennen hirdették a fényes eredményt, hogy a 40 millió posta-bélyeg együtt van, s ez apró papírdarabkáknak 1892. februárban megkezdett eladása biztosítja a jótékony-ság teljes sikerét. Hála az

kollegiumokban ép úgy, mint az elemi iskolákban. Európa országai kedvezőbb ethnografiai helyzetben vannak, mint a mi országunk, ez kétségen kívül igaz, de hát ez mitsem változtat a jog kérdésében. Avagy nincsenek-e lengyelek, szlávok minden felé a német birodalomban? Nincsenek-e lengyelek, szlávok mindenfelé, finnek és tatárok az orosz birodalomban? Es ugy-e nem vonja senki kétségbe a két hatalmas ágnak azt a jogát, hogy az egyik német, s a másik az orosz nyelvet használhassa, mint az állam hivatalos nyelvét. Van-e Német vagy Oroszországban olyan — bár a legalacsonyabb fokú hivatalnok, kit megtüroének egy pillanattig is, ha az állam nyelvét nem ismerné? Következésképpen ezen elemi igazság szempontjából nagyon megítélhető az, hogy mit tartalmaznak azok panaszaik, kik magukat úgy szeretnék feltüntetni, mintha egy gyűlölt elnyomatásnak áldozat lennének.

Magyarország előtt két út áll. Vagy fönttartani és megerősíteni habozás nélkül és kifogástalanul Magyarországot a Kárpátokon belül, vagy elnyelni lassanként nemtelenül a keblén élőnközdő ellenséges népek által. Ha a magyarok lemondanak felségükről, ha gyávák vagy gyöngég lennének, azt fönttartani, mint nemzet elvesznének, mert a külső ellenség nem hiányoznék belső ellenségeinknek. Hanem hát nem mondunk le. Történelmünk elég tanubizony-ág erre, mert az nem egyéb mint makacs küzdelem a létért, olyan küzdelem, melyet szavakkal ecsetelni lehetetlen és a melyet a kerek világon más nemzet nem tud felmutatni. És ha tiszszázados küzdelem után Magyarország szemrehányást tehet önmagának, e szemrehányás bizonyára nem abból áll, hogy át-hágta volna jogait és elnyomta volna erőszakkal a szláv és oláh nemzetiségeket, hanem hamarabb abból, hogy nem fogta fel eléggé, miszerint itt rejteit erájének melyet folyton szemmel tartani, védeni és erősíteni kellett volna. . . .

A magyar nemzet jellemének egyik végzet-szerű alkateleme a rendkívüli közönyösség, nahát eme közönnyel könnyelműen és annyiszor hanyagolták már el hazánk valódi érdekeit s ezek között a törvényes és jogos kötelességszerű megtorlást, s ez irányban annyiszor okulhattunk saját kárunkra, hogy ezután bizonyosan ovatosabbak lehetünk. . . .

Domonkos János.

Isteni gondviselés áldásának, mely nagy dolgok létesítésére a legkisebb eszközöket is felhasználja, ime az elhasznált posta-bélyegek jótékony-sága által szerzett pénzerő lehetővé tette 1894. január hóban, hogy megkezdhetők a gyarmat alapítását.

A Felső Congóban az új gyarmat 400 hektárnyi művelhető területen fog létesülni, melyet a független állam e célra engedett át. A gyarmatot kezdetben egy templom, egy iskola, egy árvaintézet s lakóházak fogják képezni. Az ifjú házaspárok azon fiatal emberek és leányok összeházasítása által fognak képezetlni, kik a független állam különböző helyein levő árvaintézetekél tényleg látogatják; és lassan-lassan a gyarmat mind nagyobb mérveket fog öltetni s lakói az egykori rabszolgák mindig áldani fogják az igazi művelődés jótéteményeit.

Az újabb gyarmatok ez első köré fog-nak sorakozni s így a szerencsétlen Afrikának egy új része fel fog szabadulni a rabszolgaság igája alól.

Kitűzött céljának elérésére a jótékony-ság elfogad elhasznált posta- és okmány-bélyegeket, valamint levelező lapokat, melyeknek kegyes elküldéseért kéri a jószívű emberbarátokat; e célból minden nemes-szívű emberhez felhívást intéz, mivel a cél melyet követni óhajt, az egész emberiséget érdekli.

Az igazgató-tanács nagy hálával fogad minden oly ajándéktárgyat is, mely a gyarmat ellátására jó szolgálatot tesz, s a mely létrehozza az előbbi rabszolgák pénzerejét, ilyenek: (különösen élénk színű) szövet (szélek) darabok, melyek a négerek öltözé-keinek anyagát képezik: gyöngyök, apró üvegáruk, ócska író-tollak, fémpapírok, szivar végek stb.

A mi a bélyegeket illeti, különösen felkérjük a szíves jótévedőket, hogy,

1. ször: az e használt levél-, újság és okmány bélyegeket, ugyazintén a levelező lapokat el ne dobják, hanem azokat meg-örizni sziveskedjenek (Hány száz meg száz forint pusztul el évenként egyedül Magyar országon azáltal, hogy az elhasznált levél-bélyegek nem gyűjtetnek, melyek csekély fáradozás mellett oly nagy jótékony-ságot szolgálhatnának!)

2. ször: hogy a bélyegeket ne tisztítsák és össze ne kössék, hanem a borítékok, illetőleg a címszallagokról egyszerűen le-tépvé, összekeverten csomagolják be. Tehát nem az egész levélboríték, hanem csak maga a bélyeg kérietik.

A mindenféle ajándék és küldemény a következő címre küldendő: Van Mons Alf-réd urnak, állami tanár. Turócz Szt. Márton.

Különfélék.

Boldog ünnepeket kívánunk a karácsonyi napok alkalmából lapunk minden olvasójá-nak! Legyen minden családban béke, szer-etet, öröm és megelégedés a kis Jézus születése emléktünetepén! Boldog ünnepeket!

Áthelyezés. Az igazságügyi miniszter Rupp Lajos zsigetvári ki-járási-bíró-sági al-jegyzőt saját kérelmére a csáktornyai járá-s-bíró-ághoz áthelyezte.

— **Dr. Barcsicska Kálmán** kir. tanácsos tanfelügyelő ur e hó 19-én az esti vonattal Csáktornyára érkezett, hogy jelen legyen a képezdében megtartott póttanképesítő vizsgán s részt vegyen az igazgatótanács ülésén. — Ugyancsak e hó 17-én Mura-Szt Kereszten volt a tanfelügyelő ur, hol a királyi mérnök és járási főszolgabíróval együtt az ottan

felállítani tervezett állami iskola helyisége érdemében tárgyaltak. E hó 16-án pedig az alsó-lendvai polgári fiúiskola államosítása ügyében tárgyalt tanfelügyelő ur az ottani községi iskolaszékkel. Ugy halljuk, hogy az építkezés már tavaszkor megkezdetik.

Tanítóválasztás. A mura-királyi tisedés-ben volt másod tan tói állásra e hó 16-án egyhangulag Horváth Ferencz tapolczai okl. tanító választatott meg.

A calamogyei gazdasági egyesület tisztújító közgyűlésén elnöknek újból a megye fő-s-pánját, Svastits Benőt választotta meg, az ügyvezető elnök Háczy Kálmán, titkár Orosz Pál, pénztáros Csutor János lett.

A csáktornyai társaskör helyiségei mult vasárnap bucsájtattak a tagok rendelkezé-sére. A „Hattyu“ vendéglőben a társaskör céljaira berendezett helyiség az igényeknek teljesen megfelel s a tagok szép számmal igénybe is veszik azt. A tagok száma 80. A társaskör választmánya és vigalmi bizott-sága elhatározta, miszerint a tagok és csalá-daik részére Sylveszter estélyén házi es-télyt rendez, melyre a tagok részéről ven-dégek a vidékről meghívhatók.

A csáktornyai keresk. líjak önképző egy-lete 1895. január hó-én a „Hattyu“ szálló dísztermében jelmez-táncestélyt rendez. A meghívók e hét folyamán küldetnek ki, és a kik olyanokat feledékenységből nem kapnak és arra igényt tartanak, szíve kedjenek Hirsch-mann Henrik exyleti titkárnál jelentkezni. Az estély tisztá jövődelmének fele a városi kórház-alap fele pedig az egyleti könyvtár-al p javára lesz fordítva. Megjegyeztetik, hogy a hölgyek jelmez nélkül is szívesen látatnak.

Meghívó A szegény tanulókat segélyező egylet Perlakon a társasköri helyiség nagy-termében 1894. évi december hó 31-én, saját pénztára javára tombolával összekötött zártkörű Szilveszter estélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor Belépti díj 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirdapilag nyugtáztatnak. — „Ki világi jókkal bír s felebarátját inségben látja és szvét bezárja előtte, miként lehet azzal Istennek szerelmese? „Istennek ad kölcsön az, ki a szegénynek ad.“ (Zsolt.) — Tekintettel a jótékony célra, a t. közönység tisztelettel kérietik, hogy bármily csekély értékű tom-bolatárgy ajándékozása által — melyek t. Sipos K. gyógyszerész urhoz küldendő — az egyletet felebarátai ténykedésében támog-atni kegyeskedjenek.

A milleniumi kiállításra, mint lapunk mult számában is megemlítettük, Horvátország-ban is erősen készülnek. Ujabbán arról értesítenek bennünket, hogy a megye főis-pánja Dolanski tanárt megbizta, miként Varazsdmegyében levő régi uri házakat templomokat, irattárakat keressen fel s ku-tatásokat eszközöljön, hogy a nevezetesebb régi okmányokat s egyéb történeti nevezetességű régiségeket összegyűjtve a bu-dapesti kiállításra felküldhesse.

A szomszédból Varazsdi szomszédaink tudvalevőleg 1895 ben Varazsdon gazdasági és iparkiallítást szándékoztak rendezni. Ebben az ügyben a mult héten Rubidó-Zichy főispán elnöklela alatt gyűlést tartottak, melyen egyhangulag elhatározták, hogy tekintettel az 1896. évi budapesti millenárius kiállításra, a megyei kiállítást elhallasztja. Ugyanily értelemben s ugyanebből az indok-ból nyilatkozott a kiállítás elhallasztásáról a horvát bán és a zágrábi kereskedelmi kamara is

Walsz Samu helybeli lakos házában tartott lakodalom alkalmából Löbl Rézsó, Pulai Henrik és Hirschmann Henrik földiek indítványára, a helybeli szegény gyermekek felruházására 10 frtot gyűjtetett össze, mely összeget a fent említett urak kezeiből átvetttem és a szegény gyermekek nevében a jószívű adakozóknak ezután mondom köszönetet. — Gáspárics János, Csehovecz község bírja.

Színház Csáktornya. Monory szinigazgató társulata folyton telt ház mellett játszik. E hó 18-án volt a bemutató előadás. Előadott Karczag Vilmos „Lemondás” című színműve. A szindarab értékét emelték a szereplők, akik öntudatos játékaik által a közönség tetzését úgy az első, mint a következő szindarabokban megnyerték. — Deczember 14-én színpadra került Gerő Károlynak a „Próbaházasság” című énekes színműve, melylyel élvezetes estét szereztek a jelenlevő közönségnek. Szombaton a „Kis alamusi” operett adatott. A zenekar jó, a szereplők nagy igyekezettel játszottak. Vasárnap színpadra került az „Uj honpolgár” című bohózat. Vasárnapi közönség számára készült darab. Hétfőn „Charley néne” adatott. A közönség a három diák csinain nagyokat nevetett. Kedden a „Dragonosok” cím alatt egy régi mulató szindarabot elevenítettek fel. (A tiszt urak a zárdában). Az előadás sikerült. — Szerdán színpadra került Herczegh Ferencz színműve: „A dolovai nábob leánya”. Az eddig előadott darabok között a legsikerültebb Közönség közepes számban. Csütörtökön adatott a „Madarász” előnyösen ismert operett. Telt ház mellett. Az előadás minden tekintetben sikerültnek mondható. A színtársulat tagjai: Monory Sándor igazgató és neje, Ágotay Ferencz Bombai G. Kiss Nándor, Lendvai Nándor és neje, P. Nagy Linda, K. Zádor Róza, Márkus Ilona, Palotai Andor, Szilágyi Aladár, Szalóky Dezső, Csanádi Lenke, Kölcsei Elvira, Szilágyi József, H. Illósi V., Tomanóczi, Zágonyi K. sat.

Gudovscyn egy ujjonnan feltalált szer a tüdő és gégefő hurutja és tuberkulózis ellen. Ezt a szer az észéki kir. országos kórházban dr. Schwarcz J. egészségügyi tanácsos a legnagyobb sikerrel kipróbálta és az eredményt az évi szeptember 12-én 5730. sz. a. kiállított bizonyítvánnyal igazolta. E kitűnő szer kapható: Budapesten, Molnár és Moser korona herozeg-utca 9.

— **Halálhír.** Steinauer József katori tanítót súlyos csapás érte, midőn f. hó 18-án rajongásig szeretett kis fiuk, hüléstől kapott tüdőhurutban, jobblétre szenderült. Vigasztalja a példás szülőket a Mindenható szent akarata, ki elvesztett szeretettüket, az angyalok sorába iktalta.

Államvasutak igazgatósága. A magy. kir. államvasutak igazgatósága kéri az utazó és szállító közönséget, hogy úgy sajtát, mint a vasuti szolgálat érdekében a szállításra feladott podgyászokon a rendeltetési állomást, egyéb darabárukon pedig ezenkívül még a címzett nevét, polgári állását és lakását megfelelő címfelirattal a maga részéről is kitértetni sziveskedjék. A cím legalkalmasabban magára a burkolatra vagy az arra egész terjedelmében ráragasztandó papírra irandó, s csak ha ez nem lehetséges, szükséges azt a darabhoz erősítendő fatáblácskára, bőrdarabra, vagy erős lemezpapírra írni. A közönség a vasut ily irányu támogatása mellett a helyes kiszolgáltatást nagyban megkönnyíti és gyorsítja, s különösen garanciát szerez magának arra, hogy a vasuti közegek által aránylag igen rövid idő alatt végzendő felvételnél előforduló, teljesen

ki nem kerülhető téves bárczázások és elhurcolások lehető legrövidebb idő alatt kideríttessenek és helyreigazíttassanak. A kárakonyi és ujévi ünnepek alkalmával rendkívüli mérvet öltő podgyász- és gyorsáru forgalom különösen kívánatosá teszi, hogy a t. közönség ezen kérelmet figyelembe vegye.

Karácsonyi ajándékok gyermekeknek legcsebbebb előfizetni. „Az En Ujságom”-ra, Pó a Lajosnak a gyermeklapjára. — Nagyon olcsó, rendkívül tartalmas, értékes és kedves ajándék ez a gyermeknek. Nem muló értékű az mint a játék vagy egyéb csecse-becse, melyet minden vasárnap reggel türelmetlenül vár a gyermek. Tele van ez az ujság mesével, verssel, regével, sok-sok szép képpel, s mulató apróságokkal. — Az En Ujságom előfizetési ára negyedévre 1 frt s ezért tizenháromszor köszönt be a gyermekhez, tizenháromszor okoz az neki örömet minden negyedévben.

Megyei rendes közgyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága deczemberi rendes közgyűlését Svasits Benó főispán ömeltóságának elnöklété alatt f. hó 10-én és folytatólag f. hó 12-én tartotta. Elnöklő főispán ömeltósága üdvözlőlvén a szép számmal megjelent bizottsági tagokat s utalva a tárgysorozatba felvett fontosabb ügyekre, a közgyűlést megnyitották nyilvánította. A közgyűlés első tárgyát az 1876 évi VI. toz. 4. §-a értelmében a közigazgatási bizottság választott tagjai sorából kilépő öt tag helyébe új tagoknak titkos szavazás útján eszközöndő választása képezte. A kilépőt öt tag: Bogyay Máté, Hácsy Kálmán, Skubliós Gyula, Skubliós Jenő és dr. Vízlendvay József közigazgatási bizottsági tagoknak újból megválasztattak. A pacsai járás 42 községe a járás székhelyén telekkönyvi hatósággal felruházott kir. járásbíró és adóhivatal felállítását kérelmezi. A szent gróthi járás községei szintén külön járásbíró és adóhivatalt kérelmeznek s kérvényük támogatását kéri a közgyűléstől, amely a két kérvényt együttesen tárgyalta. A közgyűlés elhatározta, hogy a pacsai járás községeinek kérvényét az illetékes miniszteriumhoz pártolólag fogja felterjeszteni, míg Szt. Gróthra nézve külön járásbíró és adóhivatal felállítását nem kérelmezi, hanem csupán azt, hogy nevezett járás székhelyén a szolgabíró megmaradjon s az alispánt megbizta a szent gróthi járás oiy kikerlektési tervezetének elkészítésével, amely tervezet szerint a járásba felveendő összes községek mind a sümegi járásbíróhoz és adóhivatalhoz tartozzanak s így csak közigazgatásilag képeznének külön járást. — Előterjesztett Eitner Sándor bizottsági tagnak az érdekltség nevében beadott kérvénye, amelyben a sümeg-szombathelyi h. é. vasutnak segélyezését kéri oiy módokban, mint a vármegye az eddigi h. é. vasutakat segélyezte, — a közgyűlés 62 szóval 49 ellenében a szóban forgó vasut segélyezését határozta el. — Az igazoló választmány elnökévé az 1895. évre Szigethy Antal, tagjaivá Bosohán Gyula, dr. Csinder István, Nagy Károly főispánilag kinevezettek, míg a közgyűlés részéről Botfy Lajos, Cautor János, Fischer László, Handler István és Krosetz János tagokul megválasztattak. — Alsó Domboru község által a Waiser féle tűzoltószergyár részvénytársaságtól vett tűzoltó szerek vételáráról kiállított kötelezvényt a közgyűlés jóváhagyta. — Nagyatud, Tótfalu és Zrinyifalu községek folyamodványa a Csáktornya—zrinyifalu községi közlekedési utnak a törvényhatósági utak hálózatába leendő felvétele iránt — a csoportosítási eljárás megindítása végett az alispáni hivatalnak kiadták.

Közigazgatási bizottsági ülés. A megyei közigazgatási bizottság deczember havi ülését Svasits Benó főispán ömeltóságának elnöklété alatt f. hó 11-én tartotta. Az alispán havi jelentés felolvasatván, az helyeslőleg tudomásul vétetett. Kir. tanfelügyelő jelentése szerint ezen időszakban a miniszter elrendelte a balatonfüredi „Erzsébet” szeretetháznál a fertőzöbetegek részére szükséges elkülönített helyiség, valamint a főköntézetnél szükséges több helyiség műszaki felvételét. — A molnárii állami elemi iskola felépítésére vonatkozó szerződés jóváhagyta. — A galamboki r. kath. iskola felépült s rendeltetésének átadatott. — Ezen időszakban volt Csáktornya, ahol a tanítóképezde több ügyével foglalkozott. Ugyanítt szerveztetett a menedékházak szentesére képezendő egyének tanfolyamának köze, anyaga és egész kivitele. — Az egyházi főhatóság kiküldöttjeivel részt vett a katori r. k. iskola személyi ügyeinek elintézésében. — A helyszini adatok

begyűjtésével pótolta az Alsó-Domboru község által kért állami iskolára vonatkozó okmányokat. — Kir. segédtanfelügyelő meglátogatta a lenti r. k. és izr., a lenti—szombathelyi, kerka-teskándi, kerka-szathalyfal iskolákat. Utóbbi két helyen halaszthatlan tavaszkor az iskolaépítés. — Az évezredes országos kiállításra vonatkozó ujjab miniszteri rendelkezés alapján az érdekelte tanintézeteket felhívta. — A miniszter ezen időszakban az alsó-lendvai áll. segélyzett községi polgári fiúiskola államosítását kimondotta; a város által felajánlott telek telekkönyvi felvétele, a gondnokság kinevezése, a város készpénzbeli ajánlatának befizetése, az építkezés iránt leendő javaslatra nézve a kir. tanfelügyelőséget felhívta. — Kir. tanfelügyelőnek a tanítói árváknak a tanítói árvaházba való felvételére vonatkozó miniszteri rendelet alapján megtett intézkedése tudomásul vétetett. — A pénzügyigazgató jelentése szerint a vármegye területén november hóban adóban befolyt 509.446 frt 12 kr. — Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál október végén hátralékban volt 2976, novemberben beérkezett 2.874 s így elintézés alá került 5.650 ügydarab, amelyből november hóban feldolgoztak 2.890 ügydarabot és így november végén hátralékban maradt 2.660 drb.

A lokomobil- és oséplőgépek tanfolyama, melyet az állami ipariskolánál a Nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. Ministerium évenként rendezni szokott, január hó 2-án nyílik meg s március hó végéig tart. E tanfolyamon a gőzmozdony (locomobil) s a különféle rendszerű oséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni. Tanulóknak felvételnek a 18. életévüket betöltött, írni, olvasni tudó lakatosok, kovácsok s különböző gépgyárak főbb munkásai, továbbá gazdaságtek, birtokosok, géptulajdonosok. A belépők erkölcsi bizonyítványt tartoznak előmutatni, a nem önálló munkások ezenkívül, ha munkában állanak, a munkaadótól kiállítandó munkabizonyítványt, ha nem állanak munkában, munkabizonyítványt tartoznak bemutatni. A tandíj 5 frt, a mit előzetesen, a beiratkozás alkalmával kell lefizetni. A beiratások f. évi deczember 15-től január 2-ig tartatnak az intézet helyiségében (Budapest, VIII. kerület, Népszínház-utca 8. sz.) Vidékiek a tandíj és a bizonyítványok beküldése mellett levélben is iratkozhatnak. A vidékről jövő tanulóknak január 2-ig nem szükséges személyesen megjelenni az intézetben.

A legszebb ajándékok. A vidéki közönség, mely mostanában tömegesen rándul fel Budapestre, hogy karácsonyra és ujévre bevásárlásokat tegyen, a különböző osabitó hirdetési ajánlatok között alig tud választani, — alig tudja magát elszánni rá, hogy mit vegyen övének. A kirakatokban szebbnél szebb tárgyak láthatók, de talán valamennyi között legszebbek a Sternberg Armin és Testvére-féle Kerepesi-uti hangszer ipar telep kirakatában láthatók. Egy egész házat foglal el a nagy vállalat, dusan felhalmozva ugy a földszinten mint az emeleten a legkülönfélébb zenekarbéli s műkedvelői hangszerek az összes réz és fa-fuvó, verő és vonó hangszereken kívül zseniális combinatóju dísz és játékhangszerek, harmonikák és harmoniumok mechanikai zenélő művek, magától játszó zeneeszközök melyeken egész operákat lehet lejátszani, zenélő madarak melyek a legszebb dalokat füttyülnek stb, egyik legszebb és legérdekesebb tárgya az egész ipartelepnek egy nickelből készült karácsonyfa állvány mely ünnepies zenekísérettel mellett lassu ütemben forgatja a karácsonyfát. Ár 25—32 frt. Ennél szebb karácsonyi ajándék alig képzelhető. Az üzlet maga valóságos látványosságot képez, melyet a közönség csoportokban néz és különösen este kélt feltűnést, midőn az egész ipartelep villamos fényárban uszik megvilágítva az egész térséget. Es a kereskedés a fővárosban annyira népszerű és kedvelt, hogy mostanában mindég zsúfolva van, a személyzet alig győzi kiszolgálni a közönséget.

— **Gapunk mai száma**hoz a „Magyarország” politikai napilap előfizetési felhívása van mellékelve. Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

U uredniku može se svaki dan
govoriti med 11 i 12 vurom. —
Sve pošiljke tiskane se nadražja no-
vinah, naj se pošiljaju na ime
Margitai Josefa urednika vu
Čakovcu.

Izdateljstvo:
Knjižara Fischel Filipova kam se
predplata i obnove pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplata cena je:
Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt
Pojedini broji koštaju 10 kr.
Obnove se poleg pogodbe i šal
računaju.

na hrvatskoj i mađjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Božić.

Sveto pismo, ta knjiga nad knjigami, naprvo nam postavlja novu, do vezde nevidjenu zvezdu, koja se je na svetu božićnu noć pokazala nad pokrajinom Judejom. Ta je zvezda dopeljala do betlehemske stalice tri kralje, koji su tu vu jaslicah našli Zveličitelja svēta; doneli su mu svoje dare: tamjan, zlato i plememitu mast poklekli se pred njim, ter su mu se poklonili.

Od te svete vu Betlehemu noći svēti se kakti svetlost odnove ome zvezde božićno slavje črez vekove tamnoga svēta, rassvētljujući mu tugu i nevolju.

Poleg sve naobrazene i čudoređne vrline pojedinih, odebranih licah, ostalo je poganstvo pusto kak neobdelano i sněžno polje; ogrezlo je bilo vu mrskoj pohlepi za vužitkom, vu nasilnoj okrutnosti; svēt je počival kakti vu zimskoj smrzlavici senjal je smrtni sen, dok Jesus nije postal čovēk, dok nije odpočel novi način života, dok nisu nastali novi odnošaji med narodi.

Dělnikom tih novih blagodatnih tvor bah čelo je denešnje pokolenje ljudsko, pak obuzeti genjenim čutenjem ljubavi i naděh-njeni čuvstvom zahvalnosti, dičiju ljudi vsako ljeto rodni dan Zveličitelja Veselo spēvanje: „Dika Bogu na visini, a mir i veselje ljudem vu nizini, koji su dobre

volje!“ glasi se iz milijunah grla, vu svih jezikh širom celoga svēta Svetlost se toga velikoga dičenja rassvētila kak zvezde širom svēta Blažeci i kroteći strasti ljudske ba rem na kratek čas dvēh danah izjednačuje to dičenje vse neprilike med narodi, tiši jagmu, pretrgava neprilike vu javnom životu. Još više utječe to slavje vu život pojedinca. Pak jeli je i jeden takov dan, koj bi đeci ljepši i veličanstveniji bil? Gdo bi prem silil, gdo bi opisal blaženstvo časa, kad đete, puno znatiželjnosti i ufanja, vodjeno vjernom rukom brižljivih roditeljah priatupi k božićnomu drēvcu? To se drēvo prelēva svetlom svećicah i sjajem nakita, a njegova sjena pokriva jaslice s detešcem Jezusom. Kak li se žare oči đece sa čista veselja, kak im je puno srce blažna i radostna čutenja! I odraslog čovēka, gledajući to, obuzimlje nekakvo čuvstvo, onj se zmišljava otčinskoga doma, svoga nedužnoga dēinstva; veselašnjost, koja vu neprilikah i borbi boravi, pretrgne mu se na božićno večer vu mirnu prošlost. čini mu se ono blaženo, spokojno doba dēinstva: pričinja mu se, da čuje sladke reči materinih vustah i nekoč vu nedužnosti izgovorjene molitvice svojih dēinskih vustah, pak na-dehnut vērom i ufanjem obrađa poglede svoje k nebu k včnim zvezdam.

Zaista, uspomene na dēinsko božićno slavje jako sivi vu psima čovēka; svēto,

koje se sveđiljno iz božićne svēde širi, tulike je sladke, tajinstvene i preobladene snage, da čovēk i na svom težkom putu vu tudjini, vu najtežem položaju, vu naj-lakšoj borbi, božićno slavje oeni. Vu pra-sumah i velikih gorah Amerike, vu pjesčanoj žegi i velikoj pustoši Afrike, vu prestranoj, nepreglednoj ravnici oceana, v sredini sm-rtne tišine ledenih krpah severnoga polara, vu silnoj žari ekvatora: vsigdi našemo čovēka putnika, koji na božić obustavlja korakaje trudnih nogah svojih; pak na mesto da svojom knjatom miselja hladi po daljini, svraća ju k samomu sebi, ter na božićnu aku svojeg srca vužije svēću ljubavi, svēću miloga sjećanja, ili si đela prvi bo-žićnoj k od lepeznog lista, palme, od smre-kine grančice.

Pak kak god na velikoj rēki Amazonk morskoj pustoši Atlanskoga oceana, kak od na vrućoj obali Brazilije i na ledenih oljazah severnoga skrajnika: tak se još i a jezere drugih mēstah, širom zemeljskoga ovršja, najrazličitijim načinom, po stari-nkih navadah diči božićno slavje.

I naš obuzimlju isti osjećaji; gledimo i nastojmo o tom, da se neoskvrnani ob-čuvaju i verno zveršavaju od starov ostavu liene nam lijepe navade i običaji, pak vu to ime od srca kličemo vsm: Jezus se je narodil! Srećen i vesel naj vam bude božić!
Glād Ferencz.

ZABAVA.

Zsubri Józsi.

Najpoznatiji razbojnik po imenu, je u našem puku Zsubri Józsi, pak sem zato, jer u pripovesti razbojnika trebram, vzal, da je to tobož bil Zubri, kojega ovde i imenom navadjam, za da se bu lagije pripoviedati dalo.

Jednoć dojde Zubri, dakako nepoznat u krčmu, sedne se za stol, podboči glavu na ruku te razmišljava, kak ga je ov i on pajaš postavil te kak je sad sam samcat ostal. „Ne“ — misli si: — „Već se danas nikomu vie-rovati, i ako bi človek mislil; ov ili on je pošten, tak baš on, kojega za postenoga držiš, je najveći hancut.“

Dok je on tak razmišljaval, dohadjali su ljudi jedan za drugim u krčmu te su pili koji staro, koji novo. — „A jeli vi znate“ — veli jedan — „da se u našoj okolici, od nekoliko dni već Zubri zadržava i u obližnjih šumah skriva. Zutra bude lov na njega, svi su pozvani s puškami, gospon školnik baš sada svoju svaže, sem šel mimo, pak sem videl a gospon Terboez su svoju sad nosili k kosaču, da njim kokota gore zkuje. Gos-poin sudac, esknot, pisari, i svi drugi, koji

imaju ciele puške, budu sutra šumu obkolili i Zubria vlovili, — ako se bu dal.“

Zubri to poslaša te si misli, da me nebi tko ovde sad prepoznal, jer onda sem i bez Terboezeve puške bez kokota, zgubljen. Drugi pivec opet reče: „To je opet krika za nikaj, — em Zubri sa svojom družinom sedi u vuzi u Váczu — Zubriu odlehne — Hvala Bogu nije prepoznal.“

U tom dojaše na liepom sivcu mlinar iz Srdišča u krčmu. To je debel, mlad, u obrazu čerlen kak jabuka i u obče zdrav kak karika čoviek. On stupi u sobu te čuje, gde se o zubriu spominaju, zatim veli: „Od tog Zubria sam već tolko čul govoriti, — ja bi toga čovieka ipak hotel jedan krat videti.“

„Šamo pazi, da ga nebuš prije videl, nego ti bu drago“ — veli mu na to jedan izmed pivcev — „Em ti je i onak, kak se čuje, u ovoj okolici.“

„Ah“ — odgovori mlinar — „Ja još za dana pojdem čez šumu, a onda dojdem na ce-tu, pak ako bi još zvihu toga mi se kaj takvoga hotelo pripetiti, ja mojemu sivcu dam ostruge, pak ga niti deset Zubriov nes-destignu.“

Kad je to Zubri pri drugem stolu sam sedeci čul, pozove krčmara, zapita za račun plati, stave se i otide od nikoga prepznan u šumu. Usput se sretno z jednemi prosjčkemi kohl, na kojih je prosjak bez noge sedel a

polag njega je u kolih ležala batina, po ko-joj je hodil, kad je iz kol šiel. „Dajte mi prijatelj“ — veli mu Zubri — „vašu kuku, evo vam forint za nju. Ne daleko od ovud sem idući krivo stal, pak me sad noga tak boli, kad stanem na nju, da bi svaki krat zakričati. U prvom selu vam kolaj za pet-deset krajcari drugu novu napravi.“

Prosjak mu odmah za forint svoju kuku proda te se razidu. Ne daleko aretau dva pijani vandravci Zubria popevajuć te i on dalje otidu.

Kad je Zubri u šumu došel, obesi svoju kuku visoko na je nu svrš na hrastu te se sedue polag puta, kakovih deset korakv od-hrasta, na koj je kuku obesil, i potegue lievu nogu, k-sebi tobož da je betežna i on na nju nemre stati. Sad najedan krat dojaše putem na svojem sivcu mlinar, te si zado-voljno podfučkava. Kad pak dojde do miesta sde je Zubri sedel, zaprosi ga ov plaćućim glasom: „Budite dragi prijatelj tak dobrar, pak včinite čielo milosadati jednomu si ro-maku šepavumu. Dva pijani vandravci, čoje ste valjda i vi sreli, su mi sve moje krajcare koje sem na prošnji dobil, oduzeli, a jer im je to premalo bilo, su mi moju kuku tam na on hrast hitili, gde se je med zvršjam zadržala, a ja sad širomak bez nje nemrem niti korak napraviti, diči aj sam po nju iditi. Budite tak dobar, pak mi ju nečim dosegnite.“

KAJ JE NOVOGA ?

Dobre svetke !

Svim našim poštovanim čitateljem, prijateljem, i suradnikom želimo dobre i srećne božićne svetke i na svaku hižu i familiju Božju blagoslov!

Kraljica vu Algiru.

Kraljica Jalkabeta stigla je, kak je već vu kratko javljeno, prešetnog četrtka na francoskom prevoznom parobrodu (damsifu) „General Chanzy“ iz Marselja vu Algir. Prevoz bil je hiter i lehek, makar je morje bilo vrlo nemirno. Kraljica je vu pratnji svoje dvorske gospe, grofice Sztáray, vu kočijah pošla vu svoj hotel vu gornjem gradu Algiru, koj nosi ime Mustafine četvrti. Odovud se pruža ljepi vidik na morje i na okolišne vile. Čuje se, da bude kraljica ostala dva meseca vu Algiru, a zatim pojde na francosku Rivieru, gde ju bude opet pohodil kralj.

Nadherceg Otto

Nadherceg odputoval je iz Beča vu Trst, gde se je ukrcal na Lloydov damsif „Beatriks“ i na njem odputoval vu Egip tom, da se onda oporavi od posledicah netom preboljele influence. Vu pratnji nadhercega nahadja se samo komornik i oberlatnant barun Berg, ter tjelesni jagar Selcer. Sam nadherceg putuje pod imenom baruna Kleehofa. Boravek vu Egiptu za vezda je opredeljen na tri tjedne, ali bi se mogel i produljiti.

Vu Rimu, 6. decembra

Rimski otec paa pozval je kardinala Rampollu, Ledochovskoga, Vinaenza Vanutellia i Galimbertia, koji su bili nazočni zadnjim konferencijam istočnih patriarkahi vu sjednici. Vu toj sjednici ustanovjeno je sredstvo, kojim se zaključek spomenutih konferencijah izvršuje. Zaključeno je (dokončano je), da se izdade apostolska konstitucija, koja se bude za par dnevor preglasila.

Apostolska konstitucija o istočnih cirkvah sadržava 18 kotrigov s kratkim elogijem o crkvah. Kotrighi odredjuju suspensum a

diviais za onog latinskog svećenika, koji proba, da sjedinjenog katolika obrne na latinski obred i proglašuju da latinski svećenika, onde dužen, gde neima istočenog svećenika, obaviti s istočnjaci ispoved i pričest po njihovi ceremoniji (obredu), ako to oni saželiju. Latinski kolegiji i zenski penzionati, vu kojih borave pitomci mora da imadu istočne svećenike. Prez osobite dozvole papine prepovjedano je ustrojstvo novih latinskih kolegijah na izhodu. Istočnjaci, koji su prešli na latinski obred, moraju se opet povrnuti vu istočni obred. Mješovite ženitbe moreju se sklapati pred svećenici obedvih obredah. Žena more, onda vzeti obred muža. Jurisdikcija melchitskog patrijark preteže se nad Melohiti vu ošjoj otomanskoj državi.

Odkup južne željeznice.

Iz Budimpešte javljaju: O pregovorih kaj ih je nekoj dan ovdi vodil zastupnik austrijske vlade, odjelni predstojnik dr. Wittek s ministrom Lukácssem glede odkupa južne željeznice, predre su javnost vėsti, koje nisu podpuno izpravne. Zadnji su pregovori imali svrhu da ustanove rentu, koju bi država ponudila južnoj željeznici, pokhodob po §. 27. koncesione izprave vse streke (pruge) južne željeznice sačinjavaju jednu nerazdeljivu cjelinu. Obedve vlade imadu se anda prvije vsega sporazumeti glede same rente, koju bi skupno ponudilo društvu južne željeznice, a za tim gled kvote, koje će zapasti jednu i drugu polovicu monarkije. Glede celokupne rente, koje kane obedve vlade ponuditi društvu i koja se oznađuje sa 19.6 m ližuna forinti nepostoje meritorne razlike vu mnenju, razlika postoji jedino glede repartioije vu kvoti, a i ta se diferencija obaljuje na jedino 200 000 forinti. Vu ovdešnjih vladinih krugovih nadaju se, da se bude i ova diferencija vu budućem dogovoru ispravni, pak da se bude onda moći stupiti vu pregovor s društvom južne željeznice.

Proračun grada Beča.

Pred tjeden dni predložen je gradskom poglavarstvu vu Beču proračun grada za ljetu 1895. — Dohodki varaša zračunani su na 12,463.730 for., a izdatki na 42,348.670 forinti. Prema tomu iznosi netto potreboća

29.884.949 for. Zaradi toga predlaže se, da se gradske dace i nametki pobiraju dovezdašnoj vsini, — a iznose 20,554 950 for. Ostatak ima se pokriti iz zajma za vodovod, pokhodob je svota od 8,325,750 forinti i namenjena p osirenju vodovoda ter blagajničkima viškom od 3,004,240 forinti.

Vievljen vkanjitel!

Vu Budimpešti zaprt je ovih dnevor na prijavu grofa Somošiča viastnik menjačnice Vilim Györi, drugač Grünberg, ar je proneveril grofu depot od 4000 for., a raznim drugim strankam do 30.000 for.

Pobéget javni notarjuš.

Javni notarjuš vu Feketo-Gyarmatu, Jožef Zachariáš, pobéget je sa svojom tovarušicom „apisateljicom“ Ilonom Kallósy Zachariáš, poklam kak je defrauderal tudjih penex 40 do 50 000 forinti. Zachariáš bil je kartaš i lutrijaš.

Sagedinska paprika.

Iz Sagedina javljaju: Prešetnog tjedna obavljena je na ovdešnjem pijacu obsećna istraga i purifikacija paprike, pokhodob su se već dugo s raznih stranaah digle tušbe, da paprika meša s vakojačkimi stvarimi i šarba. Veliki odel policioije obkolil je s tržnimi komošari pijaca, a gradski nadkapetan pošel je s činovniki od stranke do stranke, vzeli vreća za prošanje papriku, koju su kemičari odmah iztražili — a za tim je vse folišna paprika konfiscirana. Vrednost zaplenjene paprike cent su na 6 do 8000 forinti. — Vu ostalema nebi škodila revizija i pri druge fele tergovcov.

Izselili se vu Ameriku.

Popisni uređ vu Vašingtonu izdal je izvešće o osobah, koje su se iz drugih stranaah svėta doselile vu Ameriku. Iz toga izvešća razabire se, da se je do 1. jaliuša 1894. ljeta doselilo vu Sjedinjene severo-amerikan-ske države:

Iz Magy. i Horv.

Do ljeta 1890.	189 204
„ „ 1890—91.	28.366
„ „ 1891—92.	37.236
„ „ 1892—93.	23.501

„Je je“ — odgovori mlinar — „srel sem ja one dva pijance baš kak se u šumu dohadja, tak su popevali, da je sve švenelo.“ I stim skoči iz konja, za da siromaku njegova kuku iz hrasta dosegne. Kad je do hrasta došel, na kojem je kuka visela, premišljaval je, kak i skim ju bu dosegnul, jer je bila dosta visoko. U tom vriemenu se Žubri kakti strelica hiti na mlinarovog sivca, podbodne ga s petami u tešćine i odjaše. „Najte se prijatelj srditi“ — dovikne mlinaru, koj je zabezeknut tu stal — „em vi i pešice lahko domov dojdete, a doma izrućite svojoj ženi od mene — od Žubri Jožija — liepu pozdrav?“

Ves osupnjen i prestrašen, da su ga noge komaj nosile, odđruše mlinar domov i pripoveda, kak se je Žubriem zestal. Oni okolo stola sede a on pripoveda, melin pak tira svoje navadno ruženje.

Žubri za fertal vu re dojavše do melina — već je bilo kmićno, — cez oblok vidi, kak mlinar svojim neka rukami mašuć pri poveda, a ovi se čude, melin pak ruži, da njegovo jahanje nije bilo moguće čuti, odsedne, konja na vrata, za kvaku priveže, a sam otide piešice dalje.

Veliko čudo nastane i još više pripovedanja sledi, kad mlinar van dođući, najde svojega sivca za kvaku na vratih privezanoga.

Princ učitelj.

Dok je još princ Friedrich, potlašnji niemački cesar, preatolonasljednik bil, rado je znal na svojem imanju Bornstedt onak iz nenada u školu dojt, za da vidi, jeli se svi predmeti po propisu predavaju i kavako marljivost pri tom vlada. Jednog dana ddeoj opet princ nenadano, polag navade, u školu i tam najde mladoga učitelja spusšenom glavom na prsa, skroz žalostuga sedeti. Siromak je nekoliko minutih prije toga dobi pismo, u kojem mu se javlja, da mu je mati obolela te ako ju hoće još živu zateći, nek odmah željeznicom domov dojde. Ali kak bu odmah na put se spravil? Bez dozvole svog poglavarstva nesme školnost viti. Ovak premišlavajućeg, najde princ u školi te ga zapita, koja ga nevolja tišće, da je tak žalostan. Učitelj mu cielo, iskreno pove, a princ mu odgovori: „Samo se neka odmah na put sprave te se neka voze domov, ja prevzemem svu odgovornost na se.“

„A škola?“ — zapita učitelj.

„Nju bum prevzel dok se povrate“ — odgovori princ — „nek se samo žure, da si mater još živa najdu. Ja znam, kaj je sinu mati. Hajd, hajd, nek idu, da nebu prekasno.“

Komaj da je učitelj iz škole otišel, odkapči princ sablu i počme diecu u štenju poučavati. Kad je stin bil gotov, reče: „D.eca sad hoćemo jedno malo geographiu vzeti, da vidim, kak ste daleko. Donesite mi globusa.“

Dieca već na dobrotu princevu navćena, posve ravnodušno i svi u koru odgorore: „Nemamo globusa, naš gospon učitelj je uvijek miesto globuša vzeli onu veliku loptu tam na peći.“

J princ ju je sad vzeli i šnjom podučaval, na koliko se je dalo te je u to vrieme, dok se učitelj nije povratil, svaki dan pred i po poldan miesto njega došel školu držat. Kad pak se je učitelj povratil, našel je u školi raznih stvari za podučavanje, med ostalemi i jednoga liepoga i velikoga globusa tak, da od sad više nije moral geographiu na velikoj lopti dieci tumačiti.

Em. Kellay-

Dol leta 1893—94.	14.395
Skupa	242.702
	Iz Česke
Do leta 1890.	182.729
" " 1890—91	11.758
" " 1891—92	8.583
" " 1892—93	5.548
" " 1893—94	2.536
Skupa	161.004

	Iz Aust. zem.
Do leta 1890.	218.415
" " 1890—91	30.915
" " 1891—92	34.664
" " 1892—93	30.578
" " 1893—94	20.578
Skupa	384.848

Po tom iznosi broj doseljnikah iz Austro-Magjarske monarkije 788.544 duše. Naš glavni konzulat u sjedinjenih državah čini broj vežda ondi živućih austro-magjarskih naseljenikah na 700.000 dušah. Veliki je kvar, da se nezna broj tih izseljenikah i po zemljah, ar bi se onda mogel podpunoma opredeliti broj po narodnosti. Horvatov iz Horvatske, Dalmacije i Istre šivi denes u Sjedinjenih državah blizu 100.000.

Dobre žepne i stene vure za fal oěnu moći dobiti pri Pollak Bernatu vuraru u Čakovou (Pijao, Sparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravak za fal oěnu.

Stari muzikaš.

Istinita pripovest.

Nije bilo u celom selu sretnesega mladića nego Ćurilla Štef muzikaški primaš, i kak nebi bio srećen, kad je najlepša devojka u celom selu bila njegova zaručnica, Ćurilla Jenke lepa kćer Magda.

Kad je sunce zaslo, kad je sve vtihnulo na večer, Štef i Magda su sedeli u vrtu jedan pored drugoga prepovedajući jedan drugomu kaj kaj. Oni su bili navjeke srećni, svaki dan bole i bole su plamtila njihova srca od ljubavi. Magda je bila jedina kći Ćurilla Janke a Štef tamo za svoje vzeti Stari Ćurilla Janko sav zveseljem gledal mlade, kak se rado imaju jer mu nehotice došla na pamet njegova mladost. Štef i Magda su bili jedan drugomu zaručeni i već je bilo određeno vreme za venčanje. Magda je marljivo šivala sebi opravu, da nebude sram Štefa snjom Obodva Štef i Magda teško su čakali taj za nje blažen dan. — Oni su stanovali u jednom malom tikom mestu. Selo se je samo na večer malo razveselilo, kad je mladež iz polskog posla pjevajući dimo išla. Jednog dneva celo selo je postalo bućno, na sve strani se je govorilo, da su došli soldati u selu, i da pred hizom birova plešeju nagovarajući mladiše idu snimi, i mladići s veseljem su stupili pod zastavu, na kojoj je bilo napisano „Sloboda i jednakost“

Mati sa suzama očima se oprostila od sina svojega, zaručnica od zaručnika svojega plaćuć rastala govoreći „idite prva je domovina, neka Vas dragi Bog čuva i mi budemo se za Vas molili.“

Zaista vezda se i Magda prestrašila, kad je Štef dal na znanje njoj da i on ide na obranu domovine. — Ćudnovata su bila ona vremena.

Kad bi moralo biti venčanje, onaj dan je tužno plakala Magda, i gorke suze točila, sama sebe pitajući, gde je vezda moj Štef i nije li već moguće umri ovakove misli su mućile Magdino tužno srce. Vreme je po malo išlo, Magdino rumeno lice svaki dan bole blede postalo; i šni lepi oči samo žalosti turobnost se je videla. Čekala je mesto venčanje i gosti svoje karmine.

Štef, on je hrabro vojeval za domovinu nije se on bojal kugle, jednom rećjam on uvjoke u najvećsoj pogibelj bil prvi, a i zdravi živ izišao, jer ga je hrabrila i čuvala Magdina ljubav.

Teško je čekao onaj čas, kad bude opet mogeo zagrliti Magdicu svoju. A i ovaj čas se po malo približavao, ali za njega žalostan. Po dovršenim ratu (boju) bili su dimo pušćeni soldati. Štef sam vesel odmah dimo ide sa nakanom, da oženi sa Magdom. Kada tako premišljaju i ide prama svojem rodnom selu i dojde do hatara svojeg sela postane malo i gleda ono mjesto gde je svoje veselje i blago ostavio. Opet ide malo po putu koj koj vodi pored groblja u selu. Vetreć po malo niše drveća, i kad kad se čuje mlji glas zvona. Sprevod je, misli u sebi Štef i zaista nise prevario, jer kad dojde do groblja vidi da da devojke u belni stojju okolo jednog novog groba, znamenje da su svoju prijateljicu sprovodile u najhladni grob.

Štefovo srce strašna misel je obišlo, požurio se malo i kad je video plakati ljudi, odmah se je osvedočio koga su sprovodili u grob ovaj novi.

Srdce mu je jako kućalo, hoteo je da ide k grabu ali noge su mu odpovedale službu, hoteo je govoriti ali od žalosti niti reći nje mogeo izreći. Gledao je samo i tužno plakao. Sirota Magda od tuge i žalosti za Štefom nije se mogla dočekati svojeg zaručnika jer je od veljike alosti svaki dan slabija postala i na zadnje u hladni grob na poćinek išla. Ako već božja volja nije hotela, da budu skupa na ovom svetu, budu se zastali tamo gori u nebu gde nebudu tuge i žalosti, nego vekivećno blaženstvo. Zadnja reć kad se je već duša plemenita delila od telo bil je. Štefovo ime, želja njena da mu nesla daju na znanje ako dojde živ dimo, da mu je vurna bila do kraja, i da jedina ljubav i žalost za njim ju je u grob spravila.

Nakon više leta video sam po selo hoditi jednog starog muzikaša gde uvjoke nosi se sobom gusle i vse ga pozna da je to Ćurilla Štef, koj posle smrti Magdine nije imeo vedro veselo lice i nego naveke žalostan. Kad ga tko spomene njegove Magdice naveke se mu oči napuniju suzami. — Vidi se svaki dan gde ide na groblje i cveće goji na grobu mile svoje Magde, i molji se za zvelćenje dušnjene. — Pomalo i Ćurilla sam ostari i kućne zadni čas, jedina želja mu je bila da ga pored Magde zakopaju, ako nesu mogli biti u životu jedan drugoga, barem budu vezda u hladnom grobu počivali. — Onu želju se izpunila i jedan pored drugoga počiva, a lepi spomenik imaju postavljen sa napisom:

Tu je Ćurilla Štef sa zaručnicom svojom Magdom.

Priredil:
Kerleza Ignac.

Nekaj za kratek čas.

Vugoden bet-žnik.

Doktor: „Jeli ste betežni?“

Betežnik: „Dakak, drugać nebi bil u postelji.“

Doktor: „Gde ste betežni?“

Betežnik: „U postelji.“

Doktor: „Kaj vam fali?“

Betežnik: „Zdravje.“

Doktor: „Jeli bi vas previzitoruval?“

Betežnik: „To znaju oni najbolje.“

Doktor: „Ako budete tak odgovarjali, naj vas vraći vrag.“

Betežnik: „Zovite ga, i onak nemrem zvami nikaj opraviti.“

Pogibelj.

Muš; „Anda kaj fali moji ženi?“

Doktor: „Ja neopožam nikaj pogibeljnoga.“

Muš; „Jeli ste joj vidli jezika?“

Doktor: „Nisem.“

Muš: „Onda nisu vidli glavnu stvar.“

Silo za ognjilo.

A: „Ja vas već gledim, gospone, i sudec po Vašem velikom nosu, držal sam Vas za židova, nu vezda sam čul da niste!“

B: „Vidite, gospone, kak se čovek lahko more vkaniti. A ja opet gledajuć Vas i gledajuć Vaša velika vuha, držal sam Vas da ste osel, pak se veselim, da se nisem vkanil.“

Vu kavani.

Gost (kelneru): „Vu kakvoj ste mi posudi u jutro donesli kavu?“

Kelner: (gledajuć posuda, prestrašeno); „Naj oprostiju gospodiu, ja sam se pregledal, ak sam vam donesl kuharićinu kavu.“

Gost: Ali zato je i bila jakša i bolša ego navadno.“

Da se opravi.

Gospa: „Mikloš, kak si se ti podufal veliku buteliju najbolšega vina vzeti izpiti?“

Sluga; „Ah milostivna gospa, moral sam, da se za strahom okrećim, ar sam potri njihovo veliko zercalo u palaci.“

Vu menažeriji.

Krotitelj živinah: „Moja gospodo, gdo od Vas pojde zmenom u kerlitke, tomu bum dal odmah 100 forinti.“

Muš: „Naj daju meni sto ranjškov, ja pojdem i prez njih u kerletku.“

Krotitelj živinah: „Za istinu vi hoćete?“

Muš: „Zakaj ne, samo prvije moraju te divje mercinu vun!“

Smrđi.

Sudec: Čujete vi birova, ja moram na moju serditost vam to reći, da kak sam opazil, u vašem selu jako smrdi.

Birov: „To je istina, gospodin sudec, ali to jim od toga dohadja, kajti smo već pet ljet ne snažili grabe niti kanale.“

Sudec: „No Jakob, pak zakaj ne?“

Birov: „Zato prosim pon zno, ar je občina odredila, da nijeden občinski poglavar nesme na občinsko delo iti, a on koji je prvije kanale snažil, njega smo za prisežnika zebrali, zato njim vezda vse tak smrdi.“

Na spovedi.

Spoveduek: „No poved mi vezda, kaj imaš u tvojim dušnom spoznaju, — vezda se spoveda, tak istinu govori!“

Muš: „Oh, oh! ja sam moju ženu gustokrat buhal.“

Spovednik (srdito): „Naj mi povedaťi, dobre čine, — tvoje grēhe bi ja rad znal!“

Navučitelj: „Čemu su mosti?“

Dijak: „Mosti su zato, da more voda pod njimi teći.“

Prispodoba.

Gospon (pri banhofu): „A zakaj se Ti plaćes kumek?“

Muš: „Vušla mi je moja koza, pak ju nemrem najti. Morti su ju oni, gospon vidli, ima prav tak čerlenkastu dugu bradu kak oni.“

Priredil:
Glád Ferencz

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF
Glavni surednik
GLÁD FERENCZ

Nyilttör.

* E rovat alatt közlőtekért sem alaki, sem tartalmi tekintetben felelősséget nem vállal a Szerk.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállít fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, koczkázott és miniatúrtakát, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és árnyalatban.) Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

4229 - 94. tk:

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy Zalamegye összesített árvtára végrehajthatónak Horváth Rokos alsó-mihályoveczy lakos elleni végrehajtási ügyében 8 frt tőke ennek 1893. július 1 től járó 5% kamatai 5%, késedelmi kamatai 35 kr hátr. par, 5 frt 80 kr. végrehajtási kérelmi és ezuttal 10 frt 5 krtban megállapított valamint még felmerülő endő költségek behajtása végett a n.-kanizsai kir. törvényszék perlaki kir. járásbíróság területén lévő Hodosán község 625 sztkvben felvett 1112 hrsz. ingatlanok vógr. szenvedőt illető fele része 120 frt becsértékben továbbá a Pálinovecz községi 251. sztkvben foglalt 415/b hrsz. egész ingatlan 142 frt becsértékben az alsó hráscsáni község 42. sztkvben felvett 172 hrsz. a. egész ingatlan 124 frt; és az ugyanazon községi 104 sztkvben foglalt A I 1-4 sor 9/a, 12/a, 107/b és 294/a hrsz. ingatlanok a legelő és erdő illetményel együttesen 874 frt becsértékben és pedig a hodosáni ingatlanok Hodosán község házánál

1893. évi január hó 11 én d. e. 9 órakor

a pálinoveczy ingatlan Pálinovecz község házánál ugyanazon napon d. e. 11 órakor az alsó-hráscsáni ingatlanok pedig Alsó Hráscsán község házánál ugyanazon napon d. e. 3 órakor Tuboly Gyula n.-kanizsai lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverezni szándékozók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő kö-

teles a vételért 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt a másodikat ugyanattól 45 nap alatt, a harmadikat ugyan attól 60 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni. — Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. jbiróság telekkönyvi osztályánál és Hodosán, Pálinovecz és Hráscsán községek előljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Perlakon, 1894. évi szeptember hó 17.

833 1-1

3802-1894. tk.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság által közhírré tétetik, hogy Ablinarcz Vincze perlaki lakos végrehajthatónak, Ablinarcz Antal és társai elleni végrehajtási ügyében 80 frt 87 1/2 kr. tőke ennek 1892. évi szeptember hó 5-től járó 6% kamatai, 44 frt 27 kr. költség és 8 frt 60 krtban ezen megállapított árverés kérelmi költség behajtása czóljából a nagykanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. járásbíróság területéhez tartozó) a perlaki 327. sz. tkvben. A l. 2061/b,

2054/a. 2081/a. 2287/a. 2718/a 2824/b. 3431/b. 3412/a. 3712/70 hrsz. a felvett ingatlanok Ablinarcz Antal, Ablinarcz Mária ifj. Habián Lénárdné pe laki Ablinarcz Mátyásné szül. Ablinarcz Francziska és Ablinarcz Vincze ottoki lakosok tulajdonúul felvett 3,4-ed része 915 frt kikiáltási árban 1894 évi deczemb. hó 28 napján délelőtt 9 órakor ezen kir. járásbíróság mint tkvi hatóság hiv. helyiségében Dr. Tersánczy Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes érték-papírban kiküldött kezéhez letenni vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyan attól 45 nap alatt, a harmadikat ugyan attól 60 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. járásbíróság tkvi osztályánál és Perlak község előljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

832 1-1

Perlakon, 1894. szeptember 4-én.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Ocsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át tartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dícséretet talált, és mindnyájak által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kérendő és minden egyes szekrény Horgony-gyárjegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt olmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron

a finomabb játékszerzetekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondűző, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmazzák. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal“ ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. csász. és kir. szabadalm. Kőépítőszekrény-gyár.

Wien, I. Nibelungengasse 4. Rudolstadt, Nürnberg, Olten, Zürich, London E.O., New-York.

Muraközi takarékpénztár részvénytársaság Csáktornyan.

A muraközi takarékpénztár részvénytársaság gyűjtő és előleg üzletének ötödik csoportját következő feltételek mellett alakítja meg:

1. Egy-egy részlet után hetenkint 50 kr. fizetendő, az első befizetés 1894. évi január hó 2-án veszi kezdetét.
2. A befizetések csakis 208 hétre terjednek.
3. A takarékpénztár egy-egy 104 frttal befizettet részlet után közvetlenül a 208 hét lefolytával 114 frt 50 krt fizet vissza.

4. Az eképen 10 frt 50 krt kitevő kamat 5% kamatozásnak felel meg.

5. Minden részlet után az egész összeg 114 frt 50 kr előleg adatik.

6. A szokásos alapítási költség nem lesz fizetendő. Tekintettel azon körülményre, hogy gyűjtő és előleg üzletünkbeni résztvevők egymás irányában egyetemleges kötelezettségben nem állanak, továbbá hogy gyűjtő üzletünk legalább is 12 héttel előbb lebonyolítottatik, ezen üzlet ugy a részt. mint kölcsönvevőnek igen ajánlható.

A többire nézve gyűjtő és előleg üzletünk 1887. évi február hó 17-én kelt szabályai mérvadóak.

Kérjük tehát azon esetben, ha ezen csoportban részt venni hajlandó, miszerint nálunk jelentkezni vagy azt levélben velünk tudatni sziveskedjék.

Csáktornyan, 1894. szeptember 6-án.

A muraközi takarékpénztár igazgatósága.

1893-94-iki

termelési évad.

Budapest vidéki

magyar királyi pénzügyigazgatóság

67642.

X. 1894.

Gróf Keglevich István utódai

budafoki cognac és borszeszgyáros cégnek.

Kérelmére a budafoki cognacgyárban az 1893-94. termelési évadban feldolgozott bormennyiségről és a fizetett szeszadóról szerkesztett kimutatás mellékelve kiadatik.

Budapest, 1894. aug. 14.

Fináczy m. p.

Kimutatás.

A Budafokon levő Gróf Keglevich István utódai cognacgyára által az 1893-94. termelési évadban feldolgozott bormennyiség:

összegezve: 1,195,780 liter

ezután fizetett termelési adó

összegezve 12555 frt 69 kr.

Budafokon. M. kir. pénzügyőri szakasz.

1894. aug. 9.

Gurszky Rezső m. p.

szemlélsz.

Nyilvánosság elé csakis mi hoztunk tevékenységünkről hivatalos adatokat, ezzel ismételtlen bizonyítékát akarjuk adni ama körülménynek, hogy cognacunk megbízhatóság tekintetében felül mul minden más gyártmányt.

Tekintetbe véve, hogy gyárunk 1882-ben alapított és az

* és * cognac 1885 és 1886-ban

*** " 1888-ban

**** " 1891-ben

hozott általunk forgalomba, a néltányos ama bizalom, mely gyártmányunkban helyeztetik.

A fentiek által bizonyítékát adjuk mily kiváló szoliditással dolgozik gyárunk, és elvárjuk, hogy a fogyasztó közönség, mely

megbízható és kiváló

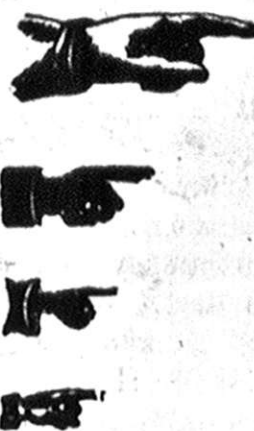
jó cognacra aulyt fektet; a kizárólag diszkelevelekkel kitüntetett és mindenütt kapható

Gróf Keglevich István

coganc-ot

fogja vásárolni.

Gr. KEGLEVICH ISTVÁN utódai promonteri cognac és borszeszgyár igazgatósága

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, —

a kik a **RICHTER-féle TINCT. CAPSICI COMPOS.-I**

(Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán biztos hatású háziszert nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a Tinct. capsici comp.-I (Horgony-Pain-Expellert) kőszvényénél, orvsnál (tagszagatásnál), keresztcsontfájásnál, fej- és fogfájásnál, csipfájdalomnál, fájdalomcsillapító bedörzsölésékként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűléseknél is, mint levezető, elhárító szertnek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult háziszertnek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszerárakban; Budapeston **Török József** gyógyszerésznél. — Csak a "Horgony" védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

POLLÁK BERNÁT

óras és ékszerész Csáktornyán,

Főter, az új lakareképenztárt épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRA-

arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

2 frttól, 200 frttig.

Sürgőnyozim: Gottschlig Budapest.

Telefon 57-86.

GOTTSCHLIG ÁGOSTON

tea-, rum- és cognac-nagykereskedő BUDAPEST.

Központi iroda: IV. Vaczi-utca 4. sz

RAKTÁRAK:

IV. vaczi- utca 6 sz.

VI. Andrászi ut 23.

A „Mandarinhoz“

„Hong-Cong városához“

a városház-tér mellett.

a kir. opera átellenében.

Kiviteli pinczék: X. Kőbánya, füzér utoza 9. sz.

Kizárólagos bizományi-raktár Csáktornya és vidéke részére

Strahia testvér uraknál.

Közvetlen behozatalu valódi chinai és orosz karaván teák, Jamaica-, Brazíliai és Cuba-rumok, francia cognacok, likőrök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palaczkokban, eredeti árak mellett.

Arjagyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Árverési hirdetés.

A perlaki kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság által közhírré tételik, hogy az alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaságnak Blazsincics Simon perlaki lakos elleni végrehajtási ügyében 450 frt tőke ennek 1894. év április 10-én járó 6% kamatai 4 frt 65 kr. óvási 1/3% váltódíj 21 frt 84 kr. per, 13 frt 95 kr végrehajtás kérelmi ezuttal 9 frt 35 krban megállapított s még felmerülő költések behajtása végett a n.-kanizsai kir. törvényszék perlaki kir. járásbírósa területén fekvő Perlak község 2301 sztykvben felvett fele részben Blazsincics Simon másik fele részben Safrancics Justina neven álló ingatlan az 1881. évi 60. tcz 156. § a alapján egészben 198 frt becsértékben u. a. közs. 2048 tjkvben foglalt 3109/b/1 hrsz fentiek nevéálló ingatlan ugyanazon tcz alapján egészben 44 frt becsértékben, a perlaki 2049 sztykvben foglalt s ugyanazon nevé álló 3109/b/2 hrsz. ingatlan u. a. tcz. értelmében, egészben 44 frt becsértékben, a perlaki 1632. sztykvben ugyanazok nevé álló 2290/b hrsz. ingatlan u. a. tcz. alapján egészben 176 frt becsértékben, a perlaki 1631. sz. tjkvben felvett s ugyanazok nevé álló 2290/a hrsz. ingatlan s hivatkozott tcz. alapján egészben 186 frt becsértékben a perlaki 3254 sztykvben foglalt végrehajtást szenvedőt illető 2185 hrsz. ingatlant 105 frt a perlaki 1949. sztykvben felvett s ugyanót illető 3110/a hrsz. ingatlan 88 frt és a perlaki 2802. sztykvben ugyanannak nevé álló 3109/b/3 ingatlan 44 frt becsértékben Perlakon, alulírt tkvi hatóság hiv. helyiségében 1895. évi január hó 9-án d. e. 9 óra-
kor Csaszák József perlaki lakos felperes ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adni. — Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10% -átikészpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételár 8 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni. — Ezen hirdetés kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. bíróság telekkönyvi osztályánál és Perlak község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Kir. bíróság mint tkvi hatóság. — Perlakon, 1894. szept 20-án. 885 1-1

!Négy regény ingyen!

Felhívás

a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok” jelenleg már az ország minden vidékén a legjobb művelt magyar család házi barátja.

Köszönetet és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a serdülő leánykának is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az atyák, anyák és nagyanyák is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne.

A „Hölgyek Lapja” című melléklet, a nő hű tanácsadója és szellemi titkára. A „Regénymelléklet” évente négy díszes regényvel ajándékozza meg előfizetőit, szép színes borítékkal, melyeknek egyenkénti bolti ára 1 frt, tehát összesen négy forint. —

A „Boríték” tele van szórakoztató talányokkal s mulattató apróságokkal, kérdésekkel, feleletekkel, egyszóval a „Képes Családi Lapok” a legértelmesebb, a legélénkebb s mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap.

A képek a legelső művészek esetének köszönik létüket. A „Hölgyek Lapja” mellékletünknek divatképei mindig a legjobb divatnak mintát, így az 1803-ik évi első szám a következő tartalommal jelent meg:

„Házmár és társa” regény Beniczky Bajza Lenkétől, „Ujév” költemény Ábrányi Emiltől, „A befelé fordított kép” novella Muray Károlytól, „A nő feladata” dr. Turnowsky Mórtól, „A sötét világ” Tolnay Lajostól, „Az ifjú anya” költemény dr. Feleki Sándortól, „Az álom” G. Diószeghy Mórtól, „Bál után” Mészáros Sándortól, „Az idősi” szatira Jambor Lajostól, „A szép színésznő” regény Rudnyánszky Gyulától.

Előfizetési árak:

a „Hölgyek Lapja” című divat- s „Regény”-melléklettel együtt

Egész évre	—	—	—	—	6	frt	—	kr.
Fél évre	—	—	—	—	3	”	—	”
Negyed évre	—	—	—	—	1	”	—	”

A „Képes Családi Lapok” hetilapból mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik esz iránt — legelőszörűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

A ki három új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget utalványon egyszerre be-
küldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küldünk.

A ki az egész évre való hat frtnyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk, a ki 8 frt előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre be-
küld, annak két regényt küldünk elismerésül jelölés és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyed-
évi előfizetési díjat 20 kr. csomagolási- és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld,
annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

a „Képes Családi Lapok”

kiadóhivatala

Budapest, Vadasz-utca, 14. sz: saját házában.

A

FŐVÁROSI LAPOK

mel 31 éven át Magyarország egyetlen szépirodalmi napilapja volt, december 16-án politikai tartalommal bővült s e naptól kezdve mint

politikai és szépirodalmi napilap

jelenik meg.

A művelt és előkelő magyar közönség szalon-lapja.

Minden politikai párttól teljesen független, szokimondó ujság.

Szerkeszti Porzolt Kálmán.

kiadja az Athenaeum r. társ.

A magyar szépirodalom összes kiváló tehetségei s a politikai irodalom jelesei pártkülönbség nélkül legérdekesebb munkáikat a „Fővárosi Lapok”-ba írják. — Megjelenik minden nap, finom papíron.

Terjedelme megnövekedett.

Előfizetési ára olcsó: egy hónap 1 frt 20 kr, negyedévre 3 frt 50 kr, félévre 7 frt.

Egyes számok minden lapelárusítónál kaphatók.

KEDVEZMÉNY A „FŐVÁROSI LAPOK” ELŐFIZETŐI SZÁMÁRA

Lezállított áron rendelhetik meg Magyarország leggazdagabb divatlapját a „MAGYAR BAZÁR”-t, mely hetenkint jelenik meg. A „Fővárosi Lapok” és „Magyar Bazár” együttes előfizetési ára negyedévre 5 frt.

Kivánatra mutatványszám.

A „Fővárosi Lapok” Kiadóhivatala, Budapest, Ferencziek tere 3 szám.

Nem találhatunk alkalmasabb, értékesebb és czélszerűbb ajándéknak valót, mint egy jó

„KÖNYVET.”

A könyv oly maradandó becses biró ajándék, mely minden más tárgyat fölülmul.

A könyvet nem unjuk meg! nem megy ki a divatból! hanem egy örök emléktől szolgál.

Könyvet rangkülömbőség nélkül

bárkinek adhatunk, mivel az irodalomban találhatunk minden műveltséggel biró és minden koru egyén számára valami alkalmasat.

Raktáraitam különösen a

K A R R Á C S Ö N Y I
és

UJJEVI

alkalomra választékosan rendeztem be,

a magyar nemzet legjelesebb
irodalmán

kivül, még az idegen nemzet ismertebb műveit is megszercztem,
ugy szintén választékos gyűjteményt tartok

**ifjusági iratokból, képeskönyvekből, emlék- és
imakönyvekből, fénykép-albumokból**

a legremekőbb kiállításban, írómappákból (teljesen felszerelve), íróasztali tintatartókól,
valamint a legujabb divatu

LEVÉLPAPIROKBÓL,

melyeket a legelőnyösebb feltételek mellett számithatom.

Az igen tisztelt n. é. közönségnek szíves figyelmébe ajánlva, vagyok tisztelettel

Fischel Fülöp

könyv- és papirkeresh

Csáktornyan.

Vidéki megbizások kiváló figyelemmel eszközöltetnek.